

Memòria de les campanyes d'excavació realitzades els anys 1981 i 1982: habitació II

M. del Vilar Vila i Botà

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

SUMARI

1. Introducció	1
2. Habitació II	2
3. Estudi dels materials	5
4. Bibliografia	65
5. Documentació fotogràfica	67
6. Documentació gràfica	71

INTRODUCCIÓ

El poblat ibèric de Montbarbat es troba situat en la part superior de la muntanya del mateix nom que pertany a la Cordillera Litoral Catalana, en la secció que separa la Depressió de La Selva del Mar Mediterrani; dista uns 6'8 Qms. en línia recta de la costa. Administrativament forma part dels termes municipals de Lloret de Mar i de Maçanet de la Selva, ambdós de la comarca de La Selva (província de Girona). El terme que marca la divisió entre els municipis es troba a la part més alta del poblat.

Montbarbat correspon a la Fulla N° 365, Blanes, del Mapa 1: 50.000 del Instituto Geográfico y Catastral. Les seves coordenades són 41° 44' 5" de Latitud Nord, i 2° 46' 50" de Longitud Est del Meridià Zero o de Greenwich. La seva altitud màxima sobre el nivell del mar és de 311 m.

Des del poblat es domina pel costat Nord-oest tota la Depressió de La Selva, i la vessant Est dels massissos muntanyosos del Montseny i de Les Guilleries, per la part Sud es divisa la costa i el mar.

Els poblats ibèrics coneguts més propers a Montbarbat són: Puig Castellet i Turó Rodó de Lloret de Mar, Puigmarí de Maçanet de la Selva, Sant Joan de Blanes, Castell de Palafoles i Puig Ardina de Riudarenes.

Actualment el jaciment es troba totalment cobert de bosc (suross, alzines, pins i matolls típics de la regió). El sòl natural, constituït per granit, surt a la superfície en forma de grans blocs de roca.

Montbarbat és un oppidum fortificat, amb un perímetre de 370 m. aproximadament. Els eixos interiors amiden uns 100 m. d'Est a Oest, i, per la part més ampla, uns 55 m. de Nord a Sud, de manera que la superfície que queda dins de la muralla és d'uns 5.673 m². aproximadament.

HABITACIÓ II

L'Habitació II de Montbarbat està formada per dues Cales Estratigràfiques (S3 i S4), realitzades en el mes de setembre de 1981 i de 1982. Es, per tant, la Memòria de dues Campanyes d'Excavacions corresponents a aquests anys.

L'Habitació II es troba situada a la zona sud-oest del poblat, al costat de l'Habitació I, i molt a prop de la torre T1, en un lloc de molta pendent.

Dues de les parets que la formen són parament de la muralla, que en aquest punt s'uneixen en angle recte; les altres són les normals d'habitació. La pedra utilitzada en les construccions és la granítica, molt freqüent a la regió.

Estratigrafia.

Els diversos nivells no són regulars ni horitzontals, degut al fort pendís de la zona.

L'Estrat Superficial, format per moltes arrels i soques, dóna poc material. La terra, groguenca, és molt dura. Del cantó intern de la muralla surten pedres caigudes del parament.

L'Estrat I, constituït per una terra beige-grisa, comença en el moment en que ja no es troba ceràmica moderna, i el sediment és més compacte.

L'Estrat II, de terra més vermellosa, s'inicia quan apareix la paret d, mitgera entre les habitacions I i II. També trobem el mur c', prolongació de la paret c de l'habitació I.

En el centre de l'estança surt una llar de foc molt degradada, formada per un fang apretat que, degut a l'acció del foc, va quedar dur i vermell. Les mides són: 1'82 m. per 1 m. aproximadament. Té una pedra grossa al costat. A aquest nivell és el del pis de l'habitació.

La roca natural aflora de forma irregular, essent la part més alta al costat de la paret d. Continuen sortint els carreus caiguts de la muralla.

El material és força abundant, amb nombrosos fragments d'àmfo-

ra de tipus púnic al costat de les dues parets.

L'Estrat III està format per una terra grisa fosca, amb una taca negra situada entre la llar de foc i la muralla sud, amb una superfície aproximada de 1'80 m.² i una profunditat de 0'10 m.

Aquest nivell és molt més profund del cantó sud, doncs la roca natural, sense retallar, va baixant en aquesta direcció.

Tocant a l'angle intern de la fortificació trobem un forat de pal excavat a la roca, quasi equidistant dels dos paraments de muralla (a 0'44 m. i a 0'64 m. respectivament), de 0'30 m. de diàmetre i 0'30 m. de profunditat.

El material és més abundant, potser per què hi ha més sediment i les peces s'han anat dipositant cap el fons.

Un cop netejada la roca del sòl, s'aprecien dues cavitats, l'una situada desota la paret c', d'uns 0'35 cm. de diàmetre; l'altre enfront de l'entrada, de 0'50 cm. de diàmetre aproximadament.

Una vegada acabada l'excavació veiem que l'habitació es gairebé quadrada, medeix uns 5'10 m. de longitud per 5'20 m. d'amplada.

Les construccions.-

Les parets estan formades per dos paraments constituïts per pedra granítica petita, més o menys regular, i un reompliment interior.

La paret d amida uns 0'40 m. d'amplada per 0'52 m. d'altura a la part que toca la muralla, que és la més alta. Només té fonament del cantó de l'Habitació I, en l'àmbit II està assentada sobre la roca. La seva longitud és de 5'30 m.

La paret c' que tanca l'estança, amida 2'72 m. de llargada per 0'40 m. d'amplada, i fou construïda sobre una base de terra.

L'altura conservada d'aquests murs, uns 0'40 m., creiem que és l'originaria, ja que no s'han trobat pedres caigudes en el transcurs de l'excavació.

La presència de nombrosos fragments de tovot en tots els nivells indica que aquest s'utilitzava per a fer la part superior de les parets, i també per a cobrir els habitacles; molts dels bocins porten marques de troncs i de canyes.

El sostre de les habitacions s'aguantava per mitjà de pals de fusta, col·locats en forats circulars oberts a la roca. A l'Habitació II, s'han descobert tres d'aquests forats.

El pis estava format per terra atapeïda, i no podia ésser gaire pla per que la roca del cantó del mur d surt desseguida a la superfície.

Per accedir a l'habitació hi ha dues entrades: l'una entre les parets d i c' de 0'70 m. d'amplada, i l'altre entre aquesta paret i la muralla, i fa 2'70 m. de llum.

La muralla.

Construïda amb carreus de granit força regulars, es troba molt enderrocada en aquest indret, degut al fort pendís de la muntanya: s'han descobert diverses pedres caigudes del parament tant a dins de l'habitació com a fora muralla.

Hem netejat la part exterior de la fortificació per tal de veure com estava edificada.

Normalment, les primeres filades descansen sobre la roca natural, però en els llocs en que aquesta no sembla suficient per a sustentar directament el fonament, existeix una banqueteta formada per pedres planes que sobresurt del parament uns 0'20 m.

A l'angle exterior, el parament i la banqueteta estan molt degradats: el fort desnivell ~~del marge~~ ha desplaçat les pedres, les quals han caigut cap al fons del barranc.

La muralla no és uniforme en amplada: el parament Oest amida entre 1'05 m. i 1'20 m. El fragment corresponent al Sud, més ample, fa de 1'45 m. a 1'60 m.

ESTUDI DELS MATERIALS

La manca de tipologies dels diversos grups ceràmics ens ha fet iniciar unes Taules de Formes de la ceràmica grisa, comuna a torn, i a mà, tenint com a referència les efectuades per DEDET-PY, 1975 amb material fet a mà del Sud de França.

Per els vasos restaurats (és el cas de la ceràmica a mà), hem col·locat en una sola làmina totes les formes, per tal de no repetir els diversos quadres.

Les vores, tant dels vasos com de les tapadores, s'anomenen amb una lletra i dos números: la lletra indica el perfil de la paret i la seva direcció; la primera xifra diu com és la vora; la segona xifra anuncia el perfil del llavi.

En la ceràmica comuna a torn, per raons d'espai, hem situat la variant B 04 en un lloc que no l'hi correspon.

Les bases porten dos números i una lletra: la primera xifra defineix com és el fons; la segona xifra dona el perfil de la paret; la lletra indica si la base és engruixida o no, o, si té peu, la forma de l'acabament.

També s'han realitzat les tipologies de les seccions de les anses i les posicions respecte dels vasos.

En el grup de la ceràmica a mà hem fet, a més, les tipologies de les suspensions o mugrons: les seccions, les decoracions i la situació amb relació a la paret. Les seccions i decoracions dels cordons. Les decoracions fetes directament a les parets dels vasos. Els agafadors de tapadora.

De les fusaioles s'ha efectuat una primera classificació que podrà revisar-se en els futurs estudis d'altres habitacions o àmbits.

ESTRAT SUPERFICIAL

INVENTARI (Làmines 1 - 5)

Ceràmica de vernís negre.

S3/1.- Frag. de vora i paret, Forma 5 (LAMBOGLIA, 1952). Pasta beige, fina i depurada, amb vacuoles. Sense vernís.

S4/1.- Mitja fitxa, trencada, feta amb un fons. Pasta grisa, molt dura i depurada. Vernís negre poc brillant, compacte. Sembla cremada. Podria tenir un signe ibèric ↑ .

S3/2.- Frag. informe. Pasta grisa, fina. El vernís, negre i mate, només es conserva en una part de la superfície externa.

S3/3.- Frag. informe. Pasta beige-grisa, cremada, molt fina, amb vacuoles. Vernís molt degradat, brillant.

S4/2.- Frag. de paret d'un vas gros. Pasta taronja, fina. Vernís negre molt degradat.

Ceràmica Sigil.lada.

S3/4.- Frag. de vora i paret d'una copa de sigil.lada sudgàlica, força degradada. Podria ésser una Forma Ritterling 8 (MEZQUIRIZ, 1961; 52-53, lám. 11). El llavi és arrodonit i presenta una incisió a la part externa, desota la vora. Pasta marró-taronja, fina i depurada. Vernís brillant, compacte, força uniforme. Dimensions: Diàm. boca: 16 cm.

Ceràmica grisa.

S3/5.- 10 frag. informes.

Ceràmica comuna a torn.

S3/5 bis.- Frag. de vora i paret F 01 ~~(S)~~. Pasta taronja a la part interna i negra a la vora i paret externa. Podria ésser de ceràmica comuna romana. Dimensions: Diàm. boca: 15 cm.

S3/7.- Frag. de vora i paret B 08. Pasta "sandwich", fina i depurada. Dimensions: Diàm. boca: 18*70 cm.

- S3/6.- Frag. de vora i paret B 18. Pasta "sandwich", fina, amb partícules de quars i mica (2). Les superfícies són pulides. Dimensions: Diàm. boca: 17'10 cm.
- S4/6.- Frag. de vora i paret d'una gerra B 01. Pasta "sandwich", fina i ben depurada. Dimensions: Diàm. boca: 14'70 cm.
- S4/3.- Frag. de vora i paret d'una gerra B 08. Pasta "sandwich", fina i depurada. Dimensions: Diàm. boca: 19 cm.
- S4/4.- 2 frag. de vora i paret d'un mateix vas C 02. Pasta "sandwich", fina i depurada. Dimensions: Diàm. boca: 17'20 cm.
- S3/15.- Frag. de vora i paret F 02. Pasta marró, fina, amb partícules de quars i mica. Superfícies pulides. Dimensions: Diàm. boca: 9'60 cm.
- S3/8.- Frag. de vora i paret F 02. Pasta "sandwich", farinosa, fina i depurada, amb petits grans de quars i mica. Dimensions: Diàm. boca: 13'70 cm.
- S3/12.- Frag. de vora i paret C 12. Pasta taronja, farinosa, fina i depurada, amb vacuoles i partícules de mica. Dimensions: Diàm. boca: 15'60 cm.
- S3/11.- Frag. de vora i paret D 01. Pasta taronja, farinosa, fina i depurada, amb petites vacuoles. Dimensions: Diàm. boca: 5 cm.
- S3/13.- Frag. de vora C 01. Pasta "sandwich", fina, amb vacuoles.
- S3/10.- Frag. de vora C 13. Pasta taronja, fina, amb partícules de quars i mica.
- S3/9.- Frag. de vora i paret C 12. Pasta grisa a la part interna i taronja a l'externa, fina i depurada.
- S3/14.- Frag. de paret i fons 11 A. Pasta taronja a la part interna i beige a l'externa, fina, amb partícules de quars i mica. Superfícies rugoses. Dimensions: Diàm. base: 16 cm.
- S3/16.- Frag. d'ansa que presenta una acanaladura longitudinal força profunda. Pasta taronja, fina i depurada, amb vacuoles. Dimensions: Amplada: 3 cm.
- S3/17.- Frag. de paret amb arrancament d'ansa. Pasta "sandwich", fina i depurada.
- S3/18.- Frag. d'ansa trencada. Pasta "sandwich", fina i depurada.

S3/19, S4/7 i S4/8.- 434 frag. informes.

Amfora.

S3/36.- Frag. de vora i paret d'amfora de boca plana. Pasta marró, fina, amb partícules de quars i mica. Dimensions: Diàm. boca: 12 cm.

S4/9.- Frag. de vora i paret d'amfora de boca plana. Pasta marró, fina, amb partícules de quars i mica. Dimensions: Diàm. boca: 12 cm.

S3/37 i S4/10.- 14 frag. informes.

S3/38 i S4/11.- 40 frag. informes. Pasta groga-beige.

Ceràmica a mà.

S3/21.- Frag. de vora i paret H 04. Pasta marró fosca, fina, amb partícules de quars i mica. Superfícies pulides, amb senyals de cremat. Dimensions: Diàm. boca: 17 cm.

S3/20.- Frag. de vora i paret C 07. Pasta marró clara, fina amb grossos grans de quars, i mica. Dimensions: Diàm. boca: 12'80 cm.

S3/23.- Frag. de vora i paret F 04. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica.

S3/22.- Frag. de vora i paret C 01. Pasta marró, fina i ben depurada, amb petits grans de quars, i mica. Superfícies polides.

S3/26 bis.- Frag. de paret i fons ll A. Pasta marró, cremada a l'interior, fina, amb grans de quars i partícules de mica i feldespat. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. base: 10 cm.

S3/25.- Frag. de paret i fons d'un vas de parets gruixudes 13 A. Pasta marró a la part interna i taronja a l'externa, amb senyals de cremat a les superfícies, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Diàm. base: 14'20 cm.

S3/24.- Frag. de paret, fons i peu d'un vaset petit de parets gruixudes 22 B. Pasta beige, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies pulides, l'externa cremada. Dimensions: Diàm. peu: 5 cm.; Alçada peu: 1 cm.

S3/26.- Frag. de paret i fons molt degradat 13 A. Pasta marró, fina i depurada, amb grossos grans de quars i partícules de mica.

- S4/12.- 4 frag. d'un mateix broc d'un vas gros. Pasta marró, poc depurada, amb grossos grans de quars. Superfícies pulides. Dimensions: Longitud del broc: 7'50 cm.; Gruix paret: 1'50 cm.
- S3/28.- Frag. d'ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies pulides. Dimensions: Amplada: 2'40 cm.
- S3/27.- Frag. d'ansa molt plana que presenta una ampla acanaladura longitudinal. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Amplada: 2'90 cm.
- S3/29.- Frag. de paret que presenta, aplicat, un mogró aplanat horitzontal. Pasta grisa fosca a l'interior i amarronada a ambdues superfícies, poc depurada, amb grossos grans de quars, feldspat i mica.
- S3/30.- Pfrag. de paret que presenta aplicat un mogró aplanat horitzontal. Pasta marró, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.
- S3/32.- Frag. de mogró trencat. Pasta marró fosca a l'interior i marró-taronja a les superfícies, fina i depurada, amb grossos grans de quars.
- S3/31.- Frag. de paret que presenta aplicat un mogró aplanat horitzontal, trencat. Pasta marró, cremada, fina, amb grossos grans de quars. Superfícies polides.
- S3/33.- Frag. de paret que presenta una decoració incisa molt fina, formada per línees obliqües que es tallen formant rombes. Pasta marró, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies beiges pulides.
- S3/35 i S4/13.- 164 frag. informes.

Metall.

S3/39.- Frag. d'escòria de ferro.

Altres materials.

2 frag. de ceràmica moderna.

32 frag. de tovot.

ELS MATERIALS DE L'ESTRAT SUPERFICIAL

En aquest Estrat el vernís negre és poc significatiu. Hi ha un frag. (S3/1) de la Forma 5 (LAMBOGLIA, 1952) que per les seves característiques de pasta, sembla ésser una Campaniana B, datable en el segle I a.E. (SANMARTI, 1978: 403). I un fragment de fitxa (S4/1) que porta un possible signe ibèric incís.

Trobem un fragment de còpa de sigil.lada sudgàl.lica (S3/4), Forma Ritt. 8 (MEZQUIRIZ, 1961), que es fabricava a la Gàl.lia des de l'època clàudia fins a l'època flavia, i dóna constància de que, si bé hom no coneix per ara cap establiment romà dins del recinte fortificat del poblat ibèric, era visitada la zona a l'època Imperial.

La ceràmica grisa de la costa catalana hi és representada amb fragments sense forma.

Entre la ceràmica comuna a torn, s'ha de destacar un frag. de vora (S3/5 bis) que, per les seves característiques de pasta, sembla d'època romana. Les altres peces segueixen els tipus que han sortit a l'oppidum en anteriors campanyes (VILA, 1981 i VILA, 1982). La majoria dels fragments tenen la pasta del tipus "sandwich", tan freqüent en aquest jaciment.

En àmfora, cal destacar dos fragments de vores de boca plana ibèriques (S3/36) (S4/9). Un gran nombre de fragments informes són de pasta groga-beige, molts d'ells amb acanalats, denominats del tipus púnic-ebussità.

La ceràmica feta a mà, dóna les formes ja conegudes en el poblat, i cal fer menció d'un broc molt gros (S4/12) que pertanyia a un vas de considerables dimensions; i d'un frag. de paret (S3/33), decorat amb fines incisions que formen línies obliqües irregulars.

De metall, només un frag. d'escòria de ferro (S3/39).

Diversos fragments de tovot, i dos fragments de ceràmica moderna, freqüents a l'Estrat Superior.

ESTRAT I

INVENTARI (Làmines 6 - 14)

Ceràmica de Vernís negre.

S4/14.- Frag. de vora i paret d'una copa, Forma 25 (LAMBOGLIA, 1952).

Pasta beige, molt fina. Vernís negre mate, força conservat.

S3/164.- Frag. de vora i paret d'una copa, Forma 27 (LAMBOGLIA, 1952).

Pasta beige, molt fina. Vernís molt degradat.

S4/15.- Frag. de vora i paret amb arrancament de l'ansa d'un skyphós, Forma 43 B (LAMBOGLIA, 1952). Pasta beige-taronja, molt fina. Sense vernís a la superfície externa, i de color marró, molt degradat a la interna.

S3/166.- Frag. de vora molt rodada. Pasta beige, molt fina. Sense vernís.

S3/165.- Frag. de fons, -possiblement Forma 27 (LAMBOGLIA, 1952)-, que presenta en la part interna una roseta fragmentada de dotze pètals en relleu, separats per punts a l'alçada dels seus extrems distals. El mateix tipus de roseta es troba al Turó de Can Olivé (Cerdanyola, Vallès Occidental) (BARBERA-PASCUAL-CABALLE-ROVIRA, 1962: 153, fig. 3, 7), i a la Mòleta del Remei (Alcanar, Montsià) (SANMARTI, 1973: 161, fig. 7, 1); pertany al Taller de les Petites Estampetes. El vas sencer tindria quatre rosetes. Pasta beige, molt fina, amb clapes grises, sembla cremada. Vernís negre, espés, conservat a la part interna. Dimensions: Diàm. roseta: 1'10 cm.

S4/17, S3/168, S3/169, S3/170, S3/171 i S3/172.- 6 frag. informes molt rodats. Pasta beige. Vernís mal conservat.

S4/16.- Frag. de paret. Pasta marró. Vernís negre brillant, força conservat.

S3/168.- Frag. de paret. Pasta beige molt clara. Vernís negre brillant a l'interior i mateixa la part externa.

Ceràmica grisa.

S3/173.- Frag. de vora i paret B Ol. Dimensions: Diàm. boca: 18 cm.;

Amplada llavi: 2'20 cm.

S3/174.- Frag. de vora i paret d'una copa I 01, d'imitació del vernís negre, Forma 21 o 26 (LAMBOGLIA, 1952). Dimensions: Diàm. boca: 17 cm.

S4/18.- Frag. de vora d'una gerreta C 02. Dimensions: Diàm. boca: 8 cm.

S4/19.- Frag. de vora i coll d'una gerreta C 06. Dimensions: Diàm. boca: 9'50 cm.

S3/176 i S4/21.- 50 frag. informes.

Ceràmica comuna a torn.

S3/185.- Frag. de vora i paret d'un vaset de parets molt primes A 09. Pasta taronja, fina i depurada, amb partícules de mica. Dimensions: Diàm. boca: 10'20 cm.

S3/177.- Frag. de vora i paret d'un vas de parets molt primes C 11. Pasta taronja, fina i depurada. Dimensions: Diàm. boca: 16 cm.

S3/178.- Frag. de vora i paret d'una gerra C 02. Pasta "sandwich", fina i ben depurada, amb partícules de mica i alguna vacuola. Dimensions: Diàm. boca: 16 cm.

S3/182.- Frag. de vora i paret d'una gerra B 18. Pasta fina i depurada, grisa a la part interna i beige a l'externa. Dimensions: Diàm. boca: 23'50 cm.

S4/22.- Frag. de vora B 01. Pasta fina i depurada, marró a la part interna i gris a l'externa. Dimensions: Diàm. boca: 24 cm.

S3/180.- Frag. de vora i paret B 02. Pasta "sandwich", fina i depurada. Dimensions: Diàm. boca: 16 cm.

S4/20.- Frag. de vora trencada. Pasta beige, molt fina.

S4/23.- Frag. de vora trencada. Pasta taronja, fina, amb partícules de quars i mica.

S3/181.- Frag. de vora trencada. Pasta taronja, molt fina.

S3/179.- Frag. de vora amb arrancament d'ansa, molt rodat. Pasta "sandwich", molt fina, amb partícules de mica i petites vacuoles.

S3/223.- Frag. de paret que presenta un arrancament d'ansa. L'ansa és falsament bifida. Pasta beige, molt fina, amb partícules de mica i petites vacuoles.

S3/191.- Frag. de paret que presenta un arrancament d'ansa. L'ansa és de secció circular. Pasta taronja, fina, amb partícules de quars i mica. Dimensions: Diàm. secció: 1'20 cm.

S3/187 bis.- Frag. d'ansa de secció ovalada, que presenta una fonda acanaladura longitudinal central. Pasta "sandwich", poc fina. Dimensions: Amplada: 2'60 cm.

S3/221.- Frag. d'arrancamentid'ansa. L'ansa és de secció rectangular, i presenta una pronunciada acanaladura longitudinal central. Pasta taronja, fina. Dimensions: Amplada: 3'20 cm.

S3/188.- Frag. d'ansa de secció ovalada que presenta una ampla acanaladura longitudinal central. Pasta "sandwich", fina i depurada. Dimensions: Amplada: 3 cm.

S4/24.- 2 frag. de la mateixa ansa de secció ovalada. Pasta beige-gris, fina. Dimensions: Amplada: 1'50 cm.

S3/190.- Frag. d'ansa de secció circular. Pasta taronja, molt fina, farinosa, amb partícules de mica. Dimensions: Diàm. secció: 1'50 cm.

S3/186.- Frag. d'ansa de secció circular. Pasta marró-taronja, molt fina, amb partícules de quars i mica. Dimensions: Diàm. secció: 1'10 cm.

S3/175.- Frag. d'ansa de secció circular. Pasta "sandwich", fina i depurada, amb partícules de mica. Dimensions: Diàm. secció: 1 cm.

S3/189.- Frag. d'ansa de secció circular, molt rodada. Pasta beige-rosada, fina, farinosa, amb petites vacuoles. Dimensions: Diàm. secció: 1'10 cm.

S3/219.- Frag. de vora de tapadora. ^{CO 10.} Pasta beige, grollera, amb grossos grans de quars i vacuoles. Superfícies rugoses. Dimensions: Diàm. boca: 16'60 cm.

S3/192, S4/25 i S4/26.- 653 frag. informes.

Amfora.

S3/220.- Frag. de vora i paret d'amfora de boca plana. El llavà és arrodonit. Pasta grisa a la part interna i taronja a l'externa, fina,

amb partícules de quars i mica. Dimensions: Diàm. boca: 9'20 cm.

S3/215.- Frag. de vora d'àmfora de boca plana, molt rodada. El llavi és arrodonit. Pasta marró. Dimensions: Diàm. boca: 12 cm.

S3/217.- Frag. de vora d'àmfora de boca plana, molt rodada. El llavi és de secció triangular. Pasta grisa a la part interna i taronja a l'externa, molt fina i depurada. Dimensions: Diàm. boca: 14 cm.

S3/216.- Frag. de vora i paret d'àmfora de boca plana, molt rodat. Pasta beige-marró, molt fina.

S3/222.- Frag. de vora d'àmfora de tipus púnie, trencada. Pasta groga-beige, fina i depurada.

S3/218.- Frag. de vora d'àmfora de tipus púnic, trencada. La vora és engruixida i arrodonida. Pasta groga-beige.

S4/27.- Frag. de paret que presenta un arrancament d'ansa. L'ansa és de secció circular. Pasta taronja, fina. Dimensions: Diàm. secció: 2'30 cm.

S3/225 i S4/28.- 34 frag. informes.

S3/224 i S4/29.- 113 frag. informes. Pasta groga-beige.

Ceràmica a mà.

S4/30.- Vaset restaurat de petites dimensions, 214 H. Porta aplicada una ansa (massa grossa per les proporcions del vas) que surt de la vora i és de secció rectangular, amb una acanaladura longitudinal central. Pasta marró clara, fina, amb grossos grans de quars, feldspat i partícules de mica. Dimensions: Alçada total: 6'50 cm.; Diàm. boca: 4'20 cm.; Diàm. màxim: 5'60 cm.; Diàm. base: 3 cm.; Amplada ansa: 1'30 cm.

S4/37.- Frag. de vora de plat E 01. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica. La superfície és pulida i una mica cremada. Dimensions: Diàm. boca: 16'30 cm.

S4/32.- Frag. de vora i paret D 03. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies brunyides i una mica cremades. Dimensions: Diàm. boca: 16'20 cm.

- S4/44.- Frag. de vora C 07, que presenta desota un cordó aplicat, decorat amb incisions irregulars poc profundes. Pasta marró, fina, amb partícules de mica. Superfícies brunyides i lleugerament cremades. Dimensions: Diàm. boca: 20'40 cm.
- S4/42.- Frag. de vora i paret D 02. Pasta marró, fina, amb petits grans de quars i mica. Superfícies amb zones cremades. Dimensions: Diàm. boca: 19'40 cm.
- S3/196.- Frag. de vora i paret d'un vaset C 11. Pasta taronja, fina, amb grans de quars i feldspat, i partícules de mica. Dimensions: Diàm. boca: 10 cm.
- S3/193.- Frag. de vora i paret F 02. Pasta marró, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies molt polides.
- S4/39.- Frag. de vora i paret, molt rodanç D 01. Pasta beige-gris, fina, amb grossos grans de quars.
- S4/38.- Frag. de vora d'un vas de parets gruixudes D 03. Pasta marró clara, poc fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies molt polides.
- S3/197.- Frag. de vora i paret d'un vas de parets primes D 02. Pasta marró clara, fina, amb nombrosos grans de quars i partícules de mica. Superfícies cremades.
- S4/33.- Frag. de vora E 02. Pasta marró clara, fina, amb grans de quars, feldspat i partícules de mica.
- S3/195.- Frag. de vora i paret D 01. Pasta marró, poc depurada, amb grossos grans de quars, feldspat i partícules de mica.
- S4/40.- Frag. de vora i paret d'un vas de parets gruixudes. C 03. Pasta marró, fina, amb grans de quars, feldspat i partícules de mica. Superfícies polides.
- S3/194.- Frag. de vora, trencat. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica.
- S3/191.- Frag. de vora, trencat. Pasta marró, fina, amb petits grans de quars. Superfícies molt polides.
- S3/202.- Frag. de vora i paret que presenta un mogró aplanat horitzon-

en la mateixa vora, trencat. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica.

S3/198.- Frag. de vora i paret, trencat. Pasta marró, poc fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies molt polides.

S4/25.- Frag. de vora i paret, trencat. Pasta grisa fosca, cremada en la superfície externa, i beig-marró a la interna, fina i depurada, amb petits grans de quars i partícules de mica.

S4/45.- Frag. de paret i fons d'un vas de parets gruixudes 12 A. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. base: 8'30 cm.

S4/46.- Frag. de paret i fons d'un vas de parets gruixudes. 11 A. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. base: 9'30 cm.

S3/199.- Frag. de paret i fons 12 A. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies cremades, l'externa és polida. Dimensions: Diàm. base: 4'50 cm.

S4/47.- Frag. de fons 12 A. Pasta marró en la part interna i gris fosc a les superfícies, grollera, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. base: 8'30 cm.

S3/201.- Frag. de fons, trencat. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars, i mica.

S4/48.- Frag. d'ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits. Pasta grisa a l'interior i beige-marró a les superfícies, fina, amb grossos grans de quars, feldspat i partícules de mica. Superfícies molt polides.

S4/50.- Frag. d'ansa força irregular. Pasta marró-roigenca, fina, amb petits grans de quars, feldspat, i partícules de mica. Superfícies polides.

S4/49.- Frag. d'ansa molt irregular. Pasta marró-roigenca, fina, amb grans de quars i partícules de mica.

S3/212.- Frag. de paret d'un vas de parets gruixudes que presenta una

ansa en forma d'orella, trencada; de la part superior de l'orella surt un cordó vertical, trencat. Pasta marró-vermella, poc fina, amb grossos grans de quars, feldspat, i nombroses partícules de mica. Superfícies polides de color marró-beige.

S4/51.- Frag. de paret que presenta aplicat un mogró molt degradat. Pasta marró-taronja, poc fina, amb grossos grans de quars.

S3/206.- Frag. de paret que presenta aplicat un mogró aplanat horitzontal. Pasta grisa a la part interna i marró-rogenca a les superfícies, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions mogró: Amplada: 3'50 cm.; gruix: 1'40 cm.

S3/203.- Frag. de paret que presenta aplicat un mogró aplanat horitzontal. Pasta marró-taronja, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides i molt erosionades. Dimensions mogró: Amplada: 5 cm.; gruix: 2'50 cm.

S3/200.- Frag. de paret que presenta aplicat un mogró trencat. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica.

S3/205.- Mogró aplanat horitzontal, trencat. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.

S3/204.- Mogró aplanat horitzontal, molt gros i trencat. Pasta marró, poc fina, amb grans de quars, feldspat i partícules de mica. Superfícies polides.

S3/211.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó llis de secció triangular. Pasta marró-taronja, fina, amb grans de quars i mica. Superfícies polides. Dimensions: Amplada cordó: 1'80 cm.

S3/208.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó llis de secció triangular. Pasta marró-taronja, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Amplada cordó: 1'70 cm.

S3/210.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó llis de secció triangular, força degradat. Pasta marró-taronja, fina, amb grans de quars, feldspat i partícules de mica. Dimensions: Amplada cordó: 1'50 cm.

S3/207.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó decorat amb digitacions verticals, poc profundes. Pasta marró-rogenca, fina, amb

grossos grans de quars, feldspat i partícules de mica. Dimensions:
Amplada cordó: 1'50 cm.

S3/209.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó llis trencat.
Pasta marró-taronja, poc fina, amb grossos grans de quars, feldspat
i partícules de mica.

S4/59.- Frag. de paret que presenta una decoració en la part externa
formada per un lleuger pentinat. Pasta grisa fosca a la part interna
ivermella-marró a l'externa. Les superfícies presenten una engalba
beige-marró clara.

S4/53.- Frag. de paret que presenta una decoració en la part externa
formada per un lleuger pentinat regular. Pasta marró, fina, amb pe-
tits grans de quars i partícules de mica. La superfície interna és
brunyida.

S4/52.- Frag. de paret que presenta una decoració a la part externa
formada per un pentinat molt fi. Pasta marró, fina, amb petits grans
de quars i partícules de mica.

S4/55.- Frag. de paret que presenta una decoració a la part externa
formada per un lleuger pentinat força irregular. Pasta marró, molt
fina, amb partícules de mica. La superfície interna és polida, i pre-
senta restes de cremat.

S4/43.- Frag. de vora de tapadora C Ol. Pasta marró a la part interna
i grisa fosca a les superfícies, fina, amb grans de quars i mica. Su-
perfícies brunyides que presenten restes de cremat. Dimensions: Diàm.
boca: 21'70 cm.

S4/34.- Frag. de vora de tapadora C Ol. Pasta marró, fina, amb petits
grans de quars i mica. Superfícies brunyides. Dimensions: Diàm. boca:
20'80 cm.

S3/219.- Frag. de vora de tapadora B Ol. Pasta marró, fina, amb grans
de quars i partícules de mica. La superfície interna és polida. Dimen-
sions: Diàm. boca: 18 cm.

S4/38 bis.- Frag. de vora de tapadora petita B 19. Pasta marró, fina,
amb grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Diàm. boca: 9 cm.

S3/214 i S4/56.- 462 frag. informes.

Fusaioles.

S4/62.- Fusaiola bitroncocònica. Pasta marró fosca, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Altura total: 2'45 cm.; Diàm. sup.: 1'20 cm.; Diàm. màxim: 3'40 cm.; Diàm. inf.: 2'40 cm.

S4/64.- Fusaiola troncocònica. Pasta marró-vermella, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfície grisa molt polida. Dimensions: Altura total: 2'20 cm.; Diàm. sup.: 1'20 cm.; Diàm. inf.: 3'30 cm.

S4/63.- Fusaiola troncocònica força irregular. Pasta marró-vermella, grollera, amb grossos grans de quars i de mica. Dimensions: Altura total: 2'90 cm.; Diàm. sup.: 1'30 cm.; Diàm. inf.: 2'80 cm.

S4/65.- Fusaiola esferoidal a la part superior, i troncocònica a l'inferior. Pasta marró-vermella a la superfície externa, i grisa a l'interior, poc depurada, amb grans de quars i de mica. Dimensions: Altura total: 1'50 cm.; Diàm. màxim: 3'20 cm.; Diàm. inf.: 1'80 cm.

Fitxes.

S4/58.- Fitxa sencera de ceràmica comú "sandwich", força irregular. Diàm.: 3'60 cm.

S4/59.- Fitxa sencera de paret d'àmfora. Diàm.: 4 cm.

S4/61.- Fitxa sencera de ceràmica comú. Diàm.: 4'10 cm.

S4/57.- Fitxa sencera de ceràmica comú, força irregular. Diàm.: 2'20 cm.

S3/227.- Mitja fitxa de ceràmica comú. Diàm.: 3 cm.

S3/226.- Fitxa sencera de ceràmica a mà, força irregular. Diàm.: 3'50 cm.

S4/60.- Fitxa sencera de ceràmica a mà. Diàm.: 3 cm.

Material lític.

S3/228.- Lasca de sílex.

S3/229.- Pedra treballada, de forma piramidal.

S3/230 i S4/68.- 20 còdols.

S3/231.- 4 quarssos.

S3/232.- 2 quarssos cristalitzats.

Metall.

S4/69.- Frag. de ganivet de bronze que presenta tres reblons circulars en un costat. Està format per tres làmines de bronze.

Altres materials.

S4/69.- Frag. d'escòria de vidre.

142 frag. de tovot.

ELS MATERIALS DE L'ESTRAT I

En vernís negre trobem diverses peces significatives:

- Frag. de vora i paret (S4/14), Forma 25 (LAMBOGLIA, 1952) que podria ésser del Taller de les Pàteres de tres palmetes radials de Rhode, datable en la primera meitat del segle III a.E. (SANMARTI, 1978: 97).
- Frag. de vora i paret (S3/164) de la Forma 27 (LAMBOGLIA, 1952), i un frag. de fons (S3/165) que presenta una roseta de dotze pétals en relleu. Ambdós frag. creiem que pertànyen al Taller de les Petites Estampetes, o a una imitació d'aquest taller que es produïa a Rhode. Un exemplar idèntic, en pasta i decoració, trobat al Turó de Can Olivé (Cerdanyola, Vallès Occidental) (BARBERÀ-PASCUAL-CABALLE-ROVIRA, 1962: 153, fig. 3, 7), és recollit per SANMARTI, 1973: 156, fig. 7, 1. També el mateix tipus de roseta es troba a la Moleta del Remei (Alcanar, Montsià) (SANMARTI, 1973: 161, fig. 7, 1). Tant si és un producte imitat a Roses, com si és original i procedeix del Laci, la seva cronologia es situa entre el 300 i el 250 a.E. (SANMARTI, 1978: 552-553).
- Frag. de vora, paret i arrancament d'ansa d'una skyphós (S4/15), Forma 43 B (LAMBOGLIA, 1952), que pel tipus de pasta podria ésser una Precampaniense, datable en torn el 330 a.E. (SANMARTI, 1978: 498-499, Lãm. 82, 1481).

En ceràmica grisa tenim un frag. de vora i paret d'un vas (S3/173) que, per les seves característiques de forma (semblant a un kalathos) i pasta, pertany a una pàtera del tipus denominada grisa monòcroma, buccero gris o pseudo-focea, d'origen grec oriental, imitada en el sud de la Gàl.lia (Provença, Erau) pels indígenes. La seva cronologia compren els segles VI i V a.E.

Aquest fragment, juntament amb el fragment de figures roges (M1/220) i alguns fragments de ceràmica a mà (per exemple el M3/441) (VILA, 1981) ens porten a una data anterior a la resta dels materials trobats en el poblat.

En ceràmica grisa ampuritana hi hà un frag. de vora i paret d'una copa (S3/174), d'imitació de les de vernís negre, Forma 21 o 26 (LAMBOGLIA, 1952). Els altres dos frag. de vores de gerreta (S4/18 i S4/19) són típiques d'aquesta ceràmica.

En ceràmica comuna a torn trobem les formes que es repeteixen en el jaciment tant en pasta monocolor, com bicolor i de "sandwich".

El frag. (S3/182), per la seva Forma B 18, podria haver tingut pintura vermella fosca desota de la vora.

L'àmfora és representada amb quatre frag. de boca plana, ibèrica (S3/220, S3/215, S3/217 i S3/216). Els altres frag. no són característics, només cal destacar que hi ha més frag. informes de la denominada de tipus púnic-ebussità, de pasta groga-beige, molt porosa, que d'ibèrica.

En ceràmica a mà destaca un vaset de petites dimensions, sencer (S4/30).

Les vores, els fons, les anses i les decoracions, així com també les formes de les tapadores, trobats en aquest Estrat no presenten cap novetat. Només cal destacar una ansa horitzontal (d'orella) de la qual surt un cordó vertical del bell mig de l'ansa (S3/212).

S'ha de fer menció de la troballa de quatre fusaioles senceres: una bitroncocònica (S4/62), dues troncocòniques (S4/64 i S4/63), i una d'esferoidal (S4/65).

També tenim diverses fitxes, la majoria d'elles retallades de ceràmica comuna.

Entre el material lític més significatiu hi ha una lasca de sílex (S3/228), i una pedra treballada de forma piramidal (S3/229).

En metall, només hi ha un màmec de ganivet de bronze que presenta tres reblons circulars en un dels costats (S4/66).

L'escòria de vidre (S4/69) podria indicar un taller d'elaboració del vidre en el poblat o en un lloc proper.

ESTRAT II

INVENTARI (Làmines 15 - 21)

Ceràmica de vernís negre.

S3/234.- 2 frags. de paret, fons i peu d'una copa, Forma 27 A ó B (LAMBOGLIA, 1952). Presenta una decoració en el fons intern formada per tres rosetes (dues d'elles fragmentades), impreses amb els pétals en relleu; la roseta completa consta de tretze pétals, mentres que una altra de trencada en tindria deu, els pétals són separats per punts a l'alçada dels seus extrems distals. El mateix tipus de decoració es troba a Molí de l'Espigol (Tornabous, Urgell) i a Puig Castellar (Pontós, Alt Empordà), i pertany al Taller de les Petites Estempetes (SANMARTI, 1973: 161, fig. 11, 2 i 3). El peu és ample, oblic, de perfil extern quebrat. El fons extern és abombat. Pasta beige, amb clapes grises, sembla cremada, molt fina, amb alguna partícula de mica. Vernís degradat a la superfície externa, i negre mate, espés, en els llocs conservats de la interna. Dimensions: Diàm. peu: 6 cm.; alçada peu: 0'75 cm.; Diàm. rosetes: 1'20 cm.

S3/235.- Frag. de fons que presenta en la part interna una roseta fragmentada. La roseta és incisa, i els tres pétals conservats no tenen relleu. Pasta beige, molt fina. Vernís negre-marró, mate a la part interna, i negre mate a l'externa.

S3/242 i S3/243.- 2 frags. informes. Pasta beige, molt fina. Vernís degradat.

S3/238.- Frag. informe. Pasta beige-rosada, força fina. Sense vernís.

S3/241 i S3/236.- 2 frags. informes. Pasta taronja, molt fina. Vernís negre, espés, una mica irissat.

S3/240.- Frag. informe. Pasta taronja-marró, poc fina, amb partícules de quars. Vernís negre, espés, poc uniforme; falta a la superfície externa.

S3/237.- Frag. informe. Pasta grisa, fina i untuosa. Vernís molt degradat.

Ceràmica grisa.

S3/244.- Frag. de vora d'una gerreta, C 01.

S4/76.- Frag. de vora d'una gerreta, B 09. Dimensions: Diàm. boca: 8 cm.

S4/75.- Frag. de vora i coll d'una gerreta, C 02. Pasta taronja, molt fina i depurada, farinosa. Dimensions: Diàm. boca: 4 cm.

S4/82.- 4 frags. de vora i paret d'una gerra, C11. Presenta una ansa que surt de la vora i depassa l'altura del vas. L'ansa és de secció circular. Aquest fragment sembla una imitació de kyathos, que també trobem a Ullastret (OLIVA, 1956-57: 335, fig. 65, 28). Pasta "sandwich", fina i depurada. Superfícies polides. Dimensions: Secció ansa: 1'10 cm.; Altura ansa: 4'80 cm.; Amplada màxima ansa: 4'70 cm.

S4/71.- Frag. de paret i fons d'un vaset, 21 A. Dimensions: Diàm. base: 5'90 cm.

S4/72 bis.- Frag. de paret i peu d'un vaset, 42 A. Dimensions: Altura peu: 0'20 cm.

S3/245 i S4/73.- 10 frags. informes.

Ceràmica comuna a torn.

S4/76 bis.- Frag. de vora i paret, B 09. Pasta "sandwich", fina. Dimensions: Diàm. boca: 18'60 cm.

S4/74.- Frag. de vora trencada. Pasta taronja, fina i depurada.

S4/77.- Frag. de vora trencada. Pasta taronja, fina i depurada.

S4/78.- Frag. de fons i peu, trencat. Pasta "sandwich", fina i depurada. Dimensions: Diàm. peu: 5 cm.; Altura peu: 0'80 cm.

S4/70.- Frag. de fons arrodonit d'un vaset de parets molt primes, 81 A. Pasta "sandwich", fina i depurada.

S4/81.- Frag. d'ansa de secció ovalada. Pasta taronja, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Amplada: 1'20 cm.

S4/80.- Frag. d'ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits. Pasta taronja, fina, amb partícules de quarç i mica, i vacüoles. Dimensions: Amplada: 1'30 cm.

S4/79.- Frag. de paret amb arrancament d'ansa de secció ovalada. Pasta beige a l'interior i grisa a les superfícies, fina i depurada. Dimensions: Amplada: 1'40 cm.

S4/72.- Frag. de paret amb arrancament d'ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits. Pasta grisa a l'interior, i amarronada a les superfícies, fina. Dimensions: Amplada: 1'20 cm.

S4/84.- 5 frags. de la mateixa tapadora. Pasta taronja, fina i depurada, amb les estries del torn a ambdues superfícies. Dimensions: Diàm. boca: 17'50 cm.

S4/83, S4/85 i S3/246.- 242 frag. informes.

Àmfora.

S4/86.- Frag. de vora i paret d'àmfora de boca plana. El llavi és arrodonit i presenta una ranura desota la part externa. Pasta taronja, fina, amb partícules de quars i mica. Dimensions: Diàm. boca: 11'40 cm.

S3/256 i S4/87.- 12 frag. informes.

S3/255 i S4/88.- 48 frag. informes, pasta groga-beige.

Ceràmica a mà.

S4/94.- Frag. de vora i paret, E Ol. Pasta marró, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. La vora és cremada.

S4/98.- Frag. de vora i paret, D Ol. Pasta marró clara, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies brunyides.

S4/97.- Frag. de vora i paret, F O4. Pasta taronja, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.

S4/103.- Frag. de vora, D Ol. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.

S4/96.- Frag. de vora d'un vas de parets gruixudes, D Ol. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.

S4/102.- Frag. de vora i paret, D Ol. Pasta marró, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.

- S4/104.- Frag. de vora, D 04. Pasta marró clara, fina, amb grossos grans de quars i mica. Superfícies polides.
- S4/95.- Frag. de vora i paret, C 01. Pasta grisa molt fosca a l'interior i marró a les superfícies, fina, amb grossos grans de quars. Superfícies brunyides.
- S3/248.- Frag. de vora i paret, F 02. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars. Superfícies brunyides.
- S3/247.- Frag. de vora i paret, E 09. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies brunyides.
- S4/118.- Frag. de vora i paret, F 04. Pasta grisa, fina, amb petits grans de quars i mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 27'60 cm.
- S4/91.- Frag. de vora i paret, F 02. Pasta grisa, fina, amb petits grans de quars i mica. Superfícies polides, amb restes de cremat a l'externa. Dimensions: Diàm. boca: 27'70 cm.
- S4/89 i S4/93.- 4 frags. de vora i paret d'un mateix vas, G 01. Pasta marró clar, fina, amb grans de quars i mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 26 cm.
- S4/90.- Frag. de vora i paret, D 01. Pasta marró, poc fina, amb grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Diàm. boca: 14'80 cm.
- S4/99.- Frag. de vora i paret d'un bol o copa petita, E 03. Pasta marró clara, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 7'20 cm.
- S3/249.- Frag. de vora i paret, F 01. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. La superfície interna és brunyida, i amb restes de cremat. Dimensions: Diàm. boca: 11'30 cm.
- S4/101.- Frag. de vora trencada que sembla que presenta l'arrancament d'una ansa a la mateixa vora. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica.
- S4/121.- Frag. de paret i fons d'un vas de parets gruixudes, 11 B. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. La superfície interna és cremada. Dimensions: Diàm. base: 11 cm.

- S4/106.- Frag. de paret i fons, 12 B. Pasta marró, fina, amb grans de quars i feldspat. Superfícies polides i cremades. Dimensions: Diàm. base: 7 cm.
- S4/112.- Frag. de paret i fons d'un vas de parets gruixudes, 13 B. Pasta marró-taronja, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides, l'interna és cremada. Dimensions: Diàm. base: 9'40 cm.
- S4/113.- Frag. de fons trencat. Pasta taronja, fina, amb grossos grans de quars, feldspat i partícules de mica. Superfícies polides.
- S4/114.- Frag. de paret d'un vas de parets gruixudes, presenta dos arrancaments de la mateixa ansa de secció circular. Pasta marró fosca, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. La superfície interna és molt polida. Dimensions: Diàm. ansa: 2'30 cm.
- S4/107.- Frag. de paret que presenta aplicat un mogró aplanat horitzontal, enllaçat amb un cordó llis de secció trapezoidal. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies amb senyals de cremat. Dimensions: Amplada mogró: 6'50 cm.
- S3/250.- Frag. de paret que presenta aplicat un mogró aplanat horitzontal. Pasta marró fosca, fina amb grossos grans de quars i partícules de mica. La superfície externa té senyals de cremat. Dimensions: Amplada mogró: 4'40 cm.
- S4/110.- Mogró després del vas, aplanat horitzontal. Pasta marró, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Amplada: 4'70 cm.
- S4/111.- Frag. de paret que presenta un mogró trencat. El mogró és aplanat horitzontal. Pasta marró fosca a la paret, i taronja al mogró, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.
- S4/108.- Frag. de paret que presenta un mogró trencat. El mogró és aplanat horitzontal. Pasta marró fosca a la paret, i taronja al mogró, poc fina, amb grossos grans de quars, feldspat i partícules de mica. La superfície externa és polida.

S3/251.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó llis de secció trapezoidal. Pasta marró fosca, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. La superfície externa és cremada.

S3/252.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó decorat amb digitacions. Pasta marró fosca, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides, l'externa cremada.

S3/253.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó decorat amb digitacions molt regulars. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides, l'interna cremada.

S4/115.- 3 frags. de la mateixa tapadora, afegida, D Ol. Pasta marró, poc fina, amb grossos grans de quars. Senyals de cremat, especialment a la vora. Dimensions: Altura total: 7'30 cm.; Diàm.: 16'40 cm.; Alçada de l'agafador: 3 cm.; Amplada de l'agafador: 3'90 cm.

S4/119.- Frag. de vora de tapadora, trencada. Pasta marró, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 18 cm.

S4/120.- Frag. de vora de tapadora, B Ol. Pasta marró fosca a l'interior, i marró clara a l'exterior, fina, amb grossos grans de quars. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 29 cm.

S3/254 i S4/122.- 158 frags. informes.

Fusaiola.

S4/105.- Frag. de fusaiola bitroncocònica. Pasta marró, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica.

Fitxa.

S3/257.- Fitxa irregular, retallada d'un vas gruixut (comuna o àmfora). Pasta grisa a l'interior i taronja-beige a l'exterior, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Diàm.: 3'70 cm.

Material lític.

S4/125.- 3 còdols.

Metall.

S4/116.- Penjoll o pines de bronze. Format per dues làmines rematades per un clau a un dels extrems, d'on surt una anella trencada. Una de les làmines presenta una decoració formada per tres grups d'incisions paral·leles, amb tres línies cadascuna, separades uns 0'60 cm. les unes de les altres. La secció és semicircular. Dimensions: Longitud total: 4'80 cm.; Diàm. secció: 0'4 cm.

Un exemplar molt semblant fou trobat a la Sitja Núm. 57 a Ullastret (OLIVA, 1960: 383, fig. 44). Les pines de depilació comensen a l'Edat del Bronze, i continuen a la del Ferro a tota Europa, tant fabricades en ferro com en bronze. En el Ferro II, l'instrument és format per una anella que porta unes pines, un escura-orelles i un rascador; aquests estris acostumen a estar decorats (DECHELETTE, 1913: 879, fig. 370).

Altres materials.

S4/123.- 72 frags. de tovot.

S4/124.- Frag. d'os indeterminat.

S4/124 bis.- Frag. de fusta carbonitzada.

ELS MATERIALS DE L'ESTRAT II

Dintre del grup del Vernís negre, hi ha un frag. de paret, fons i peu (S3/234), d'una copa Forma 27 (LAMBOGLIA, 1952), que presenta una decoració formada per tres rosetes impreses amb els pètals en relleu; aquesta decoració pertany al Taller de les Petites Estempetes; el mateix tipus de roseta es dona al poblat ibèric de Molí d'Espigol (Tornabous, Urgell), i en el Mas Castellà (Pontós, Alt Empordà) (SANMARTI, 1973: 161, fig. 11, 2 i 3), amb una cronologia de la primera meitat del segle III a.E. (SANMARTI, 1978: 552-553).

La ceràmica grisa emporitana repeteix les formes usuals en el poblat, si exceptuem un fragment de vora que presenta una ansa que surt de la vora i s'alça per sobre del vas (S4/82), imitació indígena d'una forma importada, potser un kyathos. Una ansa molt semblant es troba a Ullastret (OLIVA, 1956-57: 335, fig. 65, 28).

La ceràmica comuna a torn és poc nombrosa en aquest nivell. La peça més significativa és una tapadora (S4/84), utensili no massa freqüent en aquest tipus ceràmic.

En àmfora hi ha un fragment de vora de boca plana ibèrica (S4/86). En aquest estrat els fragments informes de tipus púnic depassen en quantitat els de tipus ibèric.

La ceràmica a mà segueix les formes i decoracions d'altres nivells i Cales. S'ha de destacar una tapadora restaurada (S4/115) que té l'agafador troncocònic, acabat en quatre puntes arrodonides.

En metall tenim un penjoll de bronze, possiblement unes pinces (S4/116), de secció semicircular. Aquest instrument, que es troba amb certa freqüència en els poblats ibèrics de la nostra regió (OLIVA, 1960: 383, fig. 44), té una cronologia molt ampla: comencen a l'Edat del Bronze i continuen a l'Edat del Ferro a tota Europa (DECHELETTE, 1913: 879).

ESTRAT III

INVENTARI (Làmines 22 - 49)

Ceràmica de vernís negre.

S3/258.- Frag. de vora i paret d'una copa, Forma 27 b (LAMBOGLIA, 1952).

Pasta taronja, fina, amb partícules de mica i algunes vacuoles. Vernís espés, brillant. Dimensions: Diàm. boca: 13 cm.

S3/313.- Frag. de vora i paret d'una copa, Forma 27 b (LAMBOGLIA, 1952).

Pasta beige, fina, amb partícules de quars i mica, i algunes vacuoles. Vernís negre, mate, espés a la superfície interna, sense a la externa. Dimensions: Diàm. boca: 11 cm.

S3/314.- Frag. informe. Pasta taronja, fina, amb partícules de mica.

Vernís negre, mate, molt degradat a la superfície externa. La superfície interna presenta clapes com si fòs mal aplicat o bufat.

S3/260.- Frag. informe. Pasta beige, fina i untuosa. Vernís degradat.

S3/259.- Frag. informe. Pasta beige, fina, amb partícules de mica.

Vernís negre, brillant, compacte, força conservat.

S3/315.- Frag. informe. Pasta taronja, molt fina, amb alguna vacuola.

Vernís negre brillant a la superfície interna, sense a l'externa.

Ceràmica grisa.

S3/263.- Frag. de vora i paret, C 01. Pasta molt fina, amb partícules de mica. La superfície externa és brunyida. Dimensions: Diàm. boca: 13 cm.

S3/261.- Frag. de vora i paret d'una gerra, C 02. Pasta molt fina, amb partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 13'70 cm.

S3/316.- 3 frag. de vora i paret d'una mateixa gerra, D 01. Pasta marró, fina, amb nombroses partícules de mica. La superfície interna és polida, i l'externa presenta una engalba negra. Dimensions: Diàm. boca: 10'80 cm.

S3/393 i S3/264.- 2 frags. de vora i paret d'una mateixa gerra, B 01. Pasta fina, porosa, amb partícules de quars. Dimensions: Diàm. boca: 18'50 cm.

- S3/317.- Frag. de vora i paret, C Ol. Pasta molt fina, amb partícules de quars i mica. La superfície externa és brunyida. Dimensions: Diàm. boca: 12: 50 cm.
- S3/394 bis.- Frag. de vora i paret, B Ol. Pasta molt fina, amb partícules de quars i mica. Superfícies gris fosc, brunyides. Dimensions: Diàm. boca: 15 cm.
- S3/318.- Frag. de vora i paret d'una gerreta, C O2. Pasta fina, amb partícules de mica i petites vacuoles. Superfícies amb engalba. Dimensions: Diàm. boca: 8'60 cm.
- S4/126.- Frag. de vora i paret d'un bol, E Ol. Presenta una acanaladura de 0'30 cm. a la part interna, a 1'20 cm. desota la vora. Pasta molt fina, amb partícules de mica. Les superfícies són negra mate. Sembla una imitació de vernís negre. Dimensions: Diàm. boca: 15 cm.
- S3/265.- Frag. de paret i fons, 22 A. Pasta molt fina, amb partícules de mica. Dimensions: Diàm. base: 5 cm.
- S3/265 bis.- Frag. de paret i fons, 23 A. pasta fina, amb nombroses partícules de mica. Dimensions: Diàm. base: 5 cm.
- S3/320.- Frag. de paret, fons i anella de base, 71 C. pasta fina, amb partícules de mica. Dimensions: Diàm. peu: 3'50 cm.; Amplada anella: 0'70 cm.; Altura anella: 0'30 cm. Encara que el fragment és de petites dimensions, creiem que pertany a un ungüentari.
- S3/264.- Frag. d'ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits, presenta una ampla acanaladura central longitudinal. Pasta gris-ocre, fina, amb partícules de quars i mica. Superfícies brunyides. Dimensions: Amplada: 1'80 cm.
- S3/409.- Frag. de paret amb arrancament d'ansa de secció ovalada. Pasta beige-grisa, fina. Presenta pintura negra mate a ambdues superfícies.
- S3/394.- Frag. de paret que presenta una decoració de quatre línies ondulades paral·leles, lleugerament incises, fetes amb tinta. Pasta gris-blava, molt fina, amb petits grans de quars i partícules de mica i feldspat. Superfícies rugoses. Es del tipus denominada "grisa monocroma" "bucchero gris" o "pseudo-focea", d'origen grec oriental, encara que imitada des d'un primer moment pels indígenes del Sud de França

(PY, 1979-80: 155). La seva cronologia és molt amplia, comença en el segle VI a.E., però la fabricació arriba fins el segle II a.E. (PY, 1971: 71-80).

S3/266, S3/321, S3/395 i S4/127.- 43 frags. informes.

Ceràmica comuna a torn.

S3/272.- Frag. de vora i paret, B 02. Pasta "sandwich", fina, amb partícules de mica i vacuoles. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 10'50 cm.

S3/328.- Frag. de vora i paret, B 02. Pasta taronja, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 19'50 cm.

S3/323.- Frag. de vora i paret, C 01. Pasta taronja, fina, farinosa, amb partícules de mica i vacuoles. Dimensions: Diàm. boca: 10'70 cm.

S3/278 i S3/268.- 3 frags. de vora i arrancament d'ansa d'una mateixa gerra, C 02. L'ansa, de secció rectangular amb els angles arrodonits, presenta una ampla acanaladura central longitudinal. Pasta "sandwich", fina, farinosa, amb petits grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Amplada ansa: 2'50 cm.

S3/329.- 2 frags. de vora i paret d'una mateixa gerra, C 16. Pasta marró clara, fina, amb partícules de quars i mica. Presenta restes de pintura fosca (bandes horitzontals). Dimensions: Diàm. boca: 17'70 cm.

S3/396.- Frag. de vora i paret, B 08. Pasta marró, fina, amb partícules de quars i mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 19 cm.

S3/267.- Frag. de vora i paret, C 01. Pasta marró-taronja, fina, farinosa, amb partícules de quars i mica. Dimensions: Diàm. boca: 19 cm.

S3/270.- Frag. de vora i paret, C 12. Pasta marró clara, fina, amb partícules de quars i mica. Dimensions: Diàm. boca: 18'50 cm.

S3/322.- Frag. de vora i paret, C 16. Pasta "sandwich", molt fina, farinosa, amb partícules de mica i alguna vacuola.

S3/269.- Frag. de vora i paret, molt rodat, C 16. Pasta beige, molt fina i farinosa.

- S3/252.- Frag. de vora i paret molt rodat, A 09. Pasta "sandwich", fina i depurada.
- S3/324.- Frag. de vora molt rodada, A 09. Pasta beige-grisa, molt fina.
- S3/401.- Frag. de vora, A 03. Pasta taronja, fina, farinosa, amb partícules de mica i alguna vacuola.
- S3/399.- Frag. de vora i paret, B 04. Pasta beige, molt fina, amb partícules de quars i mica, i petites vacuoles. Dimensions: Diàm. boca: 23 cm.
- S3/327.- Frag. de vora i paret, C 16. Pasta "sandwich", fina, farinosa, amb partícules de mica i feldspat. Dimensions: Diàm. boca: 20x10 cm.
- S3/397.- Frag. de vora i paret d'una gerra que presenta una ansa que surt de la vora, C 02. L'ansa, de secció rectangular amb els angles arrodonits, porta una ampla acanaladura central longitudinal. Pasta "sandwich", fina i depurada, farinosa, amb petites vacuoles. Dimensions: Diàm. boca: 19x50 cm.; Amplada ansa: 3 cm.
- S3/398.- Frag. de vora i paret d'una gerra que presenta una ansa que surt de la vora, B 18. L'ansa és de secció rectangular amb els angles arrodonits, i porta una ampla acanaladura central longitudinal. Pasta "sandwich", fina, farinosa, amb alguna vacuola. Dimensions: Diàm. boca: 19x20 cm.; Amplada ansa: 3 cm.
- S3/273.- Frag. de peu i fons, 13 B. Pasta marró-taronja, fina, amb partícules de quars i mica, i algunes vacuoles. Dimensions: Diàm. base: 3 cm.
- S3/403.- Frag. de paret i fons, 11 A. Pasta marró-gris, fina, amb partícules de quars i mica, i grosses vacuoles. Dimensions: Diàm. base: 10x60 cm.
- S3/330.- Frag. de paret, fons i peu, 41 C. Pasta grisa a la part interna i marró clara a l'externa, fina, amb partícules de quars i mica. Dimensions: Diàm. peu: 5x80 cm.; Altura peu: 0x60 cm.
- S3/277.- Frag. de paret amb ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits, que presenta una ampla acanaladura central longitudinal.

Pasta "sandwich", molt fina. Dimensions: Amplada ansa: 2'50 cm.

S3/407.- Frag. d'ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits i ampla acanaladura central longitudinal. Pasta "sandwich", fina, farinosa, amb partícules de quars i mica, i alguna vacuola. Dimensions: Amplada: 2'40 cm.

S3/333.- Frag. d'ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits i ampla acanaladura central longitudinal. Pasta "sandwich", fina, amb partícules de mica. Dimensions: Amplada: 2'50 cm.

S3/279.- 2 frag. de la mateixa ansa de secció circular. Pasta "sandwich", molt fina. Dimensions: Diàm.: 0'90 cm.

S3/331.- 2 frags. de la mateixa ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits. Pasta "sandwich", molt fina, farinosa. Dimensions: Amplada: 1'10 cm.

S3/406.- Frag. de vora que presenta una ansa, B 18. L'ansa és de secció rectangular amb els angles arrodonits, i porta una ampla acanaladura central longitudinal. Pasta "sandwich", fina, amb partícules de mica. Dimensions: Amplada ansa: 2'40 cm.

S3/326 i S3/332.- 3 frags. de la mateixa ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits, que presenta una ampla acanaladura central longitudinal. Pasta marró, fina, amb partícules de quars, feldspat i mica. Superfícies rugoses. Dimensions: Amplada: 3'10 cm.

S3/334.- Frag. de paret amb arrancament d'ansa, trencat. Pasta "sandwich", fina, amb partícules de feldspat.

~~S3/407.- Frag. de paret amb arrancament d'ansa de secció ovalada. Pasta beige-grisa, molt fina. Presenta pintura negra o vernís negre mate a ambdues superfícies.~~

S3/408 i S4/128.- 2 frags. de la mateixa ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits, que presenta una ampla acanaladura central longitudinal. Pasta "sandwich", fina, amb partícules de quars, feldspat i mica. Dimensions: Amplada: 2'70 cm.

S3/276.- Frag. d'ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits que presenta una ampla acanaladura central longitudinal. Pasta "sandwich", molt fina, farinosa, amb partícules de mica. Dimensions: Am-

plada: 2 cm.

S3/271, S3/275 i S3/410.- 3 frags. de diferents anses, molt rodades. Pasta marró o beige, fina.

S3/274.- Frag. d'un broc de secció semicircular, molt rodat. Pasta "sandwich", fina, farinosa, amb partícules de quars, feldspat i mica. Dimensions: Amplada broc: 3 cm.; Longitud conservada: 3'80 cm.

S3/335.- Frag. de paret d'un vas que presenta restes de pintura de color ocre-vermella. Pasta beige-marró, molt fina, farinosa, amb partícules de mica i alguna vacuola.

S3/400.- Frag. de vora de tapadora, E 02. Pasta marró-grisa, amb partícules de quars i mica. Restes de pintura fosca a la vora. Dimensions: Diàm. boca: 17'50 cm.

S3/404.- Frag. de vora de tapadora, C0011. Pasta "sandwich", fina, amb partícules de quars i mica, i vacuoles. Dimensions: Diàm. boca: 8'50 cm.

S3/402.- Frag. de vora de tapadora, C 011. Presenta una decoració zoomorfa en la part externa, aprop de la vora (llangardaix?). Pasta "sandwich", fina, amb partícules de quars i mica, i vacuoles. Dimensions: Diàm. boca: 9'30 cm.

S3/377.- 2 frags. de vora i paret d'una gran plata. Pasta beige-rosada, molt fina, amb partícules de quars i mica, i alguna vacuola. Dimensions: Diàm. boca: 33 cm.; Amplada vora: 4 cm.

S3/280, S3/336, S3/411, S4/129 i S4/130.- 1.007 frags. informes.

Àmfora.

S3/379.- Frag. de vora i paret d'una àmfora de tipus púnic, Forma Mañà E. Aquesta àmfora comença a fabricar-se en el segle IV, i perdura fins el segle II a.E. (PASCUAL, 1974: 46), es troba en molts jaciments de la costa catalana, el més pròxim a Montbarbat és el de Puig Castelllet (Lloret de Mar, La Selva) (PONS-TOLEDO-LLORENS, 1981: 215, fig. LXXXV, 4). Pasta beige, fina, farinosa, amb partícules de quars i mica. Dimensions: Diàm. boca: 13 cm.; Amplada vora: 1'80 cm.

S3/376.- Frag. de vora i paret d'àmfora de boca plana. El llavi és

engruixit i arrodonit. Pasta marró clara, fina, amb grans de quars, partícules de mica, i vacuoles. Dimensions: Diàm. boca: 15 cm.

S3/442.- Frag. de vora i paret d'àmfora de boca plana. El llavi és engruixit i arrodonit. Pasta taronja, fina, farinosa, amb partícules de quars, feldspat i petites vacuoles.

S3/378.- Frag. de vora i paret d'àmfora de boca plana. El llavi és engruixit i arrodonit, presenta una ranura a la part externa, desota la vora. Pasta beige, molt fina, farinosa, amb partícules de mica, i minúscules vacuoles.

S3/443.- Frag. de vora i paret d'àmfora de boca plana. El llavi és engruixit i arrodonit, presenta una acanaladura en la part externa, sota la vora. Pasta beige, molt fina, farinosa, amb minúscules vacuoles.

S4/131.- Frag. de vora d'àmfora de boca plana. El llavi és engruixit i arrodonit. Pasta beige-rosada, fina, farinosa, amb partícules de mica i minúscules vacuoles.

S3/382.- Frag. de paret que presenta un arrancament d'ansa de secció circular. Pasta marró clara, fina, amb partícules de quars i mica, i vacuoles. Dimensions: Diàm. secció ansa: 2'70 cm.

S3/381.- Frag. de paret que presenta un arrancament d'ansa de secció circular. Pasta taronja, fina, amb partícules de quars i mica, i vacuoles. Dimensions: Diàm. secció ansa: 2 cm.

S3/380.- Frag. de paret que presenta un arrancament d'ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits. Pasta beige, molt fina, farinosa, amb partícules de mica i minúscules vacuoles. Dimensions: Amplada ansa: 2'50 cm.

S3/385.- 114 frags. informes d'una mateixa àmfora de tipus púnic. Pasta beige, fina, farinosa, amb partícules de quars i mica.

S3/303, S3/384, S3/444, S4/132.- 138 frags. informes. Pasta groga-beige.

S3/304, S3/383, S3/445 i S4/133.- 51 frags. informes.

Dolium.

S4/175.- Frag. de vora. El llavi és aprimat i arrodonit. Pasta marró fosca, fina, amb grossos grans de quars i mica. La superfície externa és polida.

Ceràmica a mà.

S3/419.- 3 frags. d'un mateix plat, restaurat, 46 l. Pasta marró-grisa, cremada, poc fina, amb grossos grans de quars i mica. Superfícies polides. Dimensions: Altura total: 6 cm.; Diàm. boca: 21'70 cm.; Diàm. base: 11 cm.

S3/290.- 18 frag. del mateix vas, restaurat, 21 l. Pasta marró clara a les superfícies i grisa fosca a l'interior, poc fina, amb nombrosos grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Altura total: 13 cm.; Diàm. boca: 11 cm.; Diàm. base: 7'50 cm.; Diàm. màxim: 12 cm.

S3/420.- Frag. de vora i paret, B 02. La superfície externa, sota la vora, presenta una línia d'incisions obliques força irregulars. Pasta grisa fosca a l'interior, i gris-taronja a la superfície externa, poc fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 15'20 cm.

S3/352.- Frag. de vora i paret, F 04. Pasta taronja, fina, amb petits grans de quars. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 16'60 cm.

S3/345.- Frag. de vora i paret, F 02. Pasta taronja, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Diàm. boca: 15'80 cm.

S4/172.- Frag. de vora i paret, F 05. Pasta gris-beige, fina, amb petits grans de quars i mica. Superfícies brunyides, l'interior amb restes de cremat. Dimensions: Diàm. boca: 15'70 cm.

S3/339 i S3/341.- 2 frags. de vora i paret d'un mateix vas, F 02. Pasta marró, poc fina, amb petits grans de quars i mica. Superfícies molt polides. Dimensions: Diàm. boca: 11 cm.

S3/340.- Frag. de vora i paret d'un vaset de parets molt primes, G 01. Pasta grisa a la part interna i marró clara a les superfícies, fina, amb nombrosos grans de quars i partícules de mica. Superfícies molt polides. Dimensions: Diàm. boca: 7'30 cm.

- S3/287.- Frag. de vora i paret, E Ol. Pasta marró fosca, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. La superfície interna és grisa fosca i polida. Dimensions: Diàm. boca: 12 cm.
- S3/344.- Frag. de vora i paret, E Ol. Pasta marró molt fosca, cremada, poc fina, amb petits grans de quars. Superfícies molt polides. Dimensions: Diàm. boca: 16 cm.
- S3/353.- Frag. de vora i paret d'una olla, F Ol. Presenta a la part externa, a 3'60 cm. per desota la vora, un cordó decorat amb digitacions irregulars, força verticals, unit a un mogró aplanat horitzontal, lleugerament ovalat. Pasta marró-taronja a l'interior, i grisa molt fosca a la superfície externa, fina, amb grossos grans de quars i mica. Dimensions: Diàm. boca: 18 cm.; Amplada cordó: 1'20 cm.; mogró: 2'40 per 1'60 cm.
- S3/337.- Frag. de vora i paret, E O4. Pasta taronja, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 20 cm.
- S3/421.- 2 frags. de vora i paret d'un mateix vas de parets gruixudes, E Ol. Pasta taronja, lleugerament grisa a la superfície externa, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Diàm. boca: 24'60 cm.
- S4/134.- Frag. de vora i paret, F O4. Presenta una decoració formada per un cordó poc pronunciat decorat amb digitacions verticals. Pasta grisa-marró, poc fina, amb grans de quars i mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 22 cm.; Amplada cordó: 1'70 cm.
- S4/135.- Frag. de vora i paret, F Ol. Pasta grisa fosca, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 22'50 cm.
- S4/140.- Frag. de vora i paret d'un vas de parets gruixudes, D O4. Pasta grisa fosca, poc fina, amb grossos grans de quars i mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 20'50 cm.
- S3/347.- Frag. de vora i paret, C O2. Pasta taronja, molt fina, amb partícules de quars, feldspat i mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 15 cm.

- S4/143.- Frag. de vora i paret, F 01. Pasta marró, poc fina, amb grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Diàm. boca: 14 cm.
- S3/413 i S3/418.- 2 frags. de vora i paret d'un mateix vas, F 02. Pasta grisa fosca, poc fina, amb petits grans de quars. La Superfície interna és polida. Dimensions: Diàm. boca: 17'60 cm.
- S3/342.- Frag. de vora i paret, C 01. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 14 cm.
- S3/350.- Frag. de vora, F 04. Pasta vermellova, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.
- S3/351.- Frag. de vora i paret, F 01. Pasta grisa, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies molt polides.
- S3/283.- Frag. de vora i paret, F 02. Pasta grisa-marró, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica.
- S3/414.- Ffrag. de vora. El llavi és arrodonit. Pasta grisa a la part interna, i taronja a l'externa, fina, amb partícules de quars i mica. Superfícies polides.
- S3/325.- Frag. de vora i paret, G 01. Pasta taronja, fina, amb partícules de quars i mica. Superfícies polides.
- S3/286.- Frag. de vora i paret, G 02. Pasta grisa-marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica.
- S4/136.- Frag. de vora i paret, F 02. Pasta grisa fosca, fina, amb petits grans de quars. La superfície interna és polida.
- S4/139.- Frag. de vora i paret d'un bol, D 09. Pasta marró, poc fina, amb grossos grans de quars. Superfícies grises fosques, brunyides.
- S4/141.- Frag. de vora i paret d'un plat, E 05. Pasta grisa fosca, fina, amb petits grans de quars. Superfícies negres i brunyides.
- S3/416.- Frag. de vora i paret d'un vaset, C 01. Pasta grisa fosca, fina, amb petits grans de quars i mica. Superfícies negres, l'interior brunyida.
- S4/146.- Frag. de vora i paret, F 0a. Pasta marró, poc fina, amb grans de quars i partícules de mica. La superfície interna és polida.
- S3/416 bis.- Frag. de vora i paret, D 03. Pasta marró, fina, amb pe-

tits grans de quars i partícules de mica.

S3/415.- Frag. de vora i paret, F 01. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.

S4/144.- Frag. de vora i paret, D 01. Pasta marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica.

S3/288.- Frag. de vora i paret, D 02. Pasta marró-taronja, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides, l'externa és cremada.

S3/289.- Frag. de vora i paret, C 01. Pasta cremada, amb grans de quars. La superfície externa és marró.

S3/282.- Frag. de vora i paret, D 01. Pasta marró-taronja, fina, amb petits grans de quars. La superfície interna és brunyida.

S3/417.- Frag. de vora i paret, D 01. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. La superfície externa és polida.

S4/173.- Frag. de vora i paret, D 01. Pasta marró clara, molt fina, amb partícules de quars i mica. Superfícies polides.

S3/346.- Frag. de vora, F 04. Pasta taronja, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.

S4/131.- Frag. de vora i paret, F 02. Pasta cremada, poc fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies brunyides.

S3/338.- Frag. de vora, F 04. Pasta taronja, fina, amb grans de quars i partícules de mica. La superfície interna és polida.

S3/343.- Frag. de vora. El llavi és arrodonit. Pasta grisa a la part externa i taronja a la interna, poc fina, amb grans de quars i partícules de mica.

S3/343 i S3/349.- 2 frags. de vores trencades.

S4/155.- Frag. de paret d'un vaset que presenta una carena. Pasta grisa molt fosca, poc fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies negres, brunyides.

S3/429.- Frag. de paret i fons sencer d'un vas de parets gruixudes, 12 B. Pasta taronja a la part externa i grisa fosca a l'interna, poc fina, amb grossos grans de quars i mica. Superfícies polides. Coccia defectuosa. Dimensions: Diàm. base: 9 cm.

- S3/405.- Frag. de paret i fons sencer d'un vas de parets gruixudes, 12 B. Pasta taronja a la part externa i grisa fosca a l'interna, fina, amb grossos grans de quars i mica. La superfície externa és polida. Dimensions: Diàm. base: 11 cm.
- S3/357.- Frag. de paret i fons, 13 B. Pasta grisa fosca a la part interna, marró a l'interior i taronja a l'externa, fina, amb grossos grans de quars. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. base: 13'50 cm.
- S3/355.- Frag. de paret i fons d'un vas de parets gruixudes, 11 A. Pasta taronja-marró, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Diàm. base: 11 cm.
- S3/291.- Frag. de paret i fons, 12 A. Pasta taronja, poc fina, amb grossos grans de quars. La superfície interna, de color marró clara, és polida. Dimensions: Diàm. base: 12 cm.
- S3/422.- 2 frags. de paret i fons d'un mateix vas de parets gruixudes, 11 A. Pasta taronja, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. base: 9 cm.
- S4/156.- Frag. de paret i fons, 12 B. Pasta grisa fosca a l'interior, fina, amb petits grans de quars. Superfícies marrons clares, polides. Dimensions: Diàm. base: 7'50 cm.
- S4/150.- Frag. de paret i fons, 12 B. Pasta taronja, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides, l'interior és cremada. Dimensions: Diàm. base: 9'50 cm.
- S3/354.- Frag. de paret i fons, 12 B. Pasta grisa a l'interior i taronja a les superfícies, poc fina, amb grans de quars i mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. base: 15'50 cm.
- S3/356.- Frag. de paret i fons, 12 A. Pasta grisa a l'interior, i taronja a les superfícies, poc fina, amb grossos grans de quars. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. base: 10 cm.
- S4/152.- Frag. de paret i fons, 11 B. Pasta grisa a l'interior i marró-taronja a les superfícies, fina, amb grans de quars. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. base: 7'70 cm.
- S3/426.- Frag. de paret i fons d'un vaset petit, 11 A. Pasta marró fosca, poc fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. La

superfície interna és negra i brunyide, l'externa és rugosa. Dimensions: Diàm. base: 6 cm.

S3/350 i S4/151.- 2 frags. de paret i fons d'un mateix vas, 11A.

Pasta grisa a la part interna i taronja a les superfícies, fina, amb grans de quars, partícules de mica i vacuoles. Superfícies polides.

Dimensions: Diàm. base: 11'50 cm.

S3/423.- Frag. de paret i fons, 11 B. Pasta taronja i grisa amb clapes irregulars, fina, amb petits grans de quars i mica. La superfície externa és polida, i presenta una decoració de línies incises horitzontals i paral·leles. Dimensions: Diàm. base: 13 cm.

S4/160.- Frag. de paret i inici del fons. La paret és de perfil exterior convex. Pasta marró-grisa, poc fina, amb grossos grans de quars. La superfície externa és polida.

S3/293.- Frag. de paret i inici de fons. La paret és de perfil exterior convex. Pasta taronja-marró a l'interior i grisa a les superfícies, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.

S4/157.- Frag. de paret i inici de fons. La paret és de perfil exterior convex. Pasta grisa-marró, poc fina, amb grossos grans de quars.

S4/153.- Frag. de paret i inici de fons. La paret és de perfil exterior rectilini. Pasta marró-grisa fosca, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica.

S4/154, S4/159, S4/148, S3/292 i S3/425.- 5 frags. de fons, trencats.

S4/161.- Frag. de paret que presenta una petita ansa de secció semicircular, perforada. Pasta grisa, poc fina, amb grans de quars. Superfícies brunyides. Dimensions: Longitud ansa: 2'70 cm.; Amplada: 1'10 cm.

S3/295.- Frag. d'ansa molt irregular, de secció quadrada amb els angles arrodonits. Pasta marró, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Amplada: 2'40 cm.

S3/377.- Frag. d'ansa de secció rectangular amb els angles arrodonits. Pasta marró-grisa, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies brunyides. Dimensions: Amplada: 2'50 cm.

S3/362.- Frag. de paret que presenta un arrancament d'ansa de secció

- rectangular, força irregular. Pasta marró-grisa, fina, amb grans de quars i mica. Dimensions: Amplada ansa: 2 cm.
- S3/294.- 7 frags. d'un mateix vas gros que presenta una ansa horitzontal de secció circular. Pasta marró-taronja, poc fina, amb grossos grans de quars i mica. Dimensions: Longitud ansa: 11 cm.; Diàm. secció: 2.70 cm.
- S3/296.- Frag. de paret que presenta un arrancament d'ansa, trencat. Pasta marró-vermella, fina, amb nombrosos i grossos grans de quars. Superfícies polides, l'interna cremada.
- S3/360.- Frag. de mogró trencat. Pasta marró clara, fina amb grans de quars i partícules de mica.
- S4/162.- Frag. de mogró molt rodut. Pasta marró-taronja, fina, amb grossos grans de quars.
- S3/428.- Frag. de paret que presenta un mogró trencat. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars.
- S3/361.- Frag. de mogró aplanat horitzontal. Pasta marró-vermella, poc fina, amb grans de quars i partícules de mica.
- S4/163.- Frag. de paret que presenta un mogró trencat. Pasta marró, cremada a la part interna, poc fina, amb grans de quars i partícules de mica. El mogró és vermellós, amb grossos grans de quars i partícules de mica.
- S3/431.- Frag. de paret que presenta un mogró aplanat horitzontal decorat amb dues digitacions verticals i regulars a la part que més sobresurt. Pasta marró-taronja, fina, amb grossos grans de quars. Dimensions: Gruix: 1.20 cm.
- S4/158.- Frag. de mogró. Pasta grisa fosca a la part interna i marró a les superfícies, poc fina, amb grans de quars i mica. Superfícies polides.
- S3/429.- Frag. de paret que presenta un mogró aplanat, horitzontal, trencat. Pasta marró, fina, amb grossos grans de quars. El mogró té la pasta taronja. Superfícies polides.
- S3/297.- Frag. de mogró aplanat horitzontal. Pasta marró, fina, amb petits grans de quars i mica.

S3/436.- Frag. de paret d'un vas gros que presenta un broc semicircular. Pasta taronja, poc fina, amb grossos grans de quars i mica. Dimensions: Amplada broc: 6'90 cm.; Altura: 5'30 cm.; Gruix: 1'30 cm.

S3/300.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó llis, molt degradat, de secció triangular. Pasta marró clara, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Amplada: 1'80 cm.

S3/301.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó decorat amb digitacions verticals regulars. Pasta marró, poc fina, amb grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Amplada: 1'20 cm.

S3/359.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó decorat amb digitacions verticals força regulars. Pasta marró-taronja, fina, amb grans de quars i mica. Superfícies polides. Dimensions: Amplada: 1'50 cm.

S4/164.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó decorat amb digitacions obliqües. Pasta grisa-marró, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Amplada: 1'40 cm.

S3/433.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó decorat amb petites digitacions verticals. Pasta taronja-vermella, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Superfícies marrons clares, polides. Dimensions: Amplada: 1'40 cm.

S3/299.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó decorat amb digitacions verticals molt degradades. Pasta marró, poc fina, amb grans de quars. Superfícies marrons clares, polides. Dimensions: Amplada: 1'50 cm.

S3/432.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó decorat amb incisions obliqües força profundes. Pasta marró clara, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Amplada: 1'50 cm.

S4/165.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó decorat amb incisions obliqües profundes. Pasta marró clara, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Amplada: 1'50 cm.

S3/430.- Frag. de paret que presenta aplicat un cordó trencat. Pasta marró clara, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica.

La superfície externa és cremada.

S3/292.- Frag. de paret que presenta aplicat un petit cordó llis, molt degradat. Pasta cremada, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Amplada: 0'70 cm.

S3/434.- Frag. de paret que presenta incisions verticals (ungulacions) força profundes i irregulars. Pasta grisa fosca, fina, amb petits grans de quars i mica. La superfície interna és brunyida.

S3/365.- Frag. de paret que presenta un lleuger pentinat de traç força irregular. Pasta grisa, fina, amb partícules de quars i mica. Superfícies marrons clares, polides.

S3/435.- Frag. de paret que presenta un lleuger pentinat de traç força irregular. Pasta grisa, molt fina, sembla feta a torn lent. Superfície interna marró clara, allisada.

S4/166.- Frag. de paret que presenta un lleuger pentinat de traç força irregular. Pasta grisa fosca a la part interna i marró clara a les superfícies, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides.

S4/167.- Frag. de paret que presenta un lleuger pentinat de traç irregular. Pasta grisa-marró, poc fina, amb grans de quars i mica. Superfícies polides.

S3/367.- Frag. de paret que presenta un pentinat de traç irregular i gruixut. Pasta marró-taronja, fina, amb grans de quars i mica. Superfícies polides.

S4/171.- Frag. de paret que presenta acanalats de traç irregular i gruixut. Pasta taronja, fina, amb petits grans de quars i mica. Superfícies polides.

S3/364.- Frag. de paret que presenta acanalats horitzontals regulars a ambdues superfícies, més gruixuts a la part interna. Pasta marró a la part interna i grisa a les superfícies, fina, amb petits grans de quars i partícules de mica. La superfície interna és brunyida, l'externa polida.

S4/179.- Frag. de paret que presenta un lleuger pentinat de traç irregular, en alguns casos formant espiga. Pasta marró clara, fina, amb

grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides, l'interna grisa fosca.

S4/169.- Frag. de paret que presenta un pentinat de traç irregular. Pasta marró-beige, fina, amb petits grans de quars i mica. Superfícies polides.

S4/166 bis.- Frag. de paret que presenta un lleuger pentinat de traç irregular. Pasta marró-taronja, fina, amb grossos grans de quars. La superfície interna és cremada.

S3/437.- Frag. de tapadora que presenta un agafador central tronco-cònic. Pasta taronja a la part interna i grisa a l'externa, fina, amb grans de quars i mica. Dimensions: Diàm. agafador: 3'50 cm.; Altura: 1'50 cm.

S3/438.- Frag. de vora de tapadora, C 02. Pasta marró-taronja, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Diàm. boca: 12'30 cm.

S3/440.- Frag. de vora de tapadora, C 01. Pasta marró-taronja, poc fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 15'50 cm.

S3/434.- Frag. de vora de tapadora, D 01. Pasta marró-taronja, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 12'20 cm.

S3/369.- Frag. de vora de tapadora, O 01. Pasta grisa, fina, amb grossos grans de quars i partícules de mica. La superfície externa, marró clara, és molt polida. Dimensions: Diàm. boca: 12'20 cm.

S3/366.- Frag. de vora de tapadora, E 01. Pasta marró-taronja, poc fina, amb grans de quars i partícules de mica. Superfícies polides. Dimensions: Diàm. boca: 19 cm.

S4/143.- Frag. de vora de tapadora, L 03. Pasta marró a la part interna i grisa a les superfícies, fina, amb grans de quars i partícules de mica. Dimensions: Diàm. boca: 6'50 cm.

S3/370.- Frag. de vora de tapadora, E 01. Pasta marró fosca, fina, amb petits grans de quars i mica. Dimensions: Diàm. boca: 10'20 cm.

S3/373, S3/371, S3/348, S3/281, S3/285 i S3/372.- 6 frags. de vores de tapadora.

S3/302, S3/375, S3/441 i S4/174.- 724 frags. informes.

Fusaioles.

S3/305.- Fusaiola bitroncocònica força irregular. Pasta marró-verme^{ll}la, fina, amb grans de quars i mica. Superfícies polides. Dimensions: Altura: 2'70 cm.; Diàm. Sup.: 1 cm.; Diàm. màxim: 3'60 cm.; Diàm. inf.: 2'60 cm.

S3/446.- Fusaiola troncocònica, molt irregular. Pasta marró-vermella, poc fina, amb petits grans de quars i mica. Dimensions: Altura: 2'10 cm.; Diàm. sup.: 1'80 cm.; Diàm. inf.: 3'20 cm.

S3/386.- Fusaiola bitroncocònica molt irregular. Pasta marró-grisa, poc fina, amb grossos grans de quars i mica. Dimensions: Altura: 2'60 cm.; Diàm. sup.: 0'40 cm.; Diàm. màxim: 3'60 cm.; Diàm. inf.: 2'50 cm.

Fitxes.

S3/389.- Mitxa fitxa de ceràmica comuna. Diàm.: 4'50 cm.

S3/307.- Fitxa sencera, força irregular, de ceràmica comuna. Diàm.: 3'50 cm.

S3/387.- Fitxa sencera, força irregular, d'àmfora. Diàm.: 5'50 cm.

S3/306.- Fitxa sencera d'àmfora púnica. Diàm.: 4'60 cm.; gruix: 1'60 cm.

S3/388.- Fitxa sencera d'àmfora púnica amb acanalats. Diàm.: 3'50 cm.

S3/308.- Fitxa sencera de ceràmica a mà. La paret externa presenta lleugeres incisions horitzontals. Diàm.: 4 cm.

S3/390.- Mitja fitja de ceràmica a mà. Diàm.: 3 cm.

S3/447.- Mitja fitxa d'una vora de ceràmica a mà. Diàm.: 3'20 cm.

Teula.

S4/176.- 2 frags. de la mateixa teula (?). Pasta taronja, molt fina, amb grans de quars i mica i vacuoles. Superfície beige. De secció convexa.

Material lític.

S4/177.- Destral fragmentada de basalt o cornubianita, grisa, trencada longitudinalment per a obtenir-ne dues peces. De secció semicircular, amb tall proximal polit i el terminal cònic més o menys punxegut. Tècnica de poliment. Es possible que sigui asimètrica si es destinava a pelar o a tallar fusta (MALUQUER DE MOTES, 1979-80). Dimensions: Longitud: 10'70 cm.; Amplada màxima: 5'30 cm.; Gruix: 2'30 cm.

S4/177 bis.- Frag. de polidor-allissador de basalt o cornubianita, coloració grisa amb vetes vermelles. De secció rectangular, amb un extrem convex possiblement degut a l'ús per a esmolar ganivets. Tècnica de poliment. Dimensions: Longitud: 5'10 cm.; Amplada: 6'80 cm.; Gruix: 1'80 cm.

S3/311 bis.- Polidor de secció triangular i coloració marró. Dimensions: Longitud: 4'30 cm.; Amplada: 4'80 cm.; Gruix: 4'10 cm.

S3/448 bis.- Frag. de polidor-allisador de coloració fosca amb tonalitats de verd. Senyals d'ús. De secció rectangular amb els angles arrodonits. Dimensions: Longitud: 2'70 cm.; Amplada: 3'70 cm.; Gruix: 1'90 cm.

S3/310 i S4/178.- 11 còdols.

S3/311 i S3/448.- 3 frags. de roca de quars.

Metall.

S3/391, S3/449 i S4/179.- 7 frags. d'escòria de ferro.

Altres materials.

S3/312.- Frag. de carbó.

S4/180.- Frag. d'os.

S3/392 i S3/450.- 6 tovots guardats.

257 frags. de tovot.

ELS MATERIALS DE L'ESTRAT III

En vernis negre hi ha dos fragments significatius: S3/258 i S3/313, que pertanyen a la Forma 27 b (LAMBOGLIA, 1952); la cronologia de les quals correspon a la primera meitat del segle III a.E. (SANMARTI, 1978: 54).

Els altres fragments són difícils de determinar al no tenir forma i estar molt degradats.

En el grup de la ceràmica grisa trobem un frag. de paret (S3/394) que presenta una decoració de quatre línies ondulades paral·leles, lleugerament incises, fetes amb pinta. Aquest fragment és del tipus anomenada "grisa monòcroma" "bucchero gris" o "pseudo-focea", d'origen grec oriental, però imitada des d'un primer moment pels indígenes del Sud de França (PY, 1979-80: 155). La cronologia d'aquests vasos és molt amplia: comença en el segle VI, i arriba fins el segle II a.E. (PY, 1971: 71-80).

També hi ha un frag. de bol o copa (S4/126) que sembla una imitació indígena pròxima a la Forma 24 ó 25 (LAMBOGLIA, 1952) (MOREL, 1965: 174, Pl. 31, 448), i porta les superfícies pintades de color negre mate. Podria procedir d'algun taller proper al Pirineu, amb una cronologia de finals del segle IV a.E., segons informació de la Srta. Mª A. MARTIN ORTEGA.

La resta de fragments corresponen a la ceràmica grisa emporitàna, amb gran varietat de voses de gerres de diverses dimensions. Cal destacar un frag. (S3/320) format per un fons amb anella de base que sembla que pertany a un unguentari.

La ceràmica comuna a torn en aquest nivell presenta nombroses i variades formes que repeteixen els tipus d'altres zones i habitacions del poblat, per exemple les voses que porten un entrant per a col·locar-hi una tapadora (S3/396, S3/398 i S3/406).

Alguns dels fragments conserven restes de decoració pintada de color vermell (S3/329 i S3/335), sempre formada per bandes horitzontals.

Cal destacar algunes peces d'aquest Estrat per el fet de que són poc freqüents:

- Frag. de vora i paret d'un atuell (S3/377) de grans dimensions que té la vora plana, sembla correspondre a un gibrell o conca.
- Un frag. de broc de secció semicircular, molt degradat (S3/274).
- Un frag. de peu i fons d'un vaset petit o unguentari (S3/273).

En Amfora es donen les dues variants característiques del jaçiment: la púnica, amb un frag. de vora, Forma Mañà E (S3/379), de cronologia molt amplia que comença a fabricar-se en el segle IV i acaba en el segle II a.E. (PASCUAL, 1974: 46). I la de boca plana ibèrica, amb diversos fragments de vores (S3/376, S3/442, S3/378, S3/443 i S4/131).

Els fragments informes de tipus púnic depassen en número als de tipus ibèric.

Pel que fa a la Ceràmica a mà, la quantitat de material és considerable en aquest nivell.

Hi ha dues peces que han pogut ésser afegides: un plat (S3/419) de la Forma 46 1; i un vas (S3/290) de la forma 21 1 (DEDET-PY, 1975).

Les formes i les decoracions són les normals en el poblat. Podem destacar alguns fragments que es troben rarament:

- Una ansa de secció semicircular, aplicada verticalment a la paret del vas, i que presenta una perforació (S4/161).
- Gran ansa horitzontal, de secció circular, que correspon a un vas molt gros (S3/294).
- Broc semicircular de considerables dimensions que formaria part d'una gran gerra (S3/436).

També tenim un fragment de vora de dolium (S4/175) per emmagatzemar gra, oli o vi. Aquests atuellis són poc fr^eqüents en el jaçiment.

De fusaioles ni ha tres de senceres en aquest Estrat: dues de bitroncocòniques (S3/305) i (S3/386), i una de troncocònica (S3/446).

De les vuit fitxes trobades, dues són tallades en ceràmica comuna (S3/389 i (S3/307), tres en àmfora (S3/387, S3/306 i S3/388), i tres en ceràmica a mà (S3/308, S3/390 i S3/447).

S'han de mencionar dos fragments d'una mateixa peça (S4/176) de secció convexa que sembla una teula per les seves característiques de forma i pasta, per bé que no es correspongui amb la resta dels materials d'aquest nivell ni del jaciment.

El material lític és representat per una destal fragmentada de basalt o cornubianita (S4/177), dos polidors-allissadors (S4/177 bis) i S3/448 bis), una mà de morter (S3/311 bis), onze còdols (S3/310 i S4/178), i tres fragments de roca de quars (S3/311 i S3/448).

El metall és escàs i poc significatiu: només tenim set fragments d'escòria de ferro (S3/391, S3/449 i S4/179).

S'ha trobat nombrosos fragments de tovot, alguns dels quals presenten restes d'impromptes de canyes (S3/392 i S3/450). També hi ha un fragment de carbó vegetal (S3/312), i un fragment d'os sense forma (S4/180).

RESUM DELS MATERIALS

Vernís negre.

Com ja hem fet notar en altres treballs (VILA, 1981) (VILA, 1982), el vernís negre és escàs i molt degradat a causa de l'acidesa del terreny que destrueix el vernís i desgasta les peces. Els fragments són petits i moltes vegades difícils de classificar.

La peça més antiga és un fragment de skyphos d'importació (S4/15), Forma 43 B (LAMBOGLIA, 1952) de ceràmica àtica que es data a la segona meitat del segle IV, cap el 330 a.E. (SANMARTI, 1978).

La resta de fragments corresponen, en línies generals, a la primera meitat del segle III a.E.:

- Del Taller de les Petites Estampetes o d'imitacions elaborades a Rhode tenim diversos fragments de copes de la Forma 27 A ó B (LAMBOGLIA, 1952) (S3/164, S3/258, S3/313), alguns dels quals presenten en el fons intern les estampetes característiques (S3/165, S3/234). Aquests motius decoratius es troben en altres poblats de la regió: Turó de Can Olivé (Cerdanyola, Vallès Occidental), Moleta del Remei (Alcanar, Montsià), Moli d'Espigol (Tornabous, Urgell), Mas Castellà (Pontós, Alt Empordà) (SANMARTI, 1973) (SANMARTI, 1978). Una distribució tan ampla dels motius decoratius fa pensar més en una producció local que en una importació d'Itàlia.

- Del Taller de les Pàteres de les Tres Palmetes Radials de Rhode hi ha un fragment de copa (S4/14), Forma 25 (LAMBOGLIA, 1952), (SANMARTI, 1978).

- També del Taller situat a Rhode és el bol (S3/235) que porta en el fons intern la roseta típica d'aquesta producció.

En Campaniense B trobem un fragment ^{de} bol (S3/1), Forma 5 (LAMBOGLIA, 1952), que per les característiques de pasta i de vernís correspon al segle I a.E. (SANMARTI, 1978).

El vernís negre, com a material director de datació, dona una cronologia compresa entre els anys 300 i 250 per l'habitació estudia-

da, encara que hi hagi un fragment de ceràmica àtica de la segona meitat del segle IV, i també un fragment de Campaniense B del segle I a.E.

El fragment de skyphos pot indicar que la vida del poblament comença abans, en el segle IV, i així mateix, el fragment de Campaniense de l'Estrat Superficial assenyala una pervivència en l'hàbitat en època romana.

Ceràmica sigil.lada.

En el Nivell Superficial fou trobat un fragment de copa (S3/4) força degradat que podria ésser una Forma Ritterling 8 (MEZQUIRIZ, 1961), fabricada a la Gàl.lia des de l'època claudia fins a l'època flavia, i que dóna constància, com el fragment de Campaniense abans esmentat, de que si bé hom no coneix per ara cap establiment romà dins del poblament ibèric, al menys era visitada la zona en època Imperial.

Ceràmica grisa.

Dins d'aquest apartat s'ha de distingir dos grups diferents:

A) la denominada ceràmica grisa monócroma, bucchero gris o pseudofocea, d'origen grec oriental, portada pels colonitzadors i imitada pels indígenes de la zona del Sud de França (PY, 1979-80), amb una cronologia que comença en el segle VI, i finalitza en el segle II a.C.

B) la ceràmica grisa emporitana o de la costa catalana, elaborada a Emporion des d'el segle IV a.E., i molt freqüent a la nostra regió.

A) del primer tipus només tenim dos fragments:

- Frag. de vora i paret (S3/173). La vora és plana i no presenta cap mena de decoració.

- Frag. de paret (S3/394) decorat amb quatre línies ondulades paral.leles, lleugerament incises.

El fet de que siguin dos els fragments d'aquesta classe de ceràmica fa que cronològicament hagi de situar-se en una època anterior a la resta del material: segles V o IV a.E.

B) En aquest grup de ceràmica grisa emporitana hem inclòs diversos fragments de vasos de pastes semblants a la grisa però en altres colors: beigen, rosa, "sandwich", etc., i una ceràmica de pasta marró que porta pintura negra mate a ambdues superfícies.

Les pastes, en general, són molt fines i ben depurades, de vegades tenen partícules de quars, mica i feldspat, i algunes vacuoles.

Les superfícies, algun cop de color gris més fosc que les pastes, poden ésser brunyides o amb engalba. La majoria són polides, i poques tenen les superfícies rugoses.

Els fragments escaseigen, i els vasos solen ésser de petites dimensions. No s'ha pogut obtenir cap peça completa.

Formes.- Com es pot veure a la tipologia de les vores (Lâm. I), només hi ha vuit variants, de les quals la major part (B 01, B 09, C 01, C 02) corresponen a gerretes de típic perfil bitroncocònic, amb deu frags. També hi són representades les imitacions de vasos de vernís negre:

- Frag. de bol (S3/174) de la Forma 21 ó 26 (LAMBOGLIA, 1952).
- Frag. de bol (S4/126) de la Forma 24 ó 25 (LAMBOGLIA, 1952), de pasta marró amb les superfícies color negra mate, i podria procedir d'un taller proper al Pirineu, segons informació de la Srta. Mre Aurora MARTIN ORTEGA; la seva cronologia seria de finals del segle IV a.E.

Aquests dos fragments corresponen respectivament a I 01 i E 01 de la nostra classificació.

Les bases hi són representades amb cinc fragments (Lâm. II), i porten o no peu, en aquest darrer cas tenen el fons alçat. Un fragment (S3/320), de la Forma 71 C, sembla pertànyer a un unguentari.

Les anses (Lâm. III) solen ésser de secció rectangular amb els angles arrodonits, el fet de que portin una ampla acanaladura central longitudinal, les hi dona forma convexa. No hi ha cap fragment que presenti una ansa que surti de la vora, encara que sigui típic de les gerres bitroncocòniques i s'hagin trobat diversos exemplars en altres indrets del poblat, si exceptuem el vas (S4/82), imitació d'una forma grega.

Així mateix, en alguns àmbits del jaciment apareixen decoracions formades per motlures o petits mogrons cònics, en aquesta habitació, però, els vasos no porten cap mena d'ornamentació.

Cronologia: El fragment (S4/126) que té les superfícies negre mate correspon al segle IV. Les altres peces suposem que ja són de la primera meitat del segle III a.E. com ens ho indica el vernís negre.

Ceràmica comuna.

Aquest grup inclou tots els fragments de ceràmica comuna a torn el.laborada en alfars indígenes especialitzats de la regió i, per tant, està documentat a la majoria de poblats ibèrics de cronologia semblant.

La funció dels vasos a torn era diversa: servien per a guardar líquids i aliments sòlids, per a beure, i com a vaixel·la de taula, mai es possaven al foc per a cuinar.

Les pastes són fines i ben depurades, el desgreixant està constituït de partícules de quars i de mica, i més rarament de feldspat. Poden tenir vacuoles i solen ésser farinoses.

Hi ha una gran diversitat de colors, predominen el taronja, el marró i el beige amb diferents tonalitats. Degut a la cocció, són freqüents les pastes de dos colors: grisa a la part interna, i taronja o beige a l'externa. També trobem les denominades "sandwich", grises a l'interior i beige, taronja o marró a ambdues superfícies.

Les superfícies són polides, poques vegades rugoses. Algunes conserven restes d'engalba del mateix color que la pasta o d'un color més fosc.

Les formes presenten gran quantitat de variants, ja que els vasos servien per a diferents usos: gerres, botelles, recipients d'emmagatzamar, etc. No s'ha pogut afegir cap peça.

En vores tenim un total de 39 fragments amb 17 tipus (LAm. IV). Les formes més comuns són les obertes: olles, atuellis i gerres (A 03, A 09, B 01, B 02, B 04, B 08, B 09, B 19, C 01, C 02, C 11, C 12, C 13 i C 16); hi ha també botelles (F 01). Manquen els plats, les co-

pes i els bols.

Les formes més repetides són C 02 amb 6 fragments, C 16 amb 4 fragments, i A 09, B 02, B 08, B 18, C 01 i C 12 amb tres fragments.

Algunes vores porten un entrant per a col·locar-hi una tapadora i corresponen a les Formes B 08 i B 18.

Els fragments de bases trobats són escassos (5 frags.) (Lâm. V), i de formes variades. Entre elles, un fons d'ungüentari o vaset petit (S3/273).

Les anses presenten diverses seccions (Lâm. VI): circular, rectangular amb els angles arrodonits, o amb una acanaladura central longitudinal que els hi dóna de vegades una secció convexa.

Les anses, sempre verticals, tenen posicions diferents respecte dels vasos (Lâm. VI): poden situar-se dins de la paret, o estar unides a la vora per la part superior, en aquest darrer cas, solen sobresortir o depassar-la.

Pel que fa a les vores de tapadora, hi ha quatre formes (Lâm. VII) amb un total de 5 fragments. No s'ha trobat cap agafador.

Com a peces poc freqüents en aquest grup ceràmic, cal esmentar:

- Un gran gibrell o plata de vora plana (S3/377).
- ~~Un fragment de vora amb ansa que depassa l'altura del vas (S4/82) imitació indígena d'una forma importada (Olpe). La pasta és de tipus "sandwich".~~
- Un broc de gerra de secció semicircular (S3/274) que estava situat en la paret del vas.
- En el nivell Superficial hi ha un fragment de vora (S3/5 bis) d'època romana.

Decoracions.- La pintura ha desaparegut de quasi totes les peces a causa de l'acció degradant del sòl; no obstant això, diversos fragments conserven restes de pintura vermella fosca, formada per bandes horitzontals a prop de la vora, tant en els vasos (S3/329) com en les tapadores (S3/400), i també en fragments de paret (S3/335).

Algunes formes, per exemple la B 18 sembla que duien sempre una decoració pintada a la vora.

Cal esmentar un fragment de tapadora (S3/402) que porta una decoració zoomorfa a la part externa, a prop de la vora.

En altres Cales del poblat s'han trobat fragments amb pintura blanca, i d'altres amb decoracions incises a les parets del vasos, que falten en aquesta habitació.

Amfora.

Segons les pastes, podem classificar les àmfores en dos grans grups:

A).- Àmfores de boca plana ibètica, elaborades en els tallers indígenes que fabricaven la ceràmica comuna a torn i, per tant, la composició i el color dels recipients són molt semblants: Pastes fines, farinoses, amb partícules de quars i mica, i vacuoles. Poden ésser d'un sol color: beige, marró, taronja, etc., o de dos colors: grisa a la part interna i taronja o marró a l'externa.

B).- Les denominades "àmfores púniques", de pasta fina i porosa, color groga-beige, que poden portar o no acanaladures horitzontals a la superfície externa.

Les Formes són escases: 12 fragments de vores d'àmfora de boca plana, i 3 fragments de les de tipus púnic, entre elles una Mañà E (S3/379), d'ampla cronologia (PASCUAL, 1974).

No s'ha trobat cap pivot. Les anses són de secció circular i més aviat petites.

El nombre de fragments informes de tipus púnic (339 frags.) triplica, en aquest àmbit, el de tipus ibèric (111 frags.).

No hi ha ni àmfora massaliota ni greco-itàlica.

Dolium.

Un fragment de vora de dolium (S4/175) a l'Estrat III indica la presència d'aquests grans atuellers per a guardar aliments.

Ceràmica a mà.

La ceràmica a mà era una producció local, elaborada en el mateix poblat, possiblement per les dones, i cuïta en petits forns artesanals que encara no han estat trobats. Era utilitzada en les feines domèstiques: les olles es col·locaven directament sobre la llar per a cuinar els aliments, com ho demostren les superfícies ennegrides i cremades dels recipients. També alguns dels vasos presenten senyals de cremat a la part interna, això indicaria que escalfaven els líquids amb pedres roentes.

Pastes.- En general són poc fines, amb grossos grans de quars, mica i feldspat. Les tonalitats no solen ésser mai uniformes en cada peça, predominen els marró, els taronja i els grisos, de vegades formant una combinació de dos colors; en alguns casos les parets tenen tres colors: gris fosc a la part interna, i marró a ambdues superfícies.

Les aplicacions (anses, mugrons i cordons), encara que de pasta semblant, tenen un color diferent al dels vasos: acostumen ésser de tons més clars que les parets.

Les superfícies, tan l'interna com l'externa, generalment són polides, poques vegades brunyides o rugoses.

Formes.- Aquest grup ceràmic és el que té un major nombre de fragments amb forma, i també és el que presenta més variants.

A l'habitació II es repeteixen els perfils trobats en altres cales i àrees del poblat, els més comuns estan formats per peces de parets quasi rectes, amb un lleuger abombament cap a la meitat del vas (perfil exterior arrodonit convexe), de base plana i sense coll.

S'han pogut afegir i restaurar tres peces:

- Vaset de petites dimensions (S4/30), de perfil exterior convexe, vora lleugerament exvasada, el llavi i el fons són plans. Forma 214 H. Porta aplicada una ansa vertical (massa grossa per les proporcions del vas) que surt de la vora i és de secció rectangular, amb una aca-naladura central longitudinal.
- Plat (S3/419) de perfil exterior arrodonit convexe, vora secant, lleugerament inclinada cap a l'exterior, llavi aprimat i fons pla. Forma 46 l.

- Olla (S3/290) de perfil exterior arrodonit convex, vora secant, inclinada cap a l'interior, llavi aplanat horitzontal i fons pla. Forma 21 l.

En un total de 74 fragments de vores, trobem 25 variants (Lâm. IX). Les formes més repetides són les rectes i les obertes: D 01 amb 11 fragments, F 02 amb 10 fragments, F 04 amb 8 fragments, F 01 amb 6 fragments, i E 01 i C 01 amb 5 fragments.

Els 28 fragments de bases (Lâm. X) estan agrupats en 8 tipus, la majoria de fons pla, només els vasos de petites dimensions solen portar peu, Forma 71 A. Les formes més freqüents són: 11 A i 12 B amb 6 fragments, 12 A amb 5 fragments, i 11 B amb 3 fragments.

Les anses (Lâm. XI) presenten diverses seccions: circular, rectangular amb els angles arrodonits, rectangular amb acanaladura central longitudinal, convexa. La posició més comú de les anses respecte de la paret del vas és la vertical exempta, menys corrent és l'ansa enganxada i massissa que porta una petita perforació horitzontal. Les anses horitzontals exemptes o de tipus orella són poc freqüents.

També per agafar els vasos es fan servir les suspensions o mugrons, en número de dos o quatre, situats equidistants a un terç o a un quart de l'altura total des de la vora (Lâm. XII).

Els mugrons solen ésser aplanats horitzontals i llisos (17). Poques vegades presenten una o dues digitacions en la part que sobresurt. Les formes còniques, o semicirculars situades a la vora són rares. Poden estar enllaçats amb cordons.

Decoracions.- Están situades sempre a la paret externa dels vasos. Generalment són cordons (Lâms. XIII i XIV) aplicats a la part superior, sota de la vora, enllaçats o no amb suspensions.

Els cordons poden ésser llisos, decorats amb digitacions, rombes, amb incisions regulars o irregulars. Els cordons llisos solen tenir la secció triangular o trapezoidal, alguna vegada rectangular o semicircular.

Les decoracions aplicades directament sobre les parets dels

vasos (Lâm. XIII) acostumen a ésser pentinats fins (17 fragments), en bandes horitzontals o en traç irregular. Menys freqüent és la decoració formada per una sola línia d'ungulacions (S3/420 i S3/434). Cal destacar dos fragments amb acanalats (S4/171 i S3/364) que corresponen a un moment anterior a la vida de l'habitació.

Els fragments de tapadores (Lâm. XV) es troben en tots els Nivells, de diversos tamany i formes.

S'ha pogut afegir una tapadora (S4/115) que té l'agafador troncocònic, acabat en quatre puntes arrodonides.

També hi ha un altre agafador de perfil troncocònic (S3/437).

Tenim 14 fragments de vores repartides en 10 variants. Les tapadores no presenten cap decoració i acostumen a tenir polida i de vegades brunyida la part de la vora que descansa sobre el vas.

Es difícil trobar paral·lels a la ceràmica a mà, en primer lloc per que creiem que és tracta d'una producció local, i en segon lloc per que no existeix una tipologia ni un estudi global d'aquesta ceràmica. Les formes són molt semblants a tots els jaciments de l'època pel fet de que tenen un caràcter funcional. El que potser les distingeix són algunes particularitats en els temes decoratius.

Formes semblants a les de Montbarbat les trobem, per exemple, a Puig Castellet (PONS-TOLEDO-LLORENS, 1981), i a Castell de La Fosca (Palamós, Baix Empordà) (MARTIN ORTEGA, 1977).

Fusaioles.

A l'Habitació II han aparegut un total de vuit fusaioles ceràmiques, set de senceres i una fragmentada (Lâm. XVI), que per la forma poden classificar-se en quatre bitroncocòniques, tres troncocòniques i una d'esferoidal, de les quals tres tenen les superfícies polides. Cap d'elles presenta decoració.

Fitxes.

S'han trobat 17 fitxes, dotze de senceres i cinc de partides per la meitat.

Estàn retallades en fragments de parets de vasos de tots els tipus: una de vernís negre, vuit de ceràmica comuna a torn, tres d'àmfora i cinc de ceràmica a mà. Els diàmetres fan entre 5'50 cm. de la més gran i 2'20 cm de la més petita. No porten decoració.

Material lític.

La roca de la zona és el granit, amb el qual feien les construccions. Els nou fragments de quars trobats a l'habitació formen part, per tant, de la pedra de la muntanya. La resta de material lític ha estat portada d'altres llocs:

- Una lasca de sílex (S3/228).
- 34 còdols o pedres de riu polides.
- Una pedra treballada, de forma piramidal (S3/229).
- Una destal de basalt o cornubianita (S4/177).
- Dos polidors-allissadors (S4/177 bis i S3/448 bis).
- Una mà de morter (S3/311 bis).

Metall.

El metall és escàs i es sòl trobar en estat de descomposició.

En Ferro hi ha només 8 fragments d'escòria.

De Bronze tenim dues peces que han estat restaurades:

- Un fragment de ganivet (S4/66), format per tres làmines de bronze que presenta tres reblons circulars en un dels costats.
- Unes pinces de bronze (S4/116), de secció semicircular, decorades amb tres grups d'incisions paral·leles. És un instrument que apareix amb certa freqüència en els poblats ibèrics de la nostra regió, per exemple a Ullastret (OLIVA, 1960), a Puig Castellet (PONS-TOLEDO-LLORENS, 1981), i té una cronologia molt ampla: des de l'Edat del Bronze fins el canvi de l'Era (DECHELETTE, 1913).

Altres materials.

Només s'han trobat dos fragments d'os informes. Un fragment d'escòria de vidre (S4/69), un fragment de fusta carbonitzada (S4/124 bis), un fragment de carbó (S3/312).

Els fragments de tovots són nombrosos (509 frags.), encara que de petites dimensions. Procedeixen de la part superior de les parets, i del sostre: molts d'ells presenten empremtes de troncs o de canyes.

Cronologia.

Hem vist com, a partir de l'estudi dels diversos materials, és molt difícil d'establir una cronologia concreta de l'habitació.

El vernís negre és l'únic grup que pot assenyalar una datació, i així i tot, presenta una sèrie de dificultats: els fragments són molt petits i degradats, la ceràmica importada -al ésser un producte de luxe- tenia una vida més llarga que els vasos d'ús cotidià.

Els altres tipus ceràmics: grisa, comuna a torn, àmfora, no estableixen cap mena de cronologia, ja que falten dins de la Cultura Ibèrica estudis globals d'aquests grups i tipologies de la seva evolució.

El vernís negre occidental, com a director de datació, dóna un període comprès entre els anys 300 i 250 a.E. sense poder fer més precisions. Tenim però diversos materials anteriors: ceràmica àtica de la segona meitat del segle IV, grisa monòcroma, ceràmica de superfície negra mate, ceràmica a mà amb acanalats, que indiquen una època més antiga d'ocupació. També trobem ceràmica Campaniense B, Sigil.la da i comuna d'època romana que assenyalen, al menys a l'Estrat Superficial, un moment posterior durant el qual la zona fou, com a mínim, visitada.

Es necessari indicar que la datació de l'Habitació II dins de la primera meitat del segle III a.E. no dóna la del jaciment, que és molt gran d'extensió i pot tenir diferents cronologies en els diversos barris.

Barcelona, 31 d'agost de 1984.

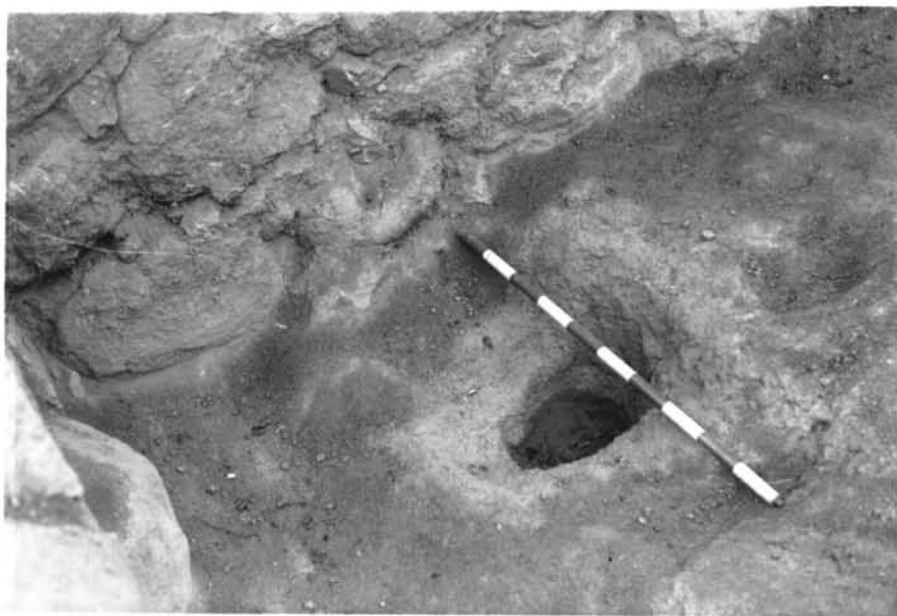
BIBLIOGRAFIA

- BARBERÀ, J., PASCUAL, R., CABALLE, M., ROVIRA, J., 1962: El poblado prerromano del "Turó de Can Olivé" de Cerdanyola (Barcelona). Segunda y última etapa de las excavaciones. Ampurias XXIV. pp 14 - 159, 5 fig.
- DECHELETTEZ, J., 1913: Manuel d'Archéologie préhistorique celtique et gallo-romaine. Part. II, 2. Paris.
- DEDET, B. et PY, M., 1975: Classification de la céramique non tournée protohistorique du Languedoc Méditerranéen. Supp. 4. Revue Archéologique de Narbonnaise. Paris pp. 106, 17 fig., 5 tableau.
- LAMBOGLIA, N., 1952: Per una classificazione preliminare della ceramica campana. I Congresso Inter. di Studi Liguri, 1950. Bordighera.
- MALUQUER DE MOTES, J., 1979-80: Industria lítica de la comarca de La Noguera. Pyrenae 15-16. pp. 251 - 266.
- MAÑA, J.M., 1951: Sobre la tipología de las ánforas púnicas. Crónica del VI Congreso Arq. del S.E. Alcoy, 1950. Cartagena.
- MARTIN ORTEGA, Mª A., 1977: Aportacions a l'estudi del poblat ibèric de Castell (La Fosca, Palamós). XX Ass. Intercomarcal d'Estudiosos. Sant Feliu de Guixols, 1976. pp. 239 - 247.
- MEZQUIRIZ, Mª A., 1961: Terra sigillata hispánica. Valencia.
- MOREL, J.-P., 1965: Céramique à vernis noir du Forum Romain et du Palatin. Supp. 3. Ecole Française de Rome. Paris.
- OLIVA, M., 1956-57: Excavaciones arqueológicas en la ciudad ibérica de Ullastret. 7ª Campaña. Anales del Inst. de Est. Gerundenses XI.

- OLIVA, M., 1960: Excavaciones Arqueológicas en la ciudad ibérica de Ullastret. 11ª Campaña.
Anales del Inst. de Est. Gerundenses XIV.
- PASCUAL, R., 1974: Sobre tipología de las ánforas púnicas.
Información Arqueológica Nº 14.
- PONS, E., TOLEDO, A., LLORENS, J.M., 1981: El recinte fortificat ibèric de Puig Castellet.
Sèrie Monogràfica Nº 3. Girona.
- PY, M., 1971: La céramique grecque de Vaunage (Gard) et sa signification.
Cahiers Ligures de Prehist. et d'Archéologie, Nº 20.
pp. 5 - 153.
- PY, M., 1974: Problèmes de la céramique grecque d'Occident en Languedoc Oriental durant le période archaïque.
Sym. Inter. de Colonizaciones. Barcelona.
- PY, M., 1979-80: Ensayo de clasificación de un estilo de cerámica de Occidente: los vasos pseudojónios pintados.
Ampurias 41-42. pp. 155 - 202.
- RAMON, J., 1981: La producción anfórica púnico-ebusitana.
Eivissa. 158pp. 42 fig. XXII lám.
- SANMARTI, E., 1973: El Taller de las Pequeñas Estampillas en la Península Ibérica.
Ampurias XXXV, pp. 135 - 173. 13 fig.
- SANMARTI, E., 1978: La cerámica campaniense de Emporion y Rhode.
Barcelona. 2 vol.
- VILÀ, Mª del V., 1981: El poblament ibèric de Montbarbat.
Lloret de Mar.
- VILÀ, Mª del V., 1982a: La ciudad romana de Blandae. Carta Arqueológica de la Comarca de La Selva.
Tesis de Doctorado inédita. Barcelona.
- VILÀ, Mª del V., 1982b: El poblament de la Comarca de La Selva en època ibèrica: Sistemes defensius.
Ausa, vol X / 102-104.
- VILÀ, Mª del V., 1983: La ciudad romana de Blandae. Carta Arqueológica de la Comarca de La Selva.
Resumen de Tesis de Doctorado. Universidad de Barcelona.

Angle intern de la muralla

Forat de pal

Paret d

Paret c

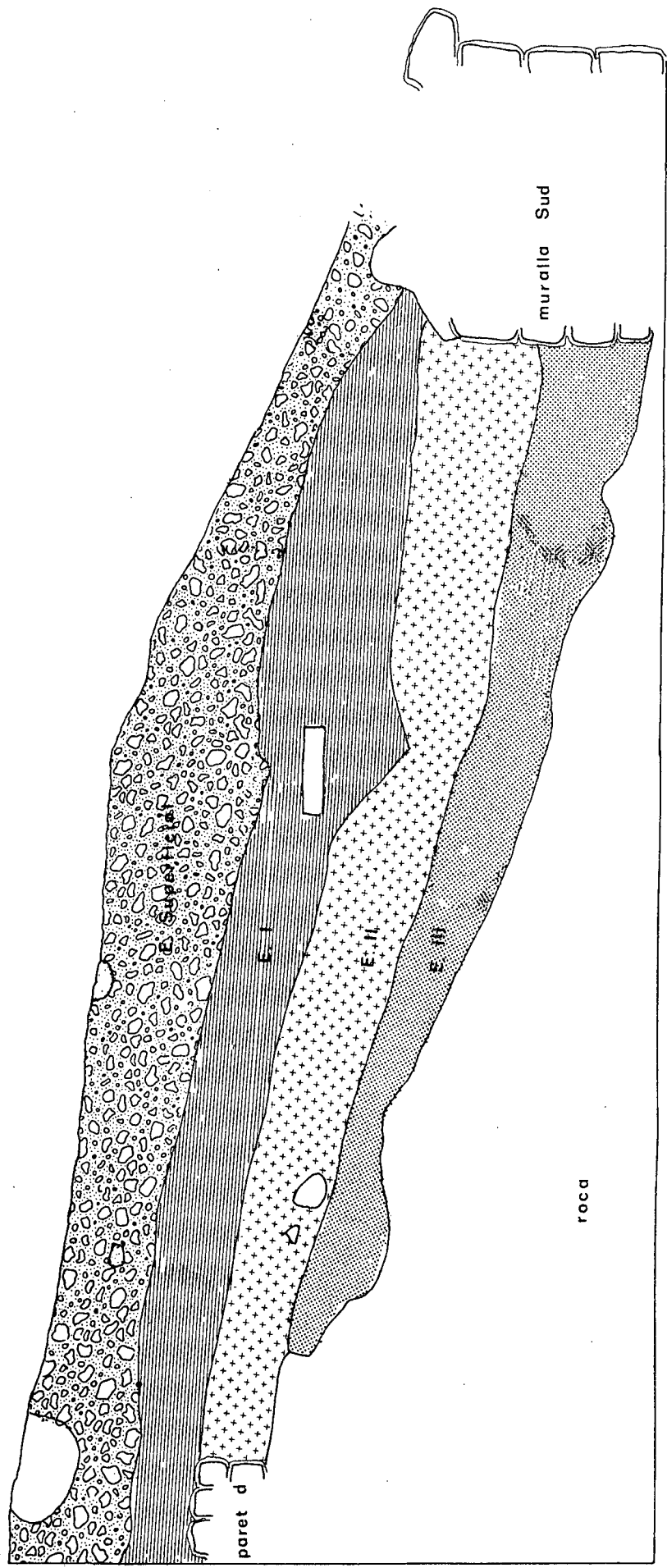
Llar de foc i muralla Sud

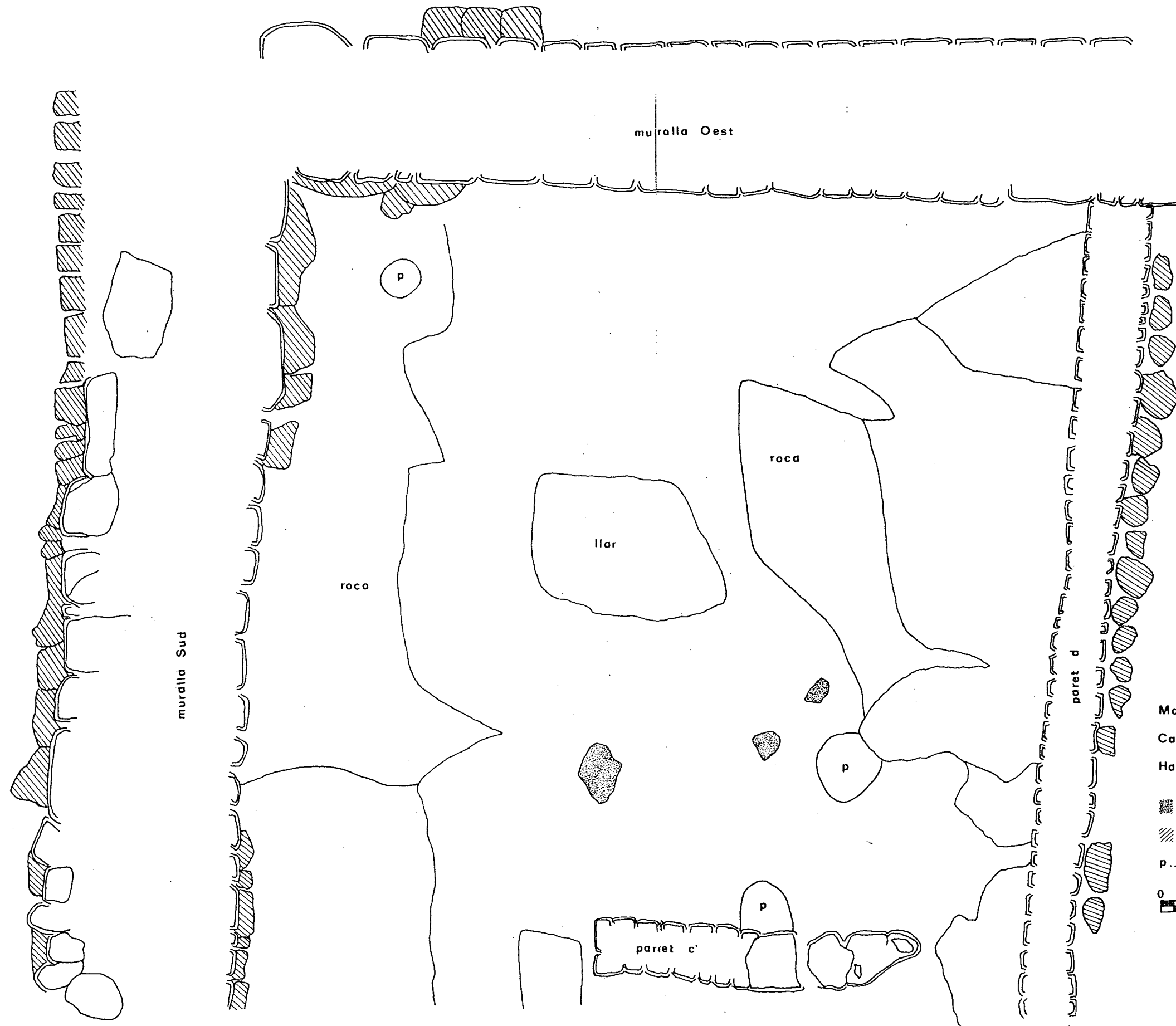
Parament extern de la muralla

Angle exterior de la muralla i banqueta

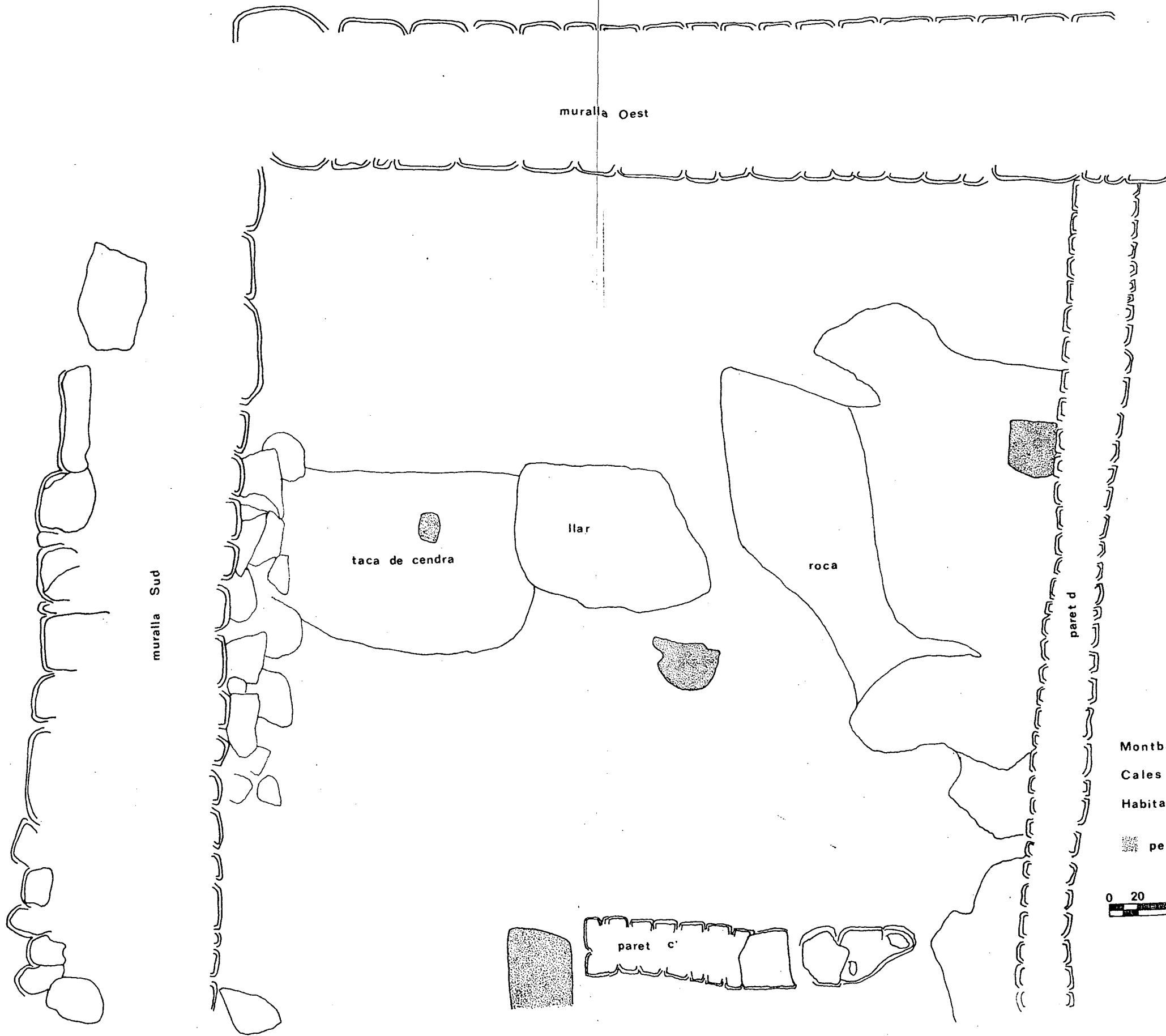
Montbarbat 1981 - 1982 Cales S3 i S4 Habitació II Estratigrafia

Montbarbat 1981 - 1982
 Cales S3 i S4
 Habitació II - Estrat III

- ▣ pedres
- ▨ banqueta de fonament
- p... forat de pal

0 20 50 100cm.

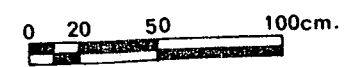

Montbarbat 1981-1982

Cales S3 i S4

Habitació II - Estrat II

pedres

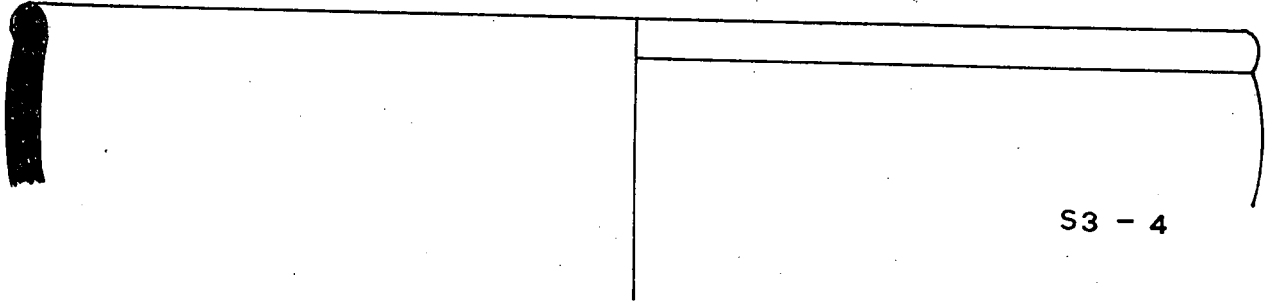

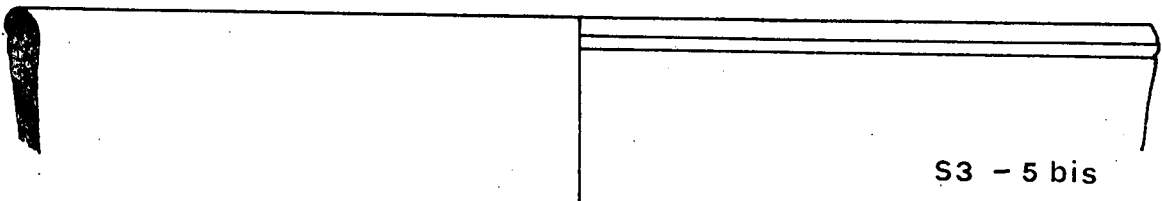
S3 - 1

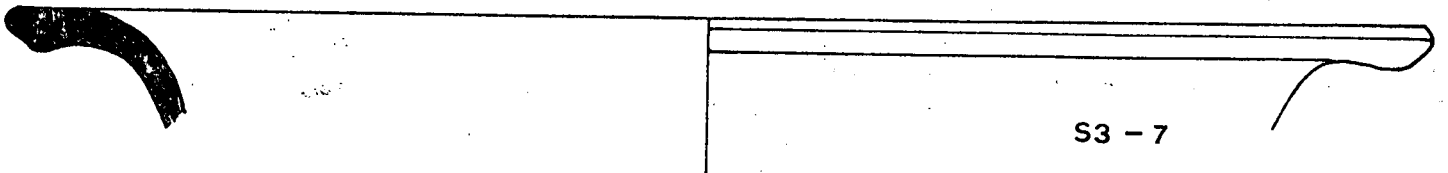
S4 - 1

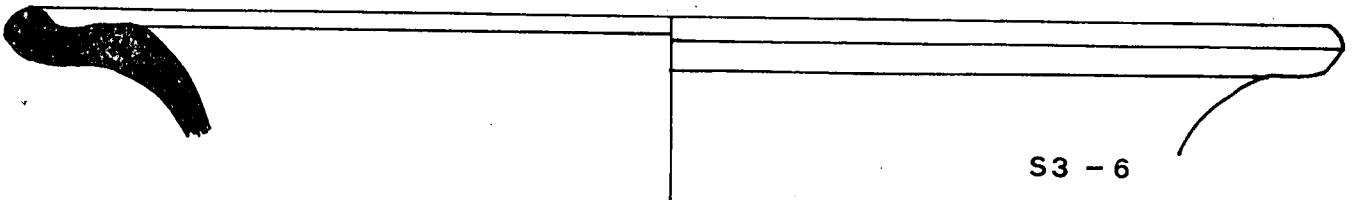
S3 - 4

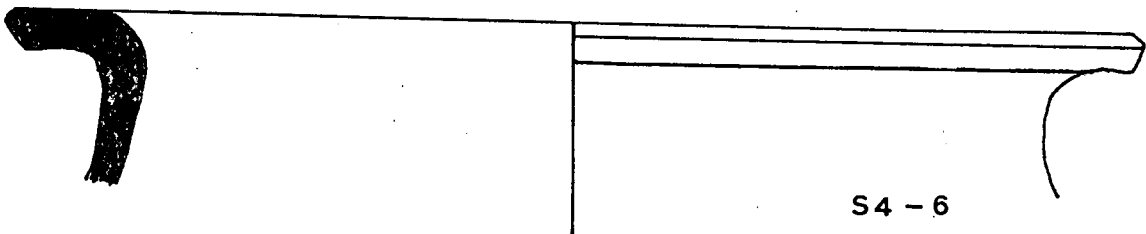
S3 - 5 bis

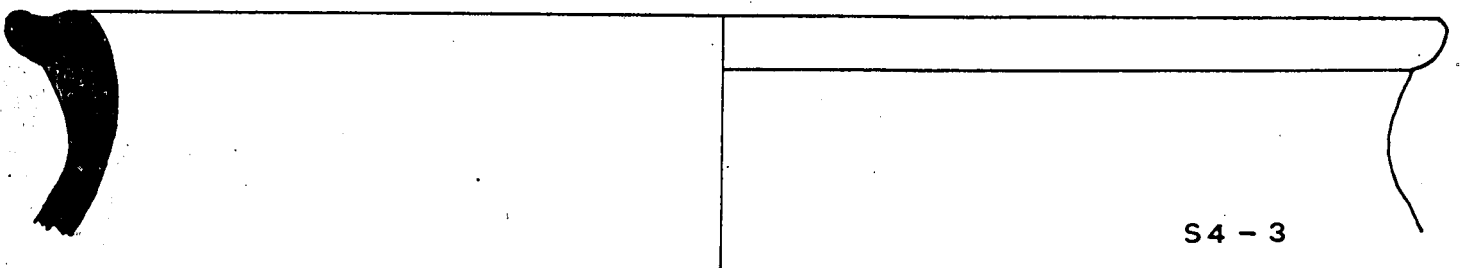
S3 - 7

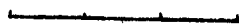
S3 - 6

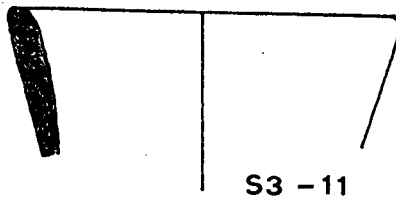
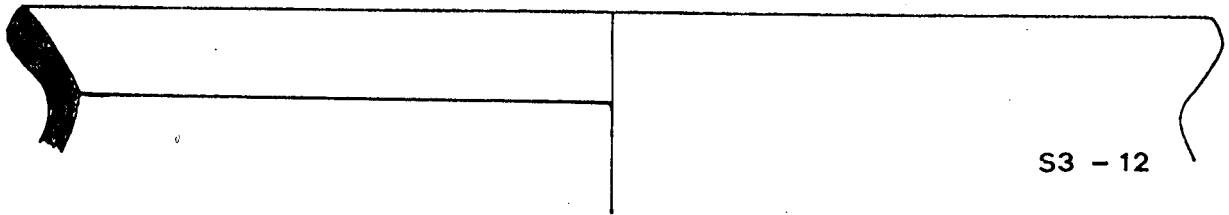
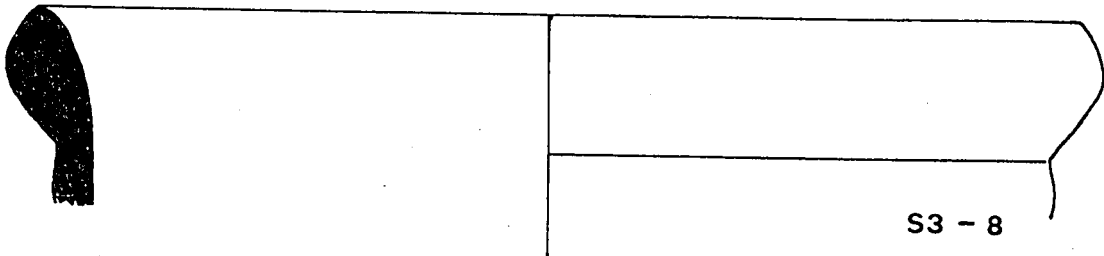
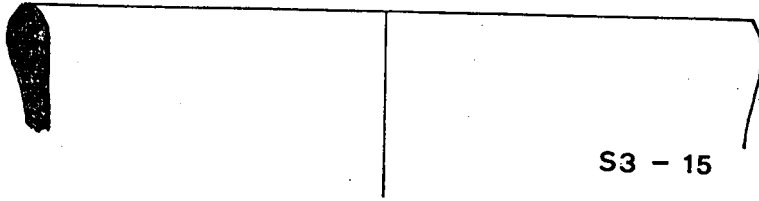
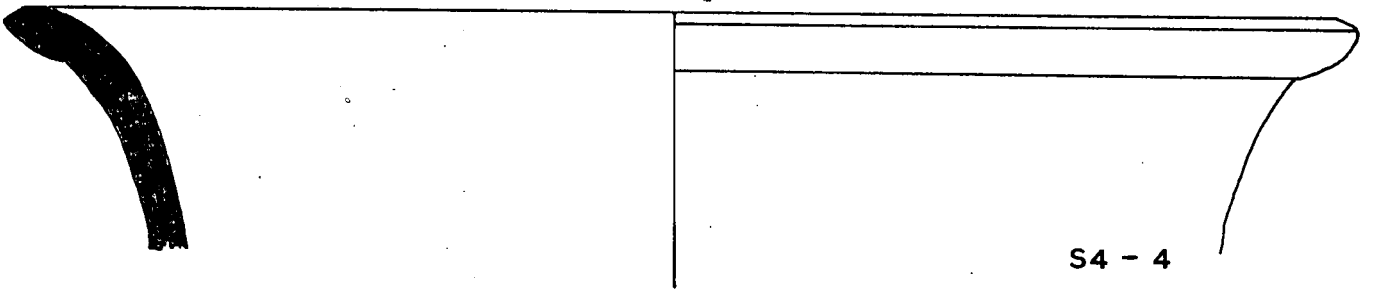

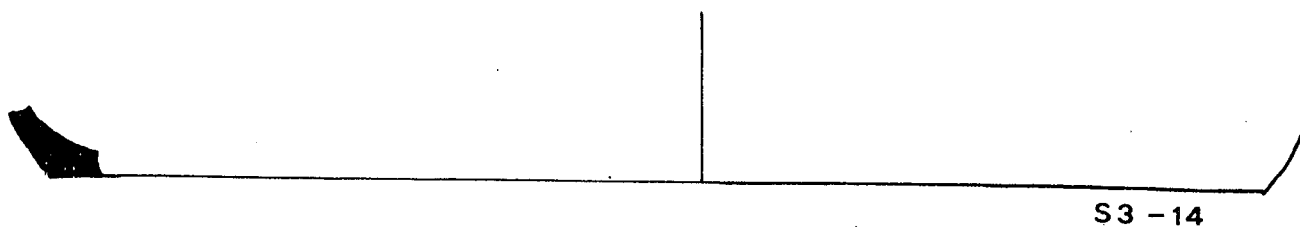
S4 - 6

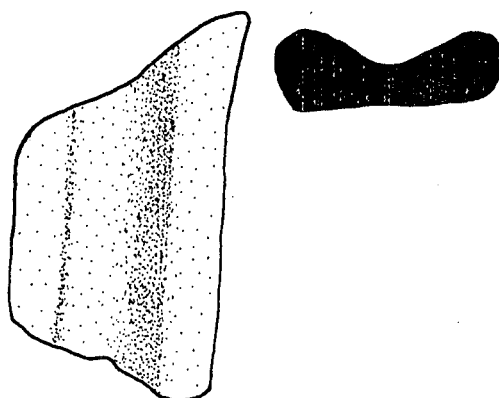
S4 - 3

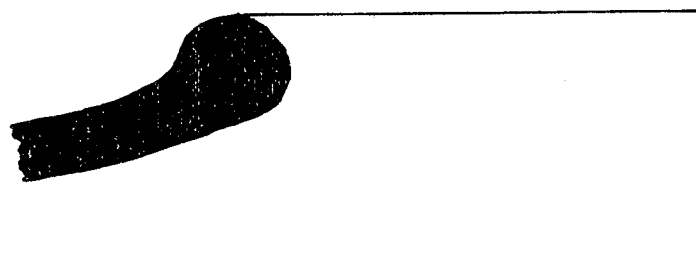

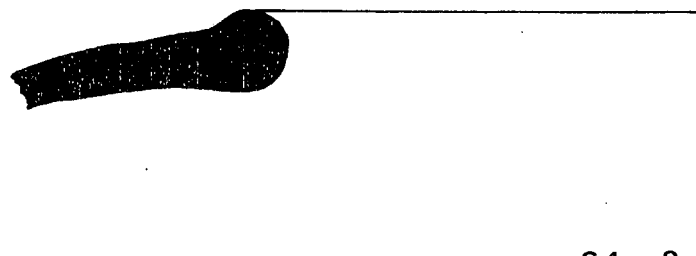
S3 - 14

S3 - 16

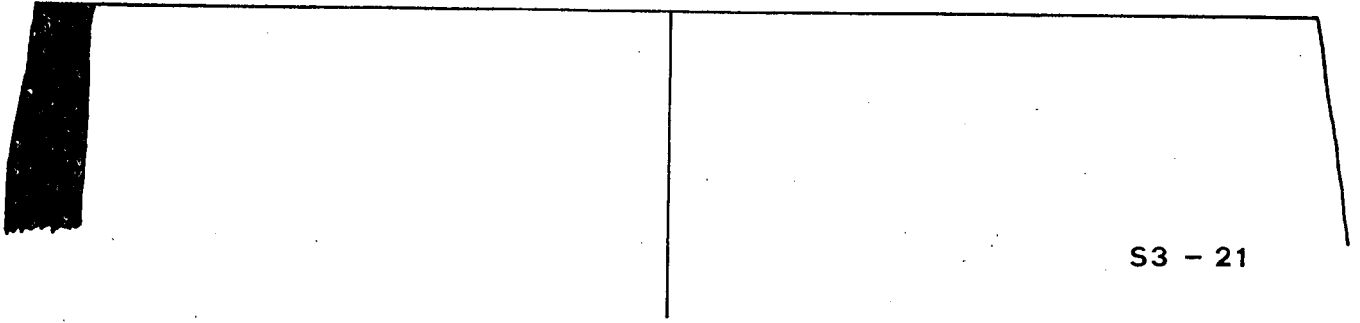

S3 - 36

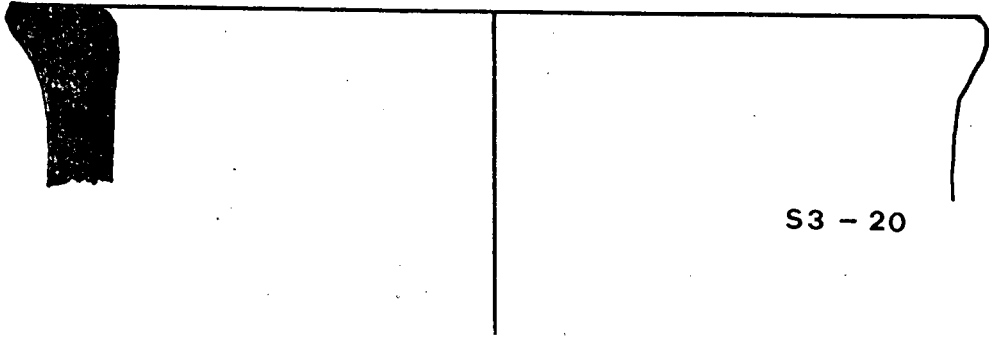

S4 - 9

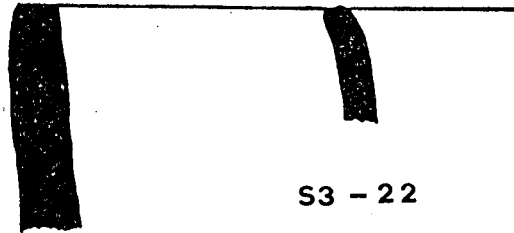

S3 - 21

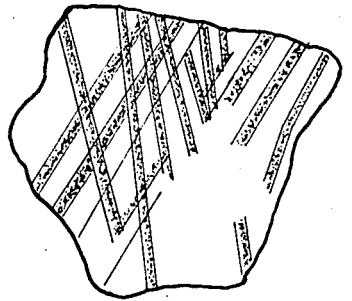

S3 - 20

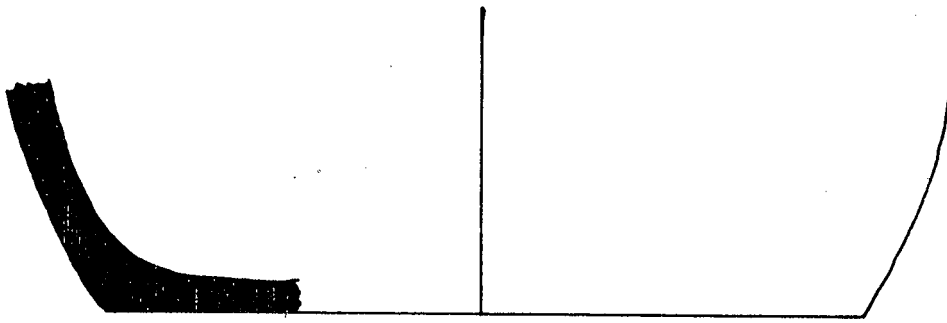
S3 - 22

S3 - 23

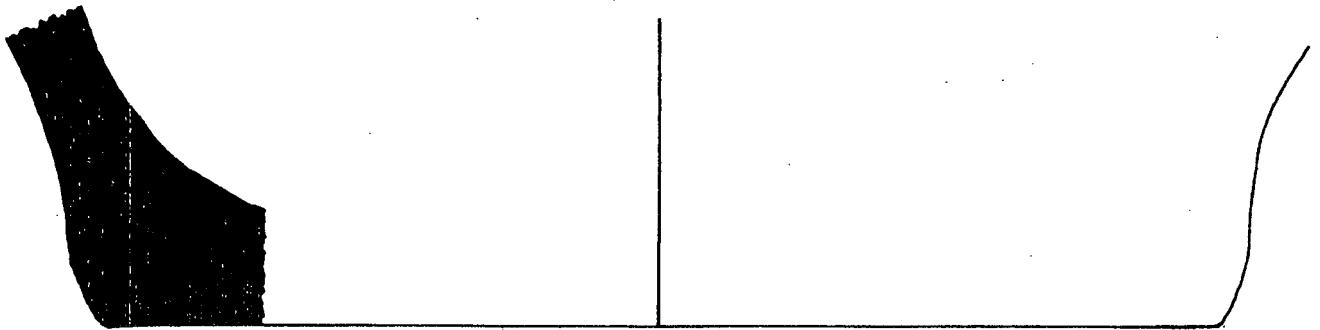

S3 - 33

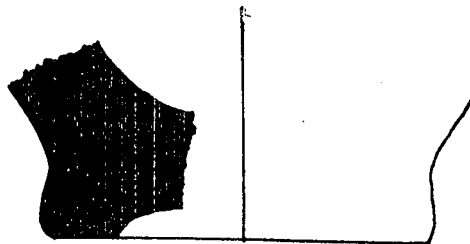

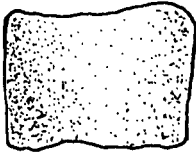
S3 - 26 bis

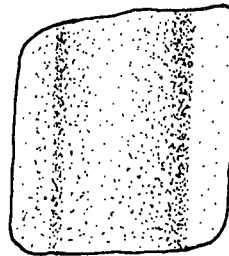
S3 - 25

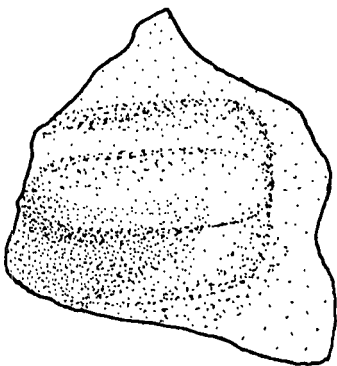
S3 - 24

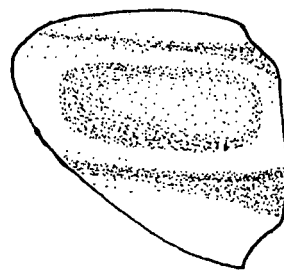
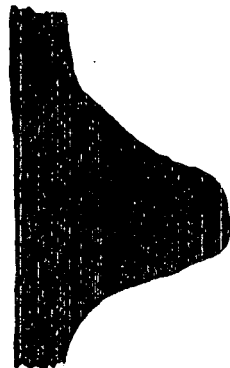
S3 - 28

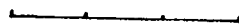
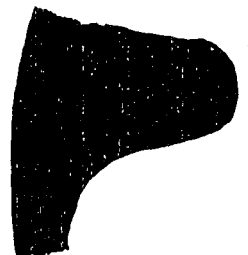
S3 - 27

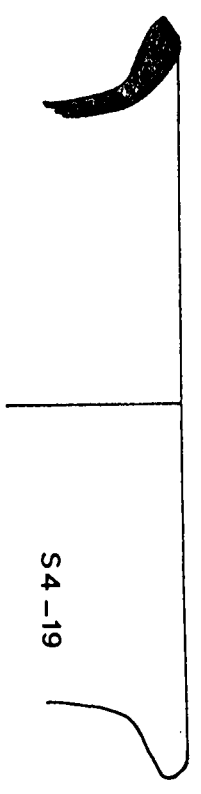
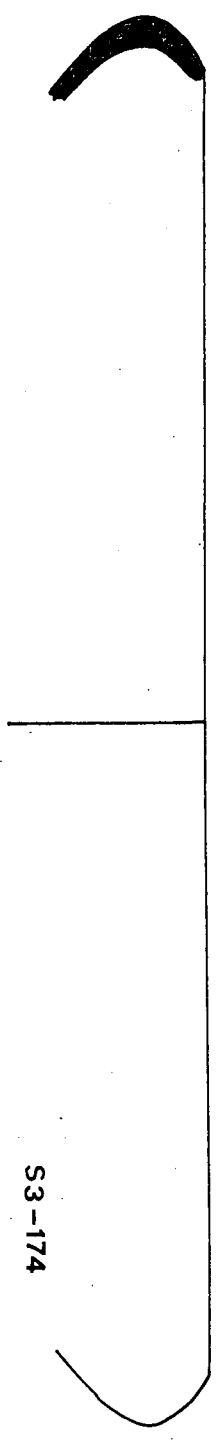
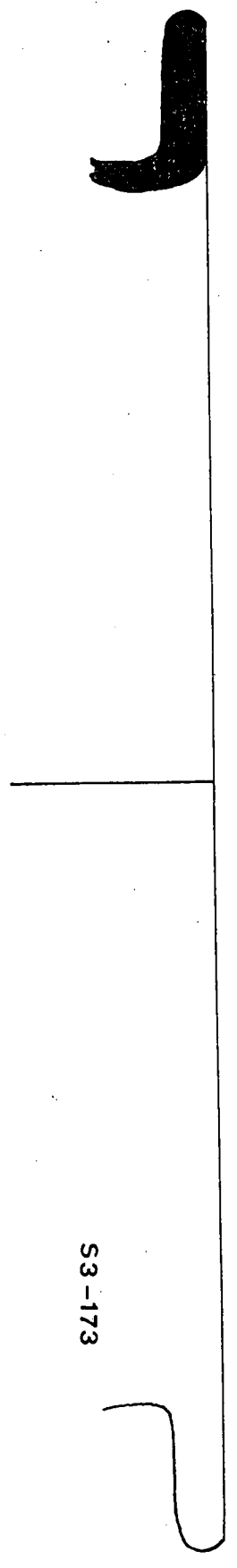
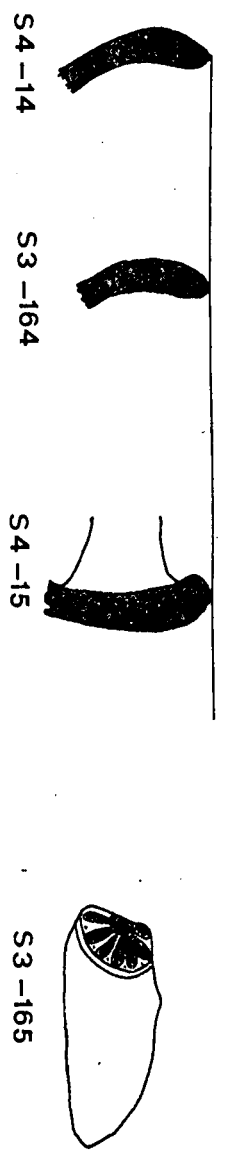

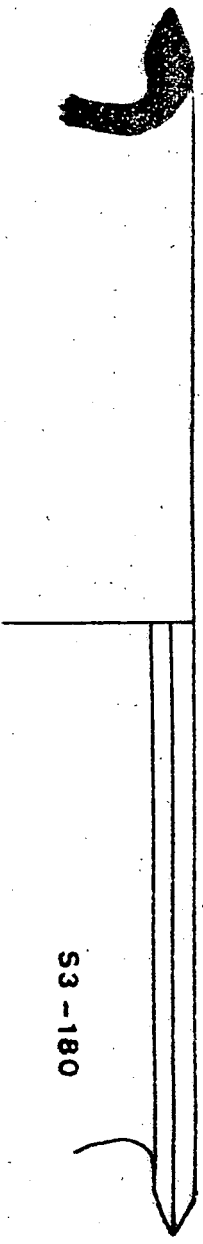
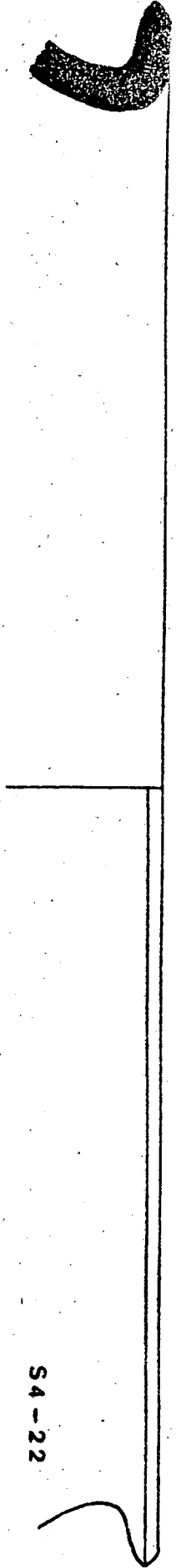
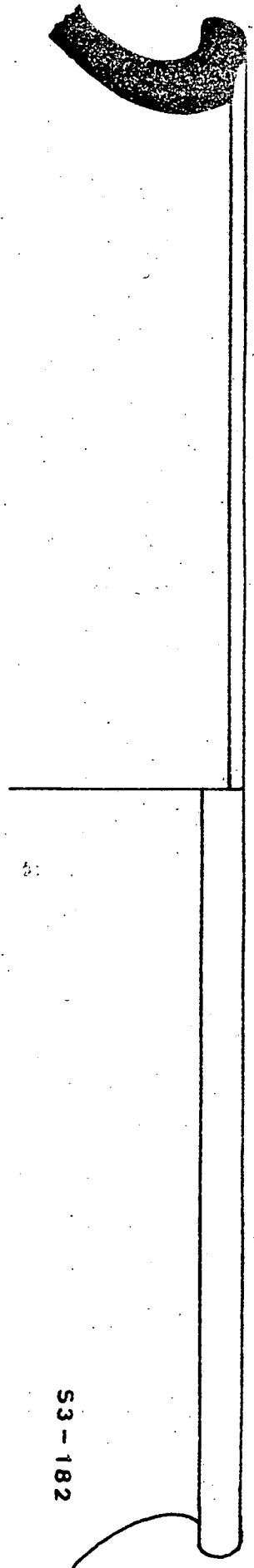
S3 - 29

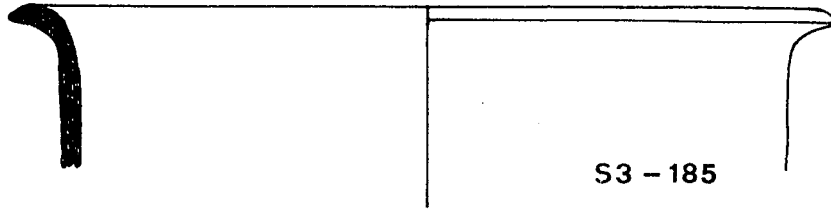

S3 - 30

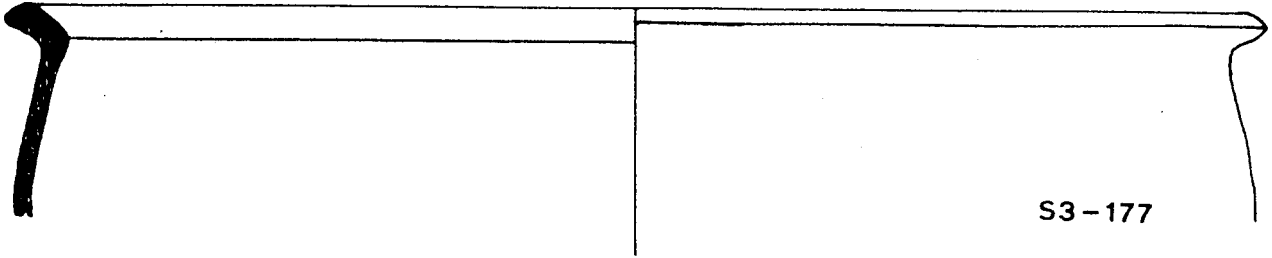

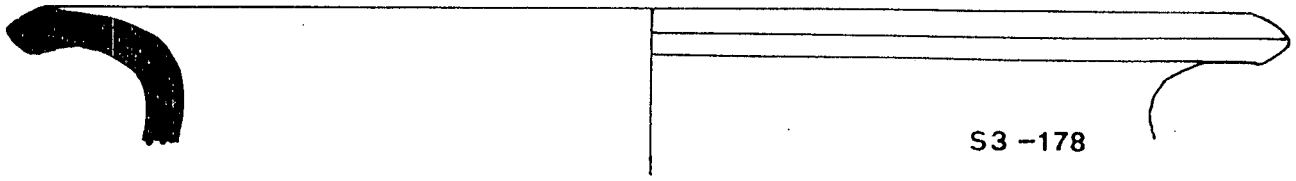

S3-185

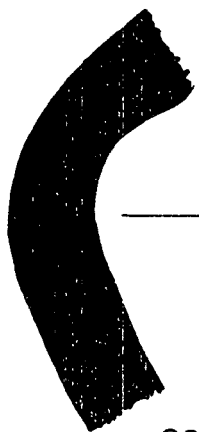
S3-177

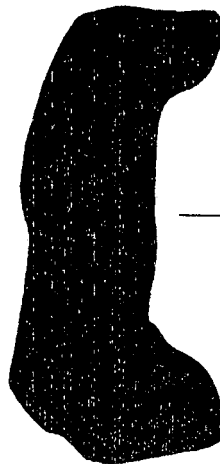
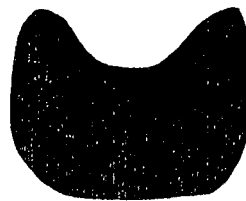
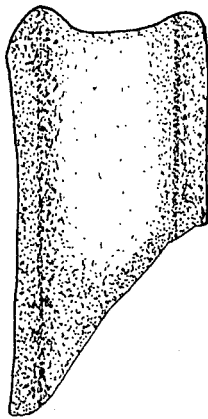
S3-178

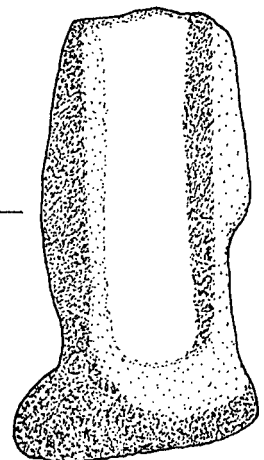
S3-219

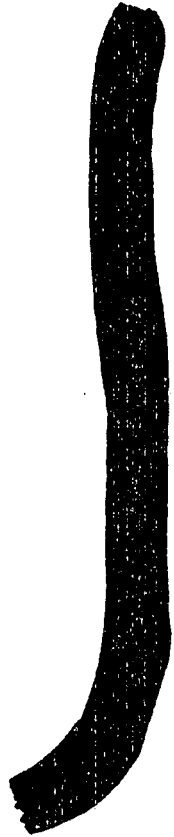

S3-187

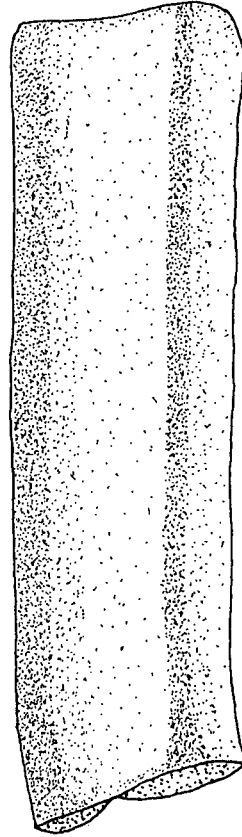

S3-221

S3 - 188

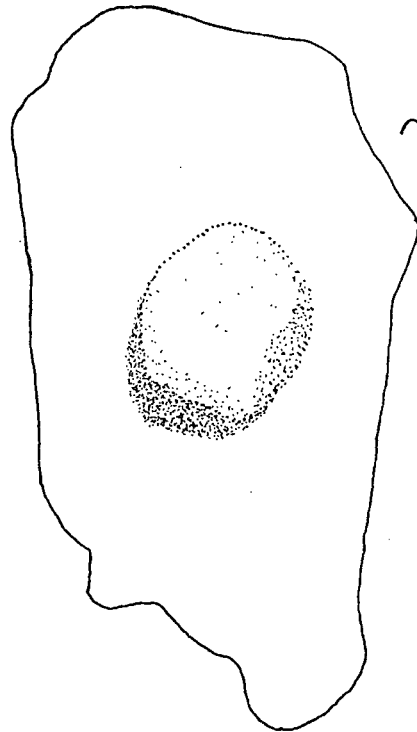
S3 - 220

S3 - 215

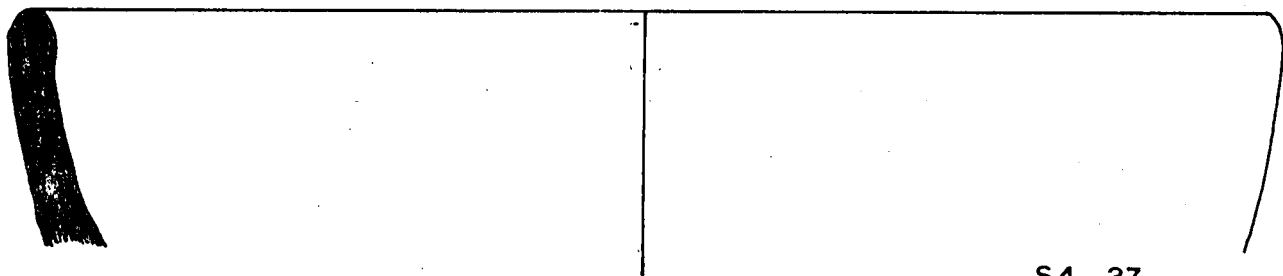
S3 - 217

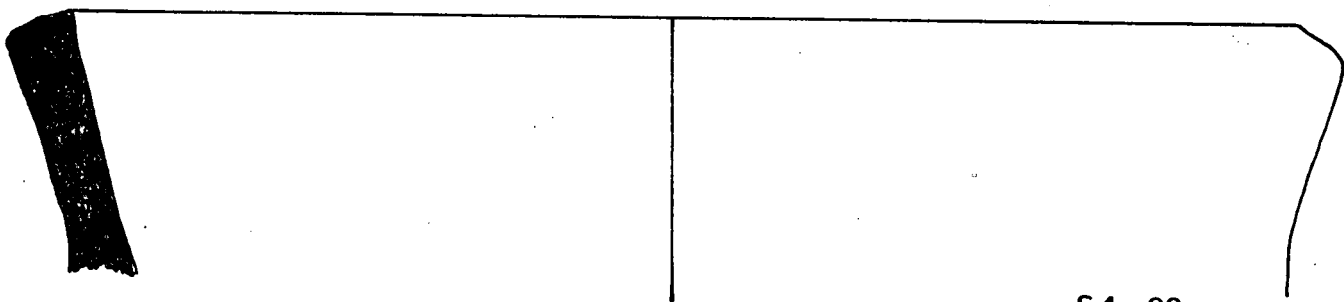
~

S4 - 27

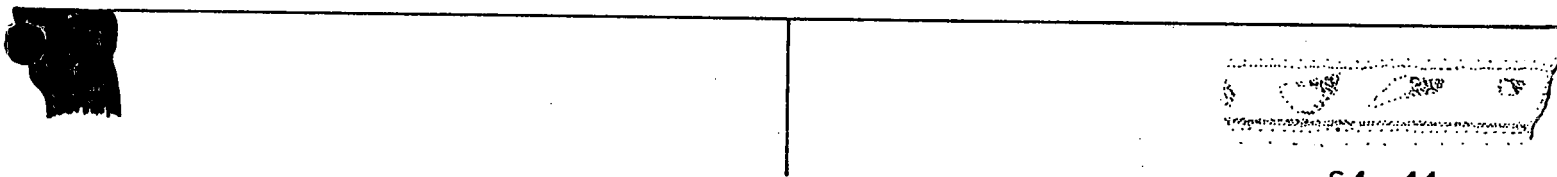

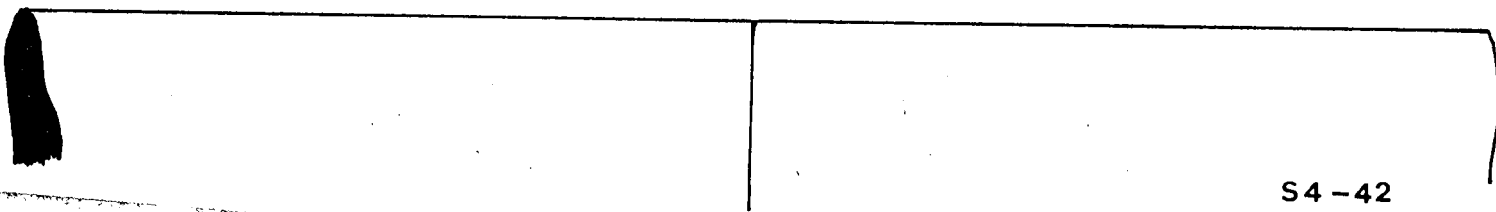
S4 -37

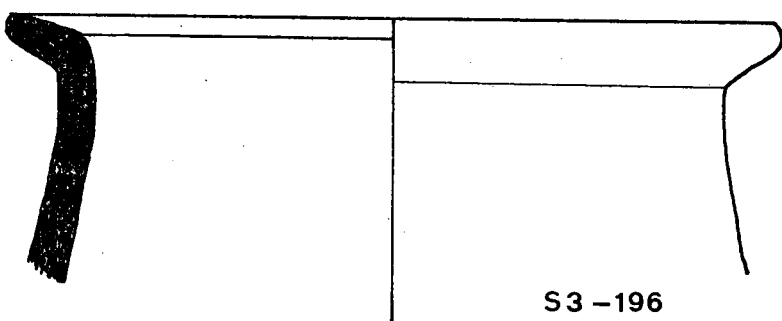
S4 -32

S4 -44

S4 -42

S3 -196

S3 -193

S4 -39

S4 -38

S3 -197

S4 -33

S3 -195

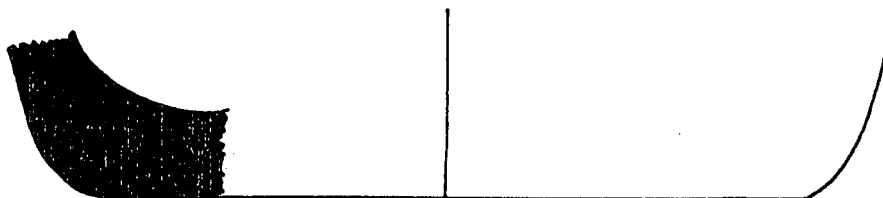

S4 -40

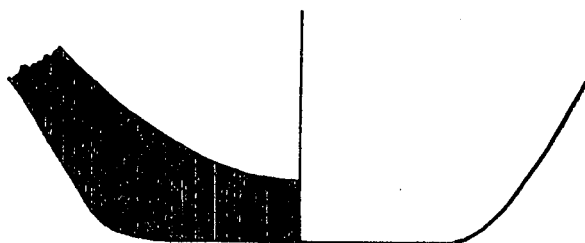

S4 - 45

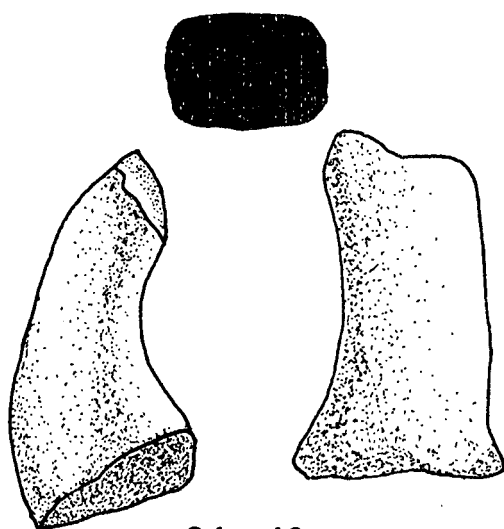
S4 - 46

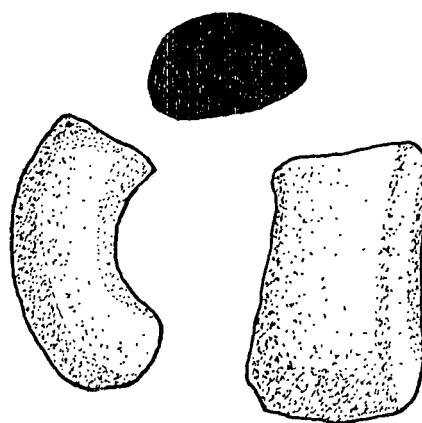
S3 - 199

S4 - 47

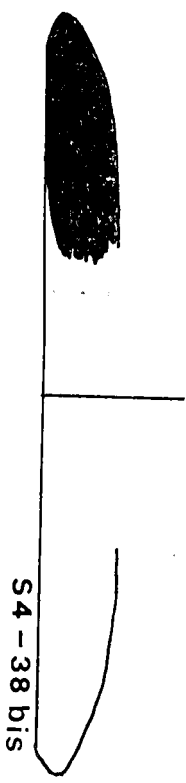
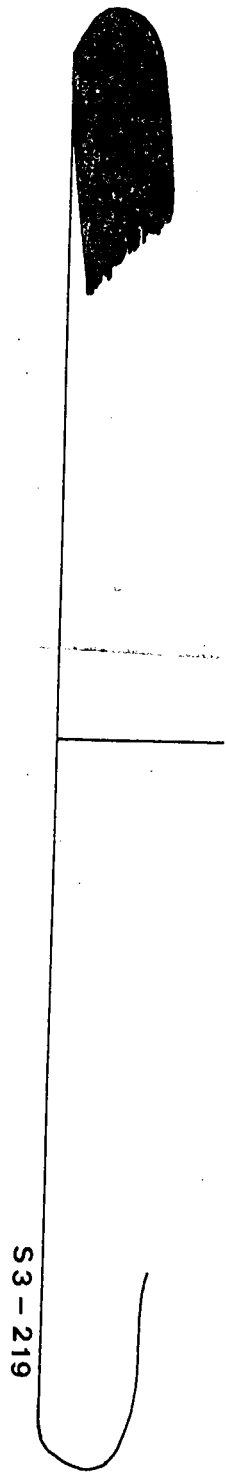
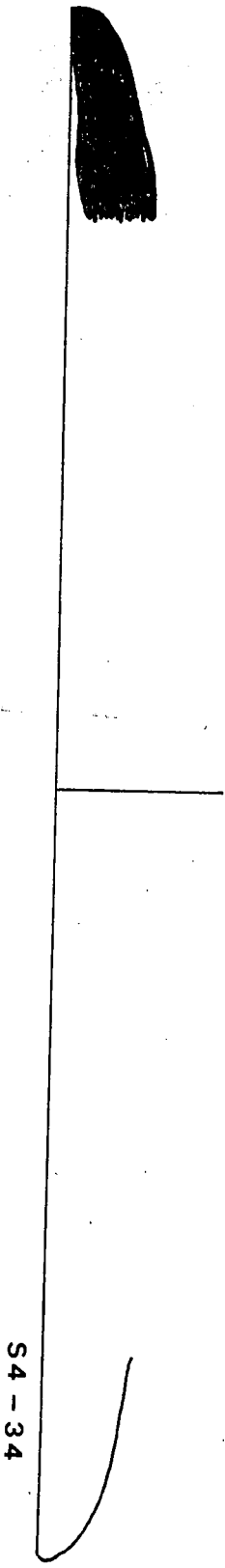
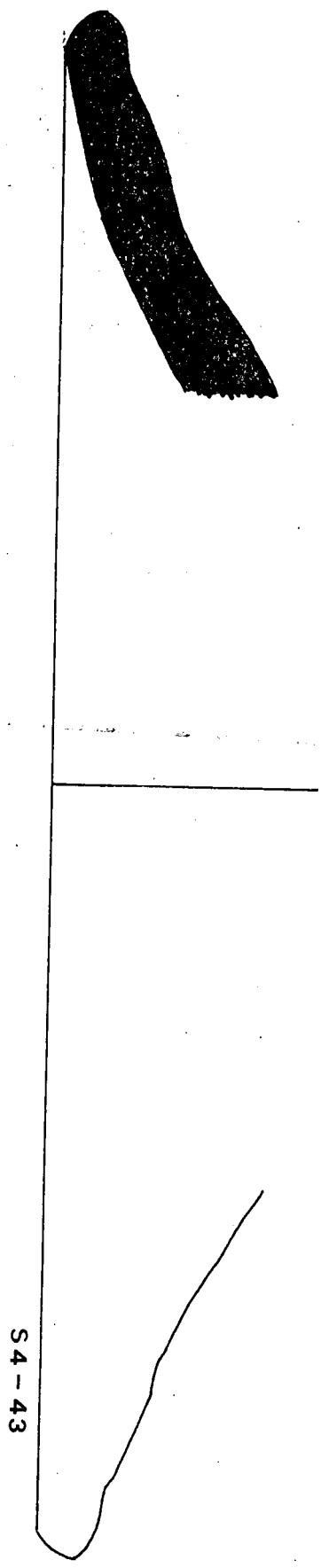

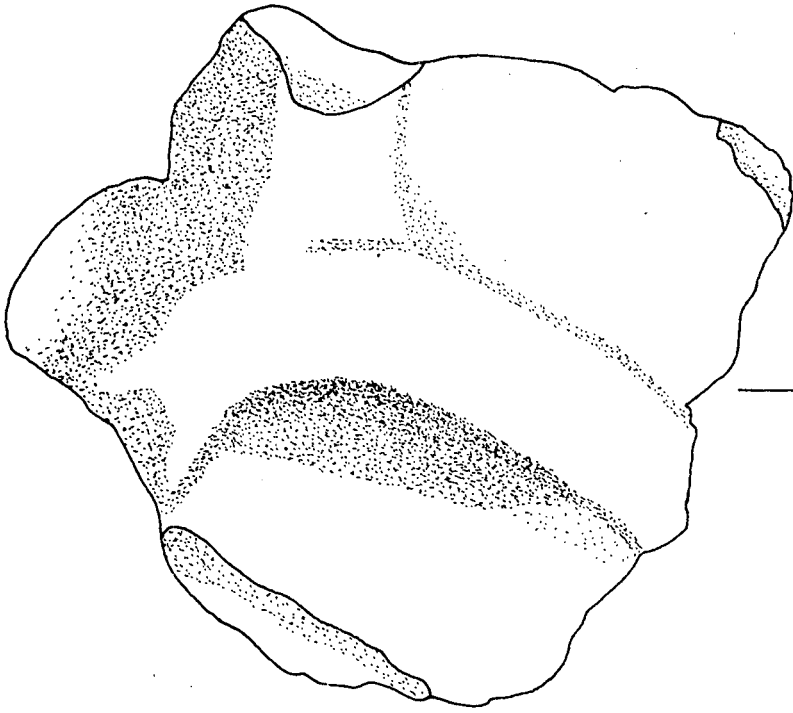
S4 - 48

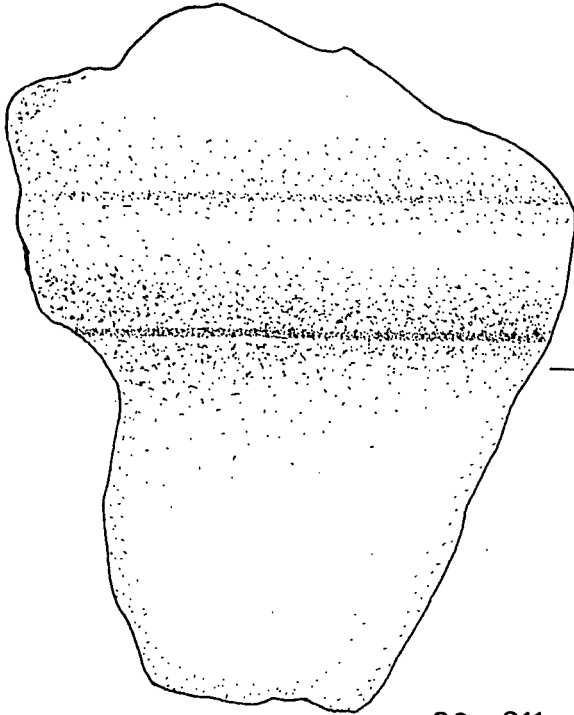
S4 - 50

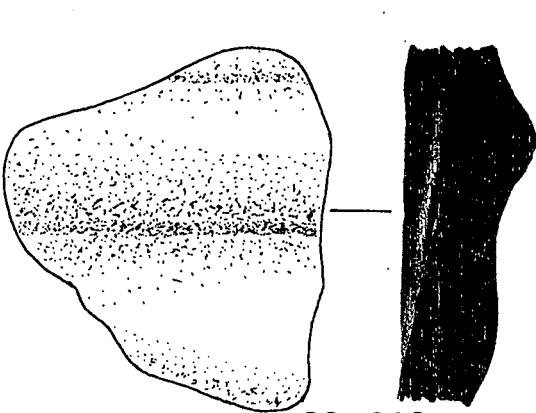

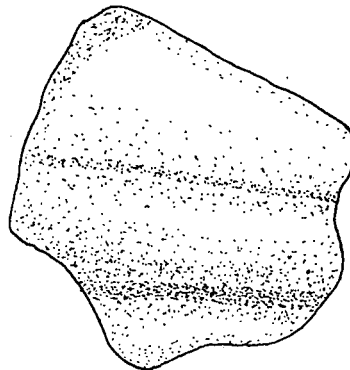
S3 - 212

S3 - 211

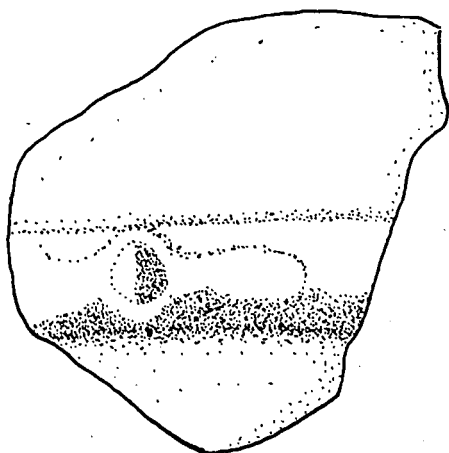

S3 - 208

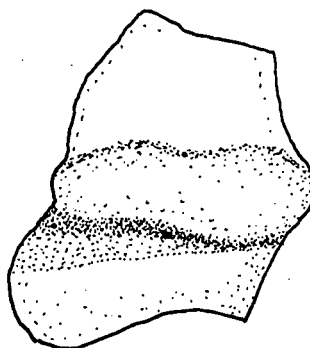

S3 - 210

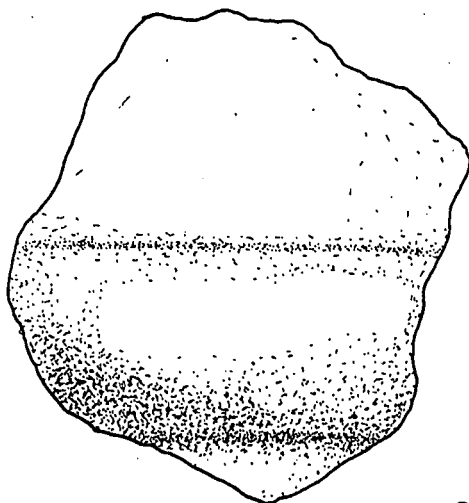

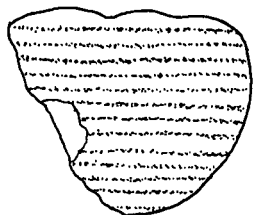
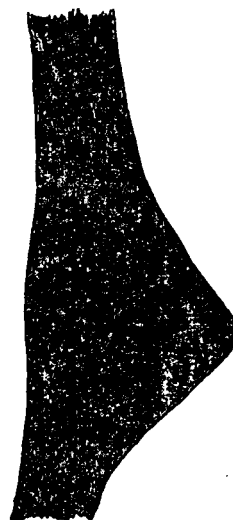
S3 - 207

S3 - 206

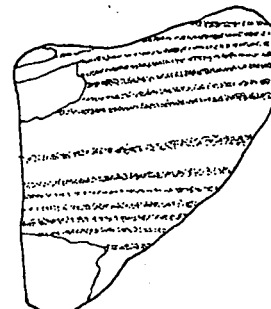
S3 - 203

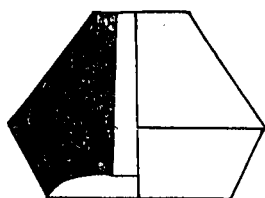
S4 - 53

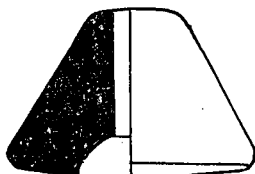
S4 - 52

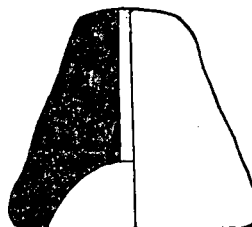
S4 - 55

S4 - 62

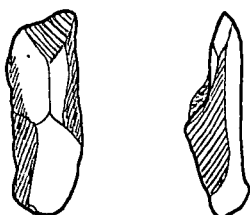
S4 - 64

S4 - 63

S4 - 65

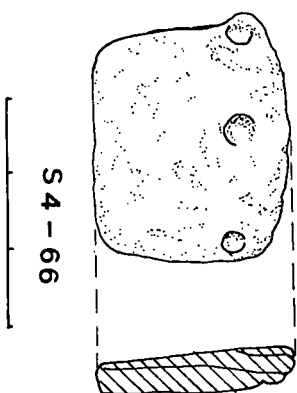
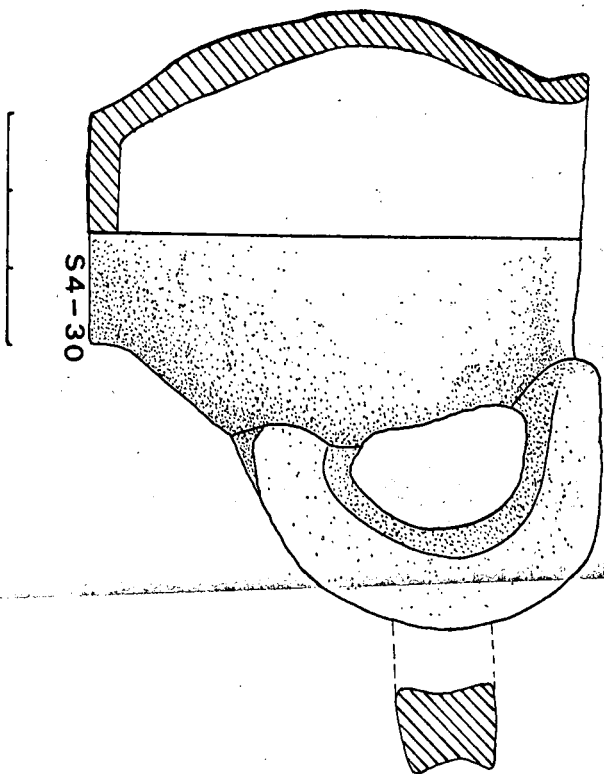

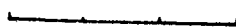
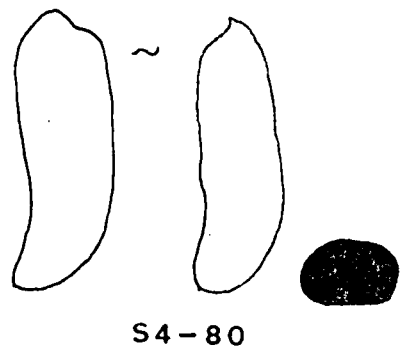
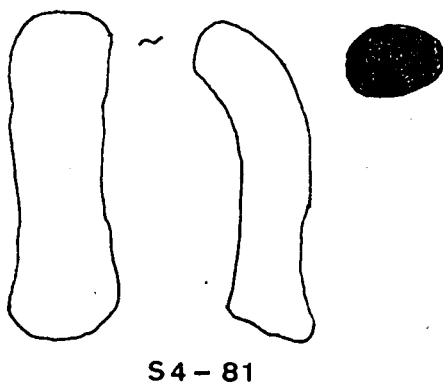
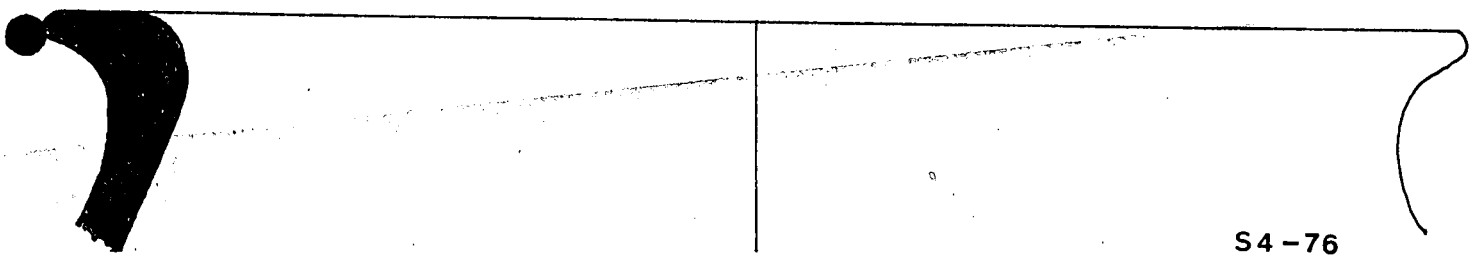
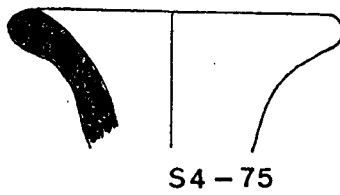
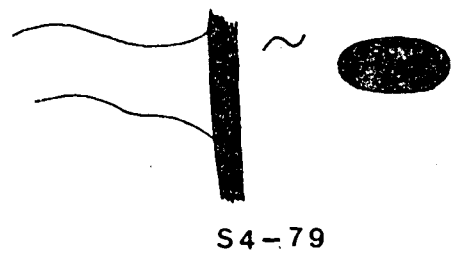
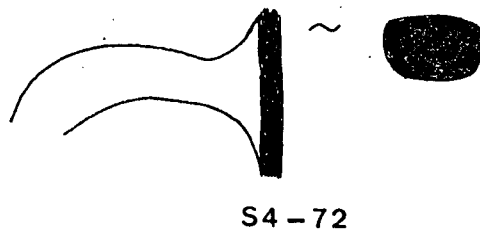
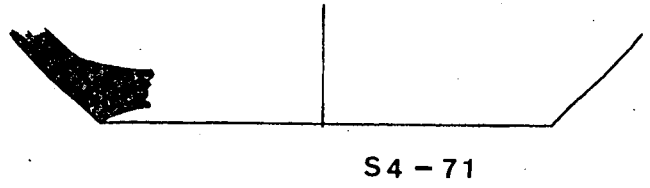
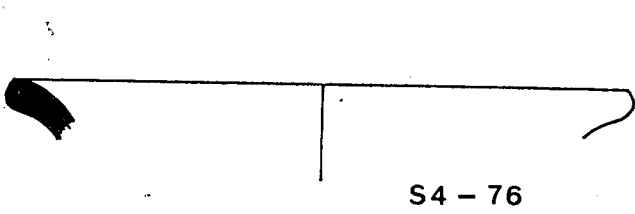
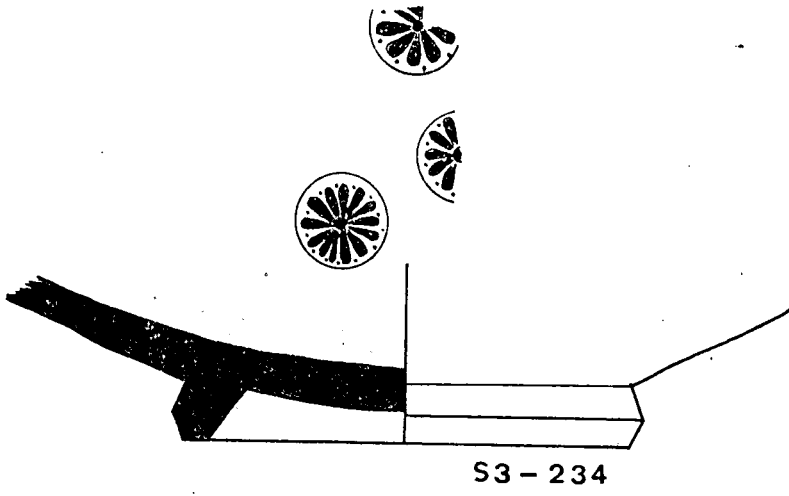
S3 - 228

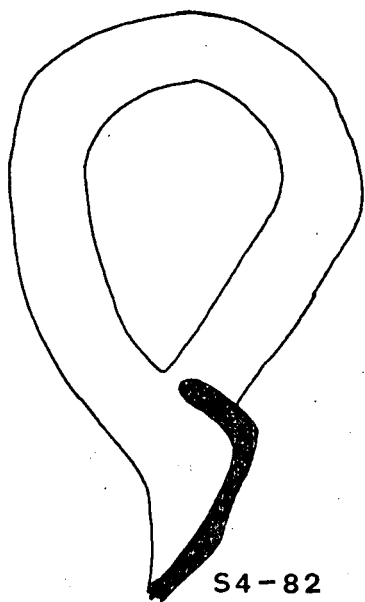

S3 - 229

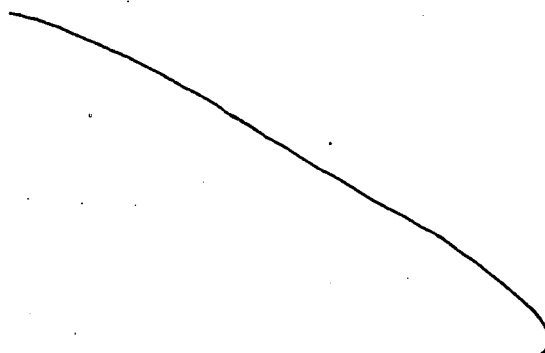

S4-82

S4-86

S4-84

S4-94

S4-98

S4-97

S4-103

S4-96

S4-102

S4-104

S4-95

S3-248

S3-247

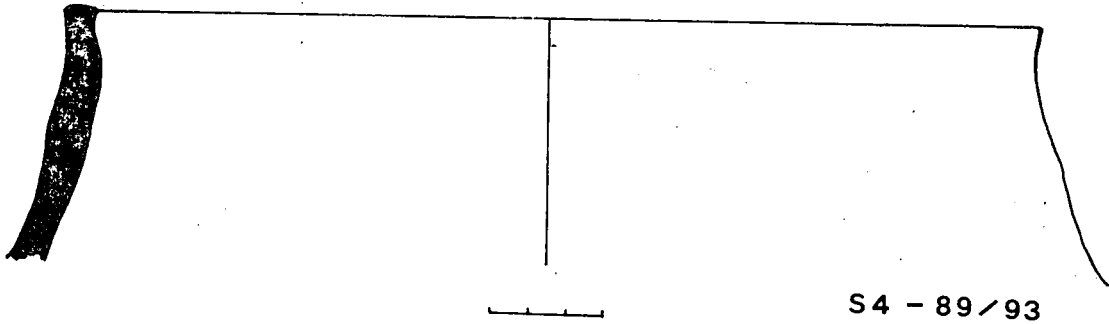

S4 - 118

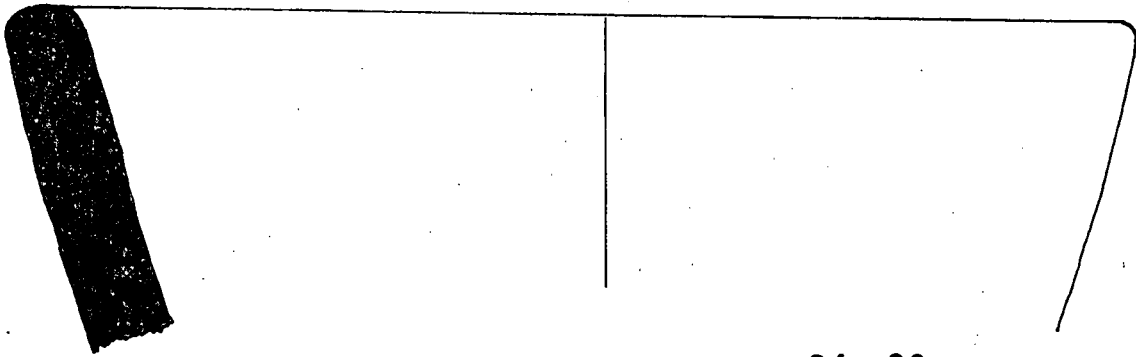
S4 - 91

S4 - 120

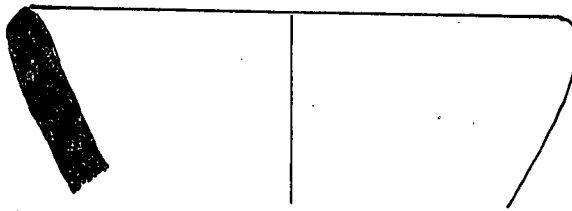
|

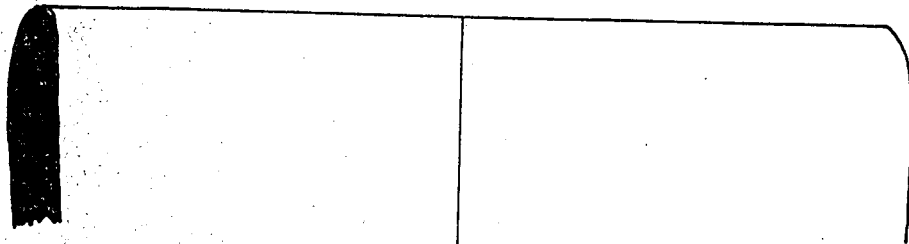
S4 - 89 / 93

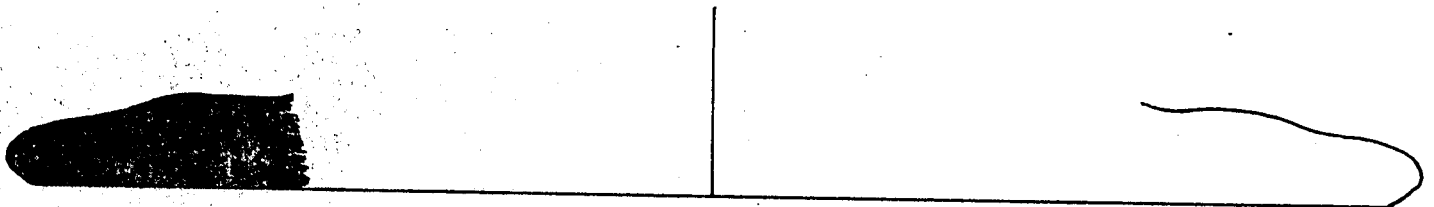
S4 - 90

S4 - 99

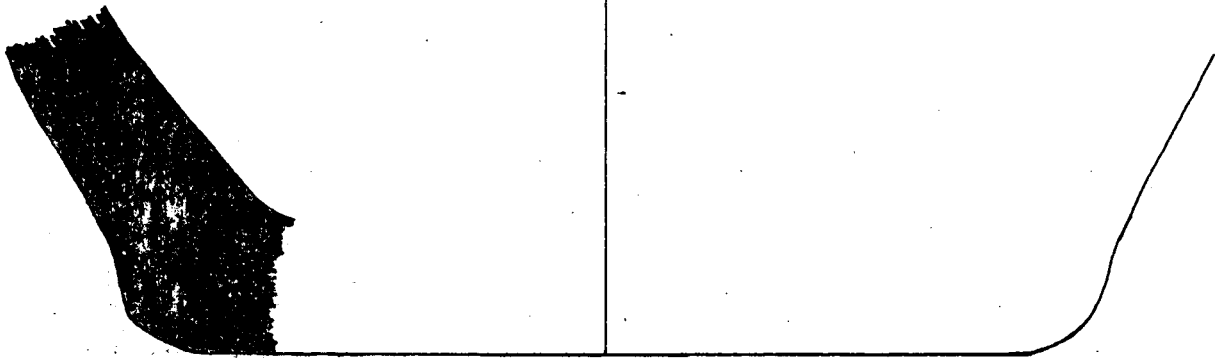

S3 - 249

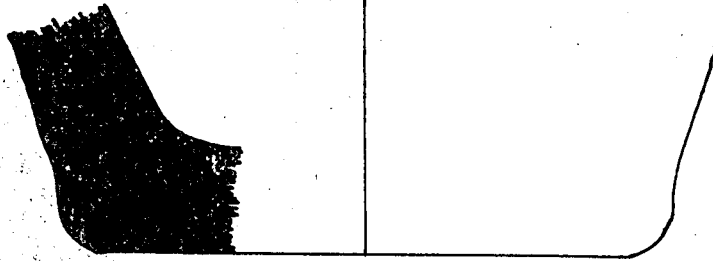

S4 - 119

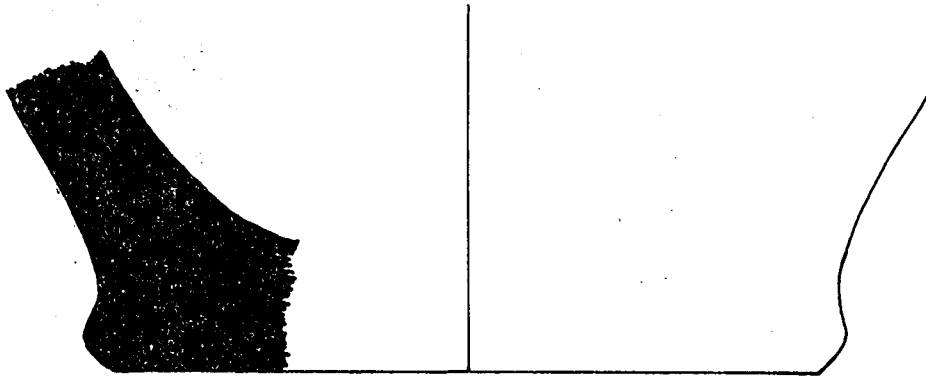

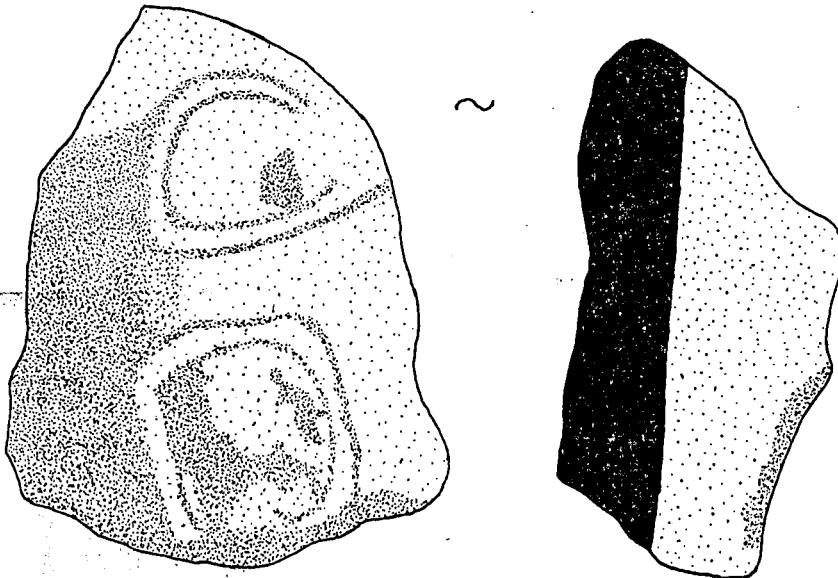
S4 - 121

S4 - 106

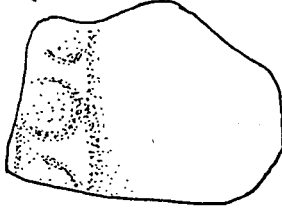

S4 - 112

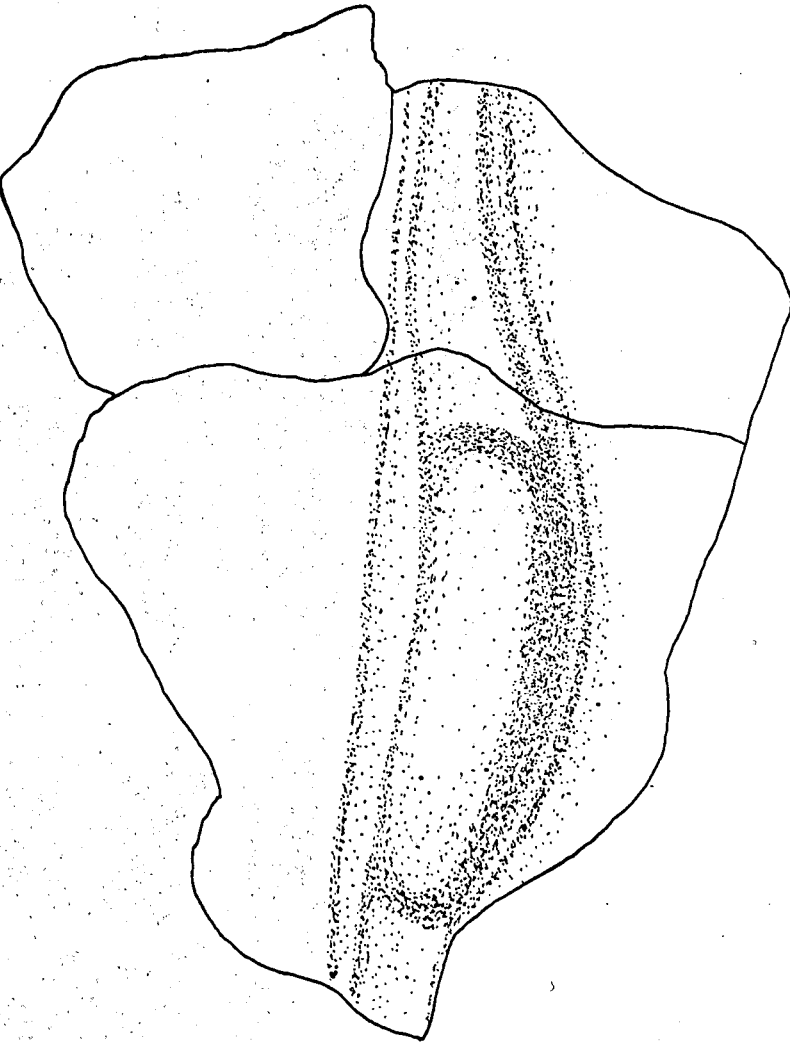

S4 - 114

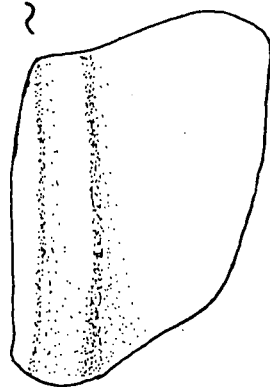

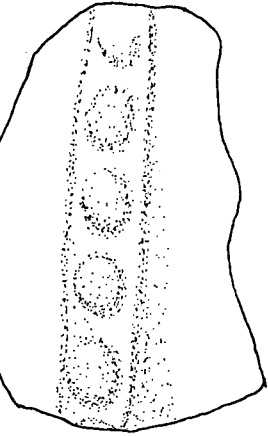
S3 - 252

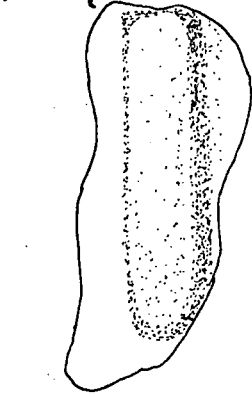
S4 - 107

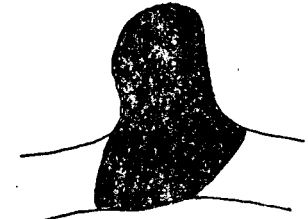
S3 - 251

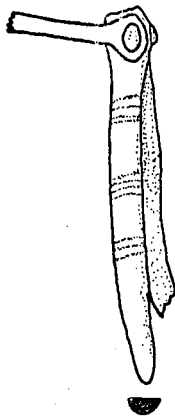

S3 - 253

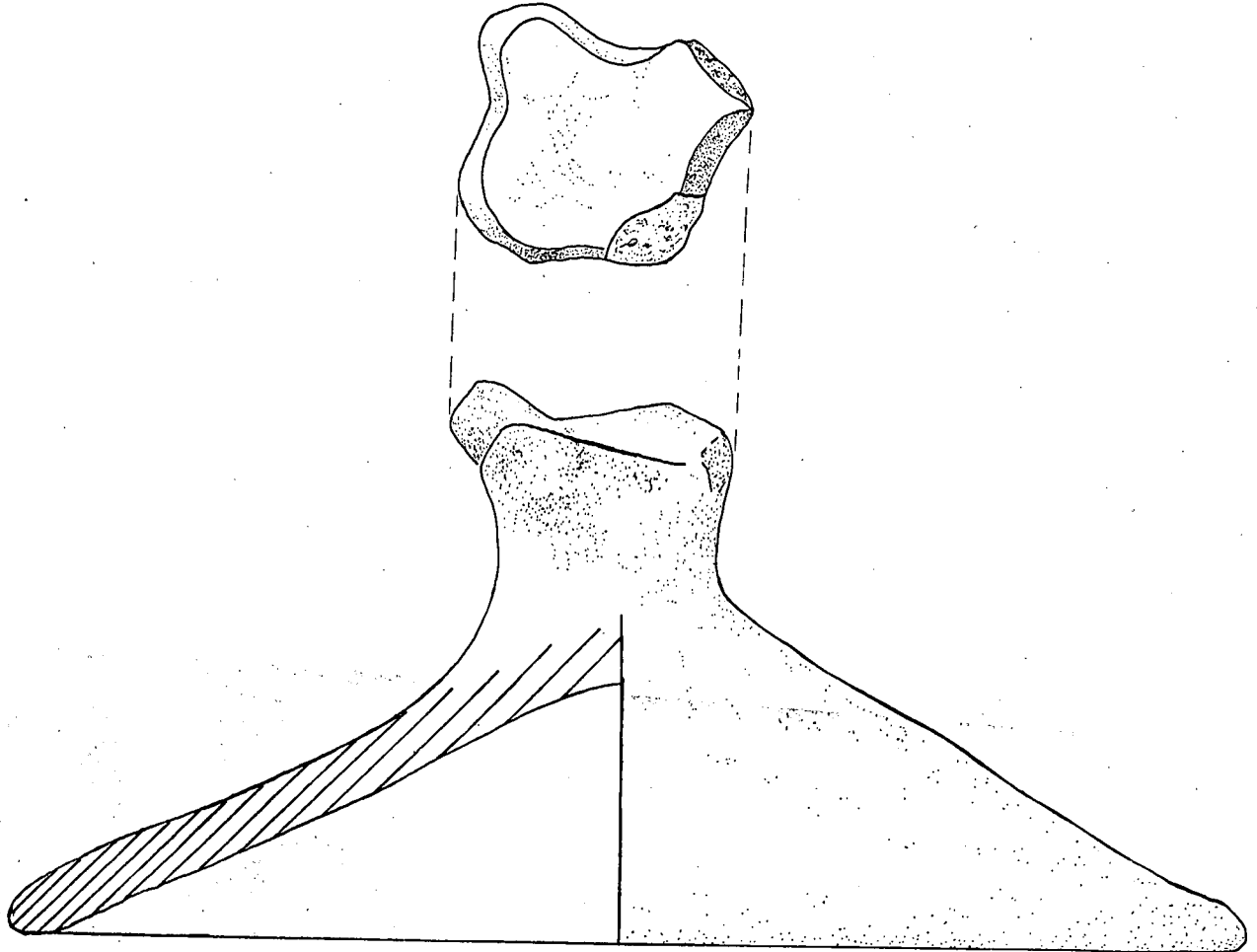

S3 - 250

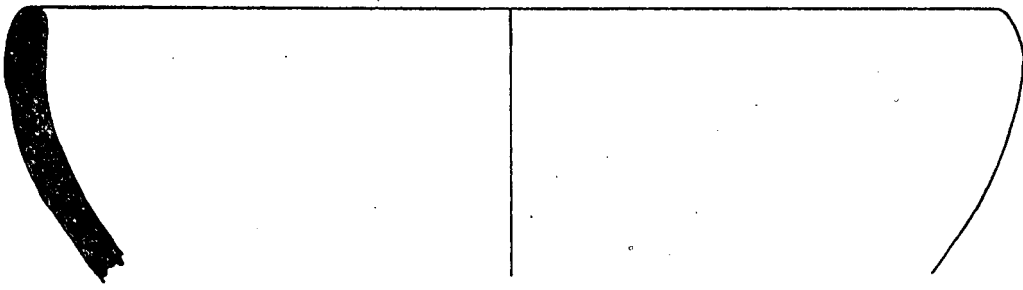

S4 - 116

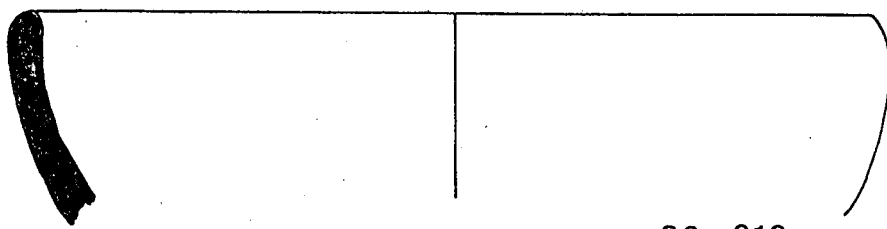

S4 - 115

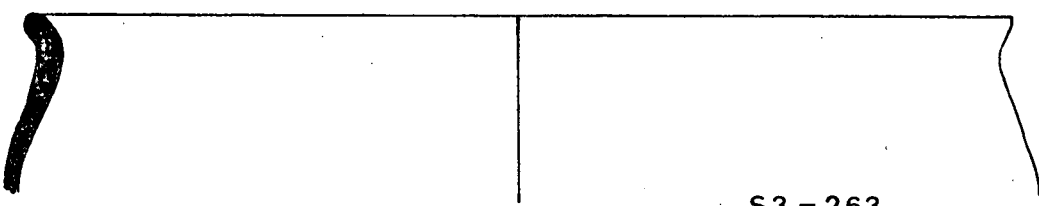

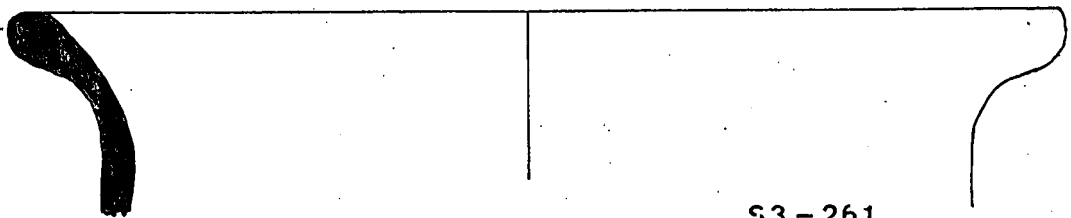
S3-258

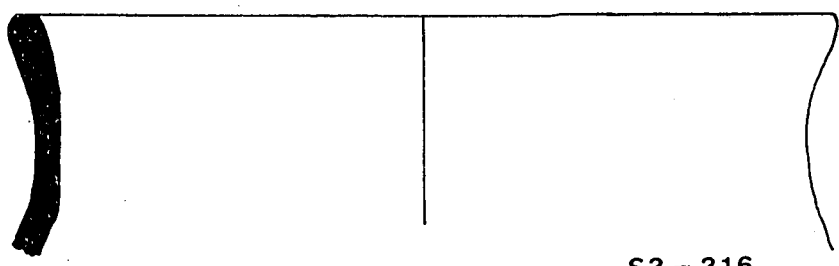
S3-313

S3-263

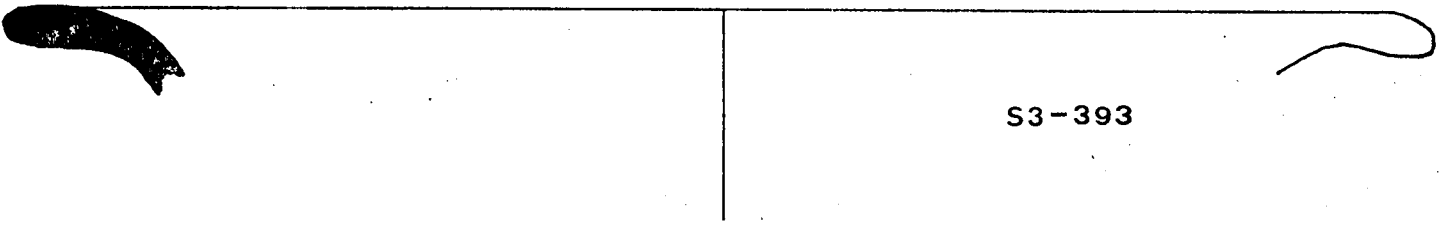

S3-261

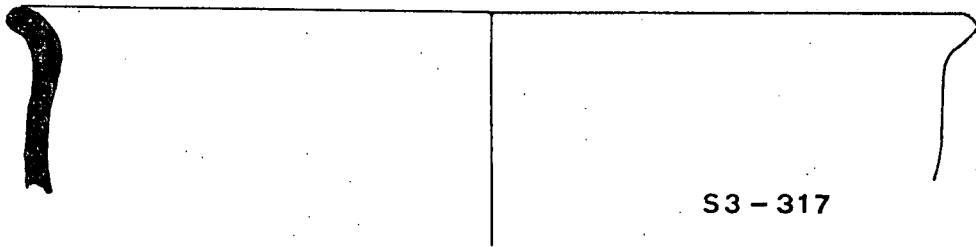

S3-316

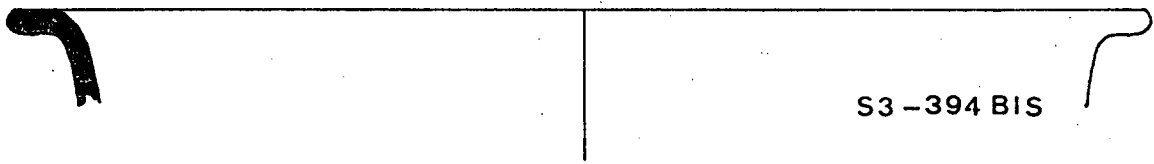

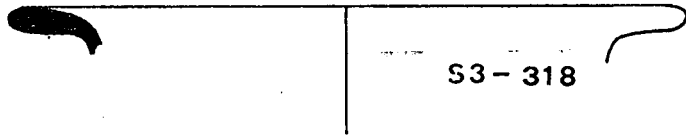
S3-393

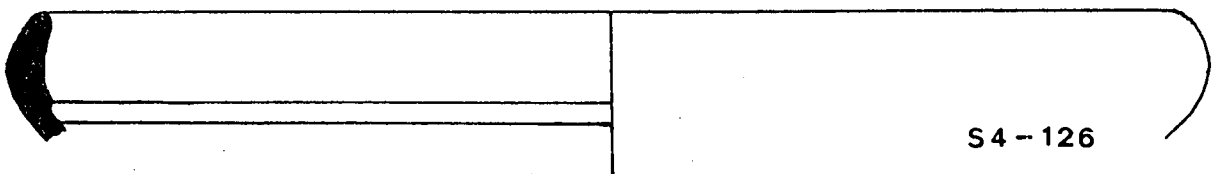
S3-317

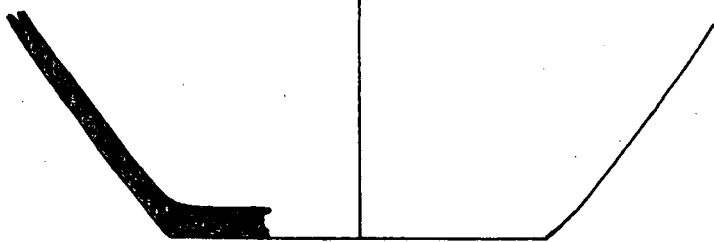
S3-394 BIS

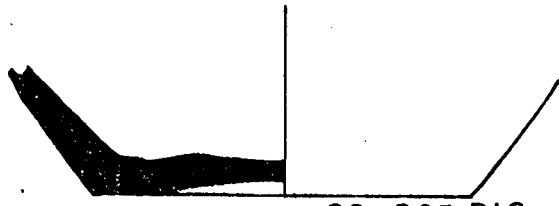
S3-318

S4-126

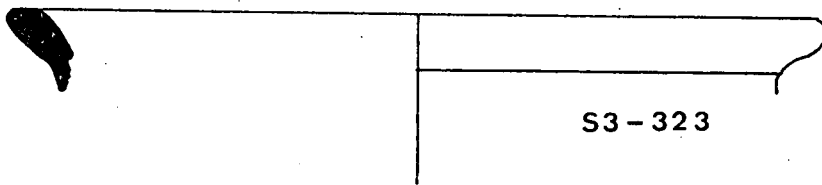
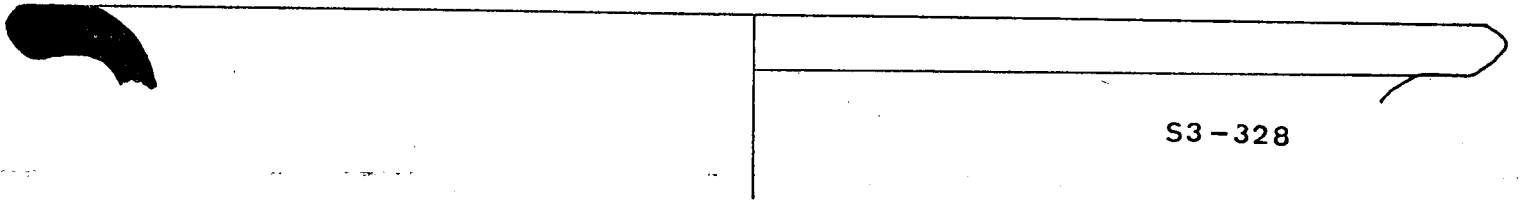
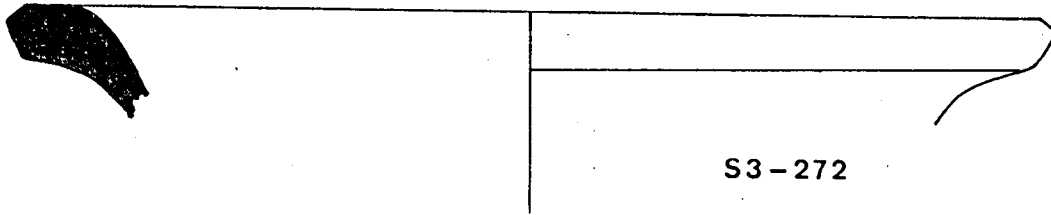
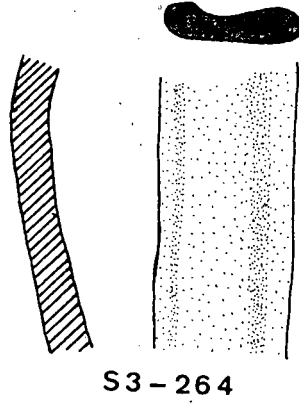
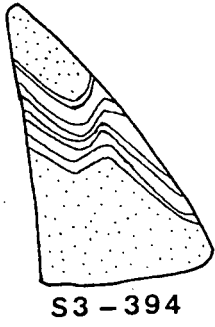
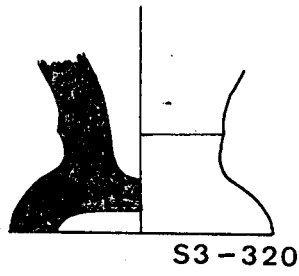

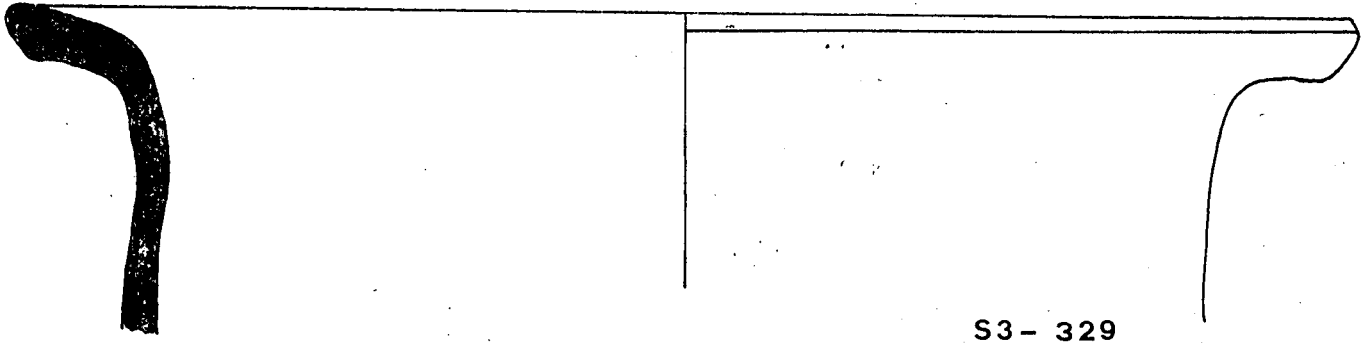
S3-265

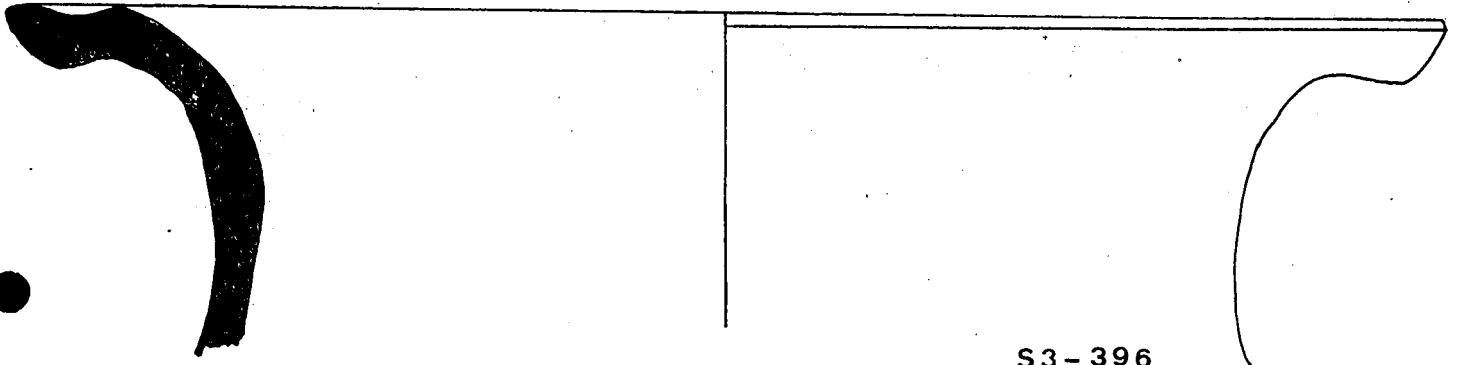
S3-265 BIS

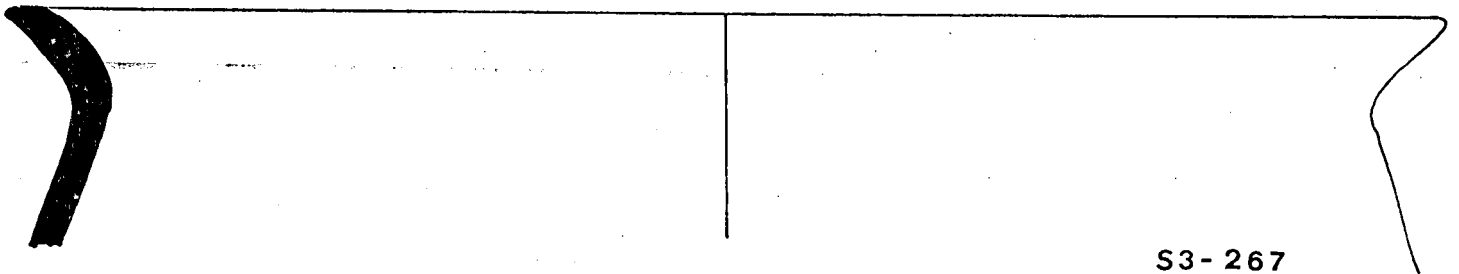

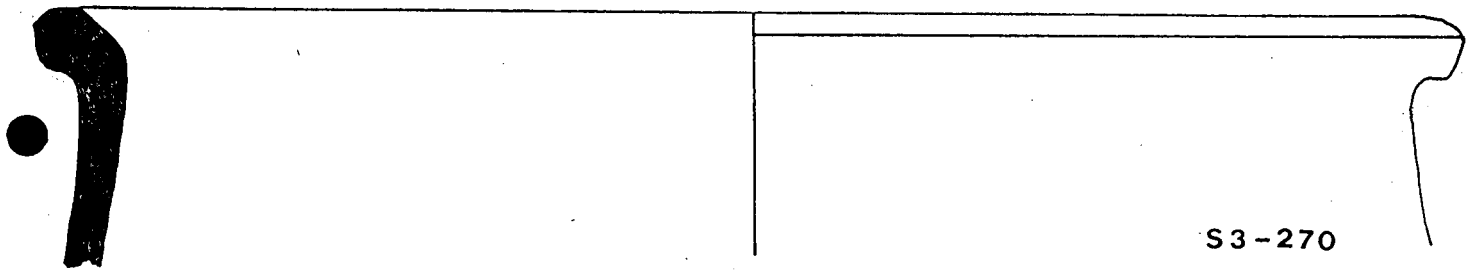
S3-329

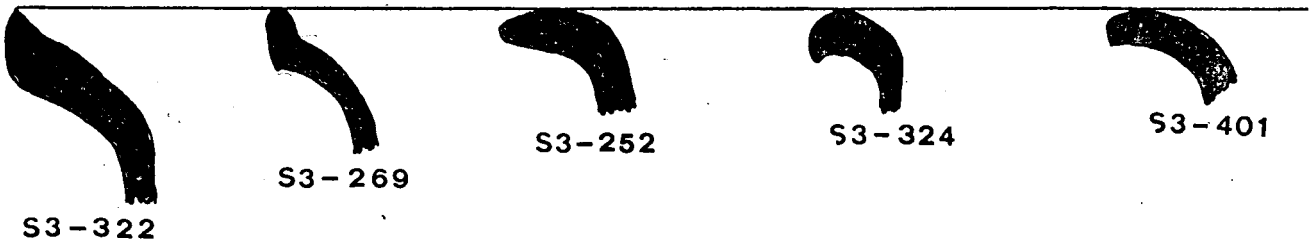
S3-396

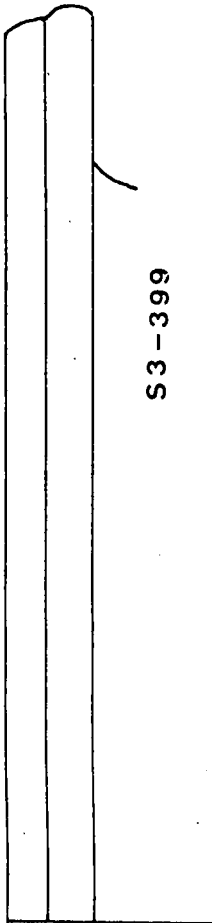

S3-267

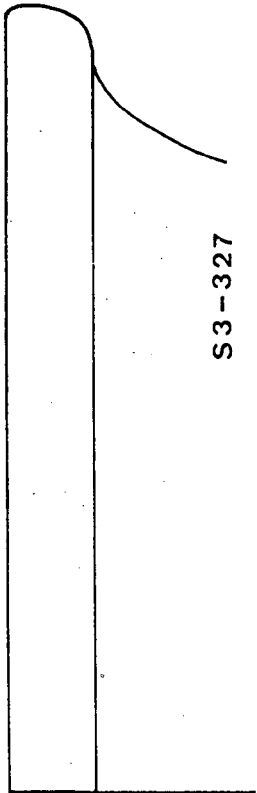
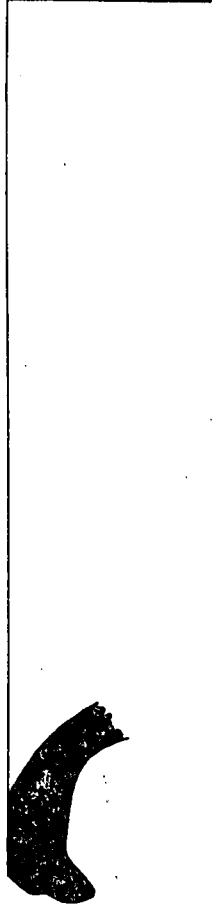

S3-270

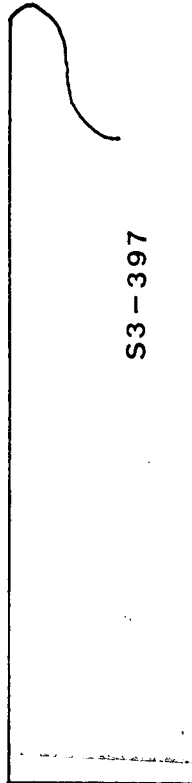
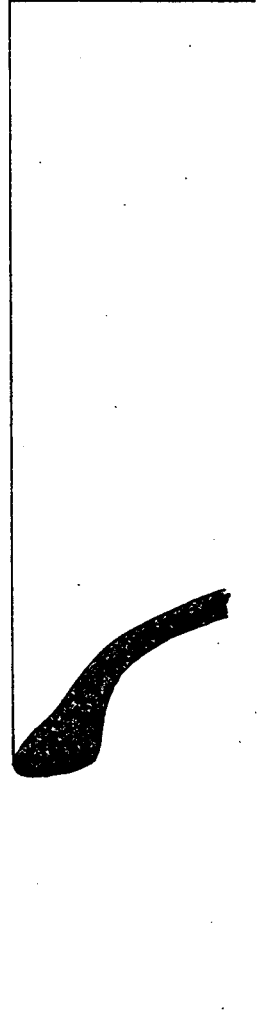

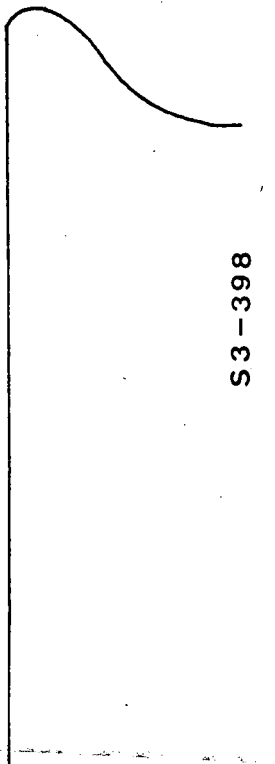
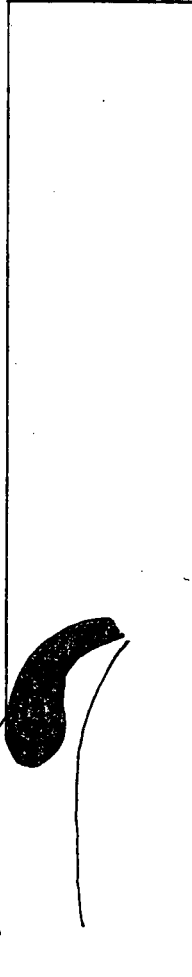
S3-399

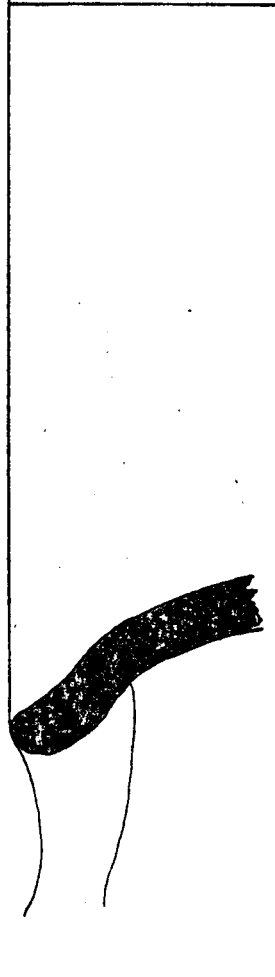
S3-327

S3-397

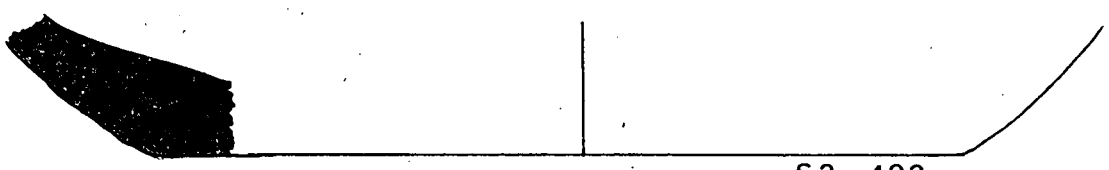

S3-398

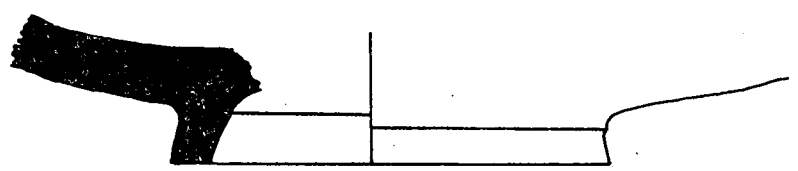

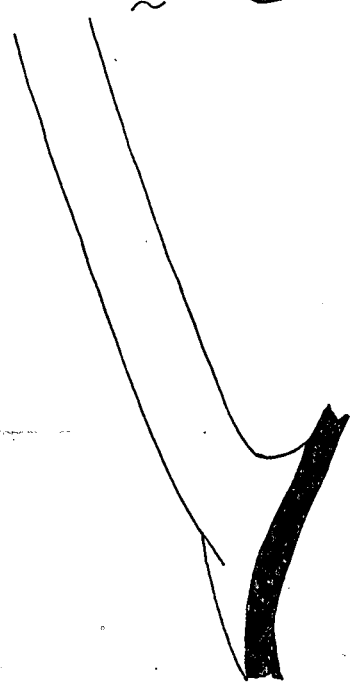
S3-273

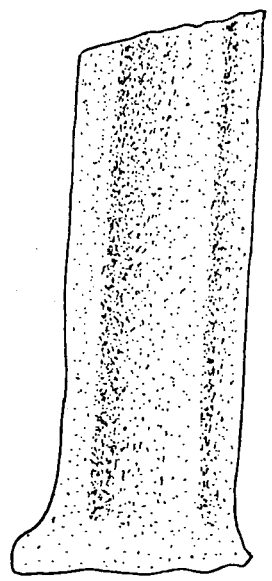
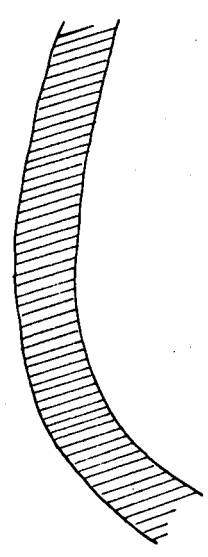
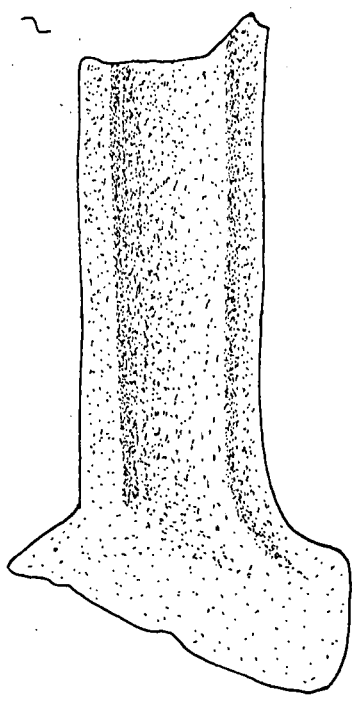
S3-403

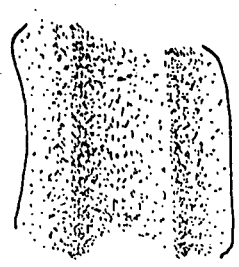
S3-330

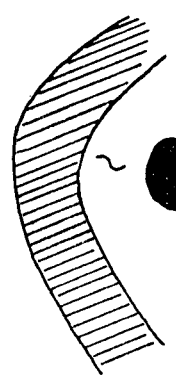
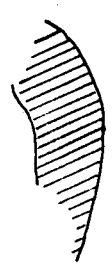
S3-277

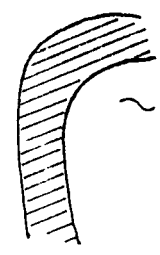
S3-407

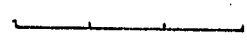
S3-333

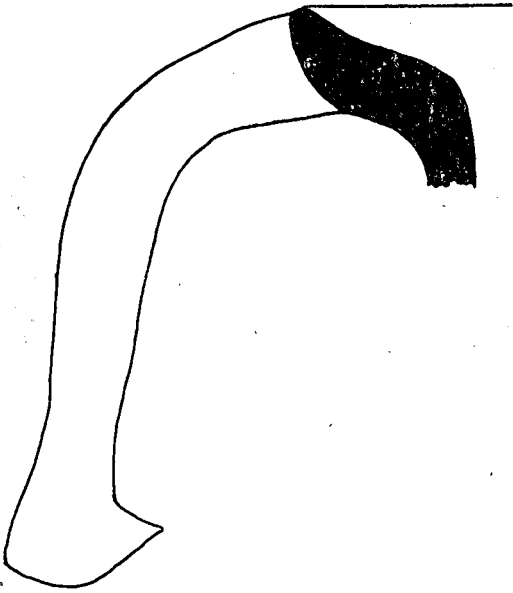

S3-279

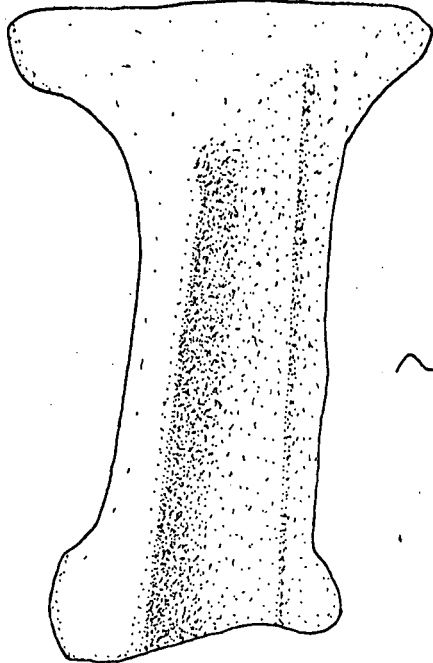

S3-331

~

~

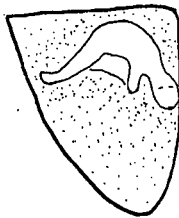
S3 - 406

S3 - 400

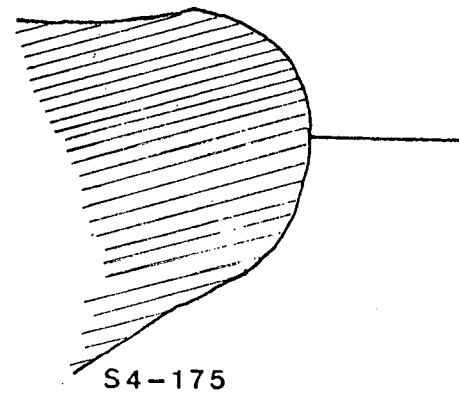
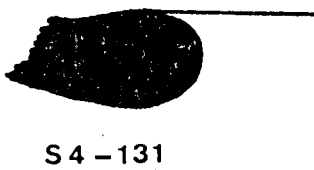
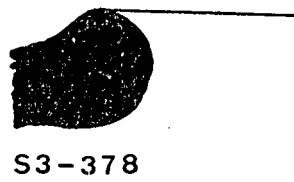
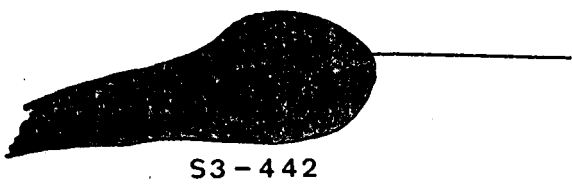
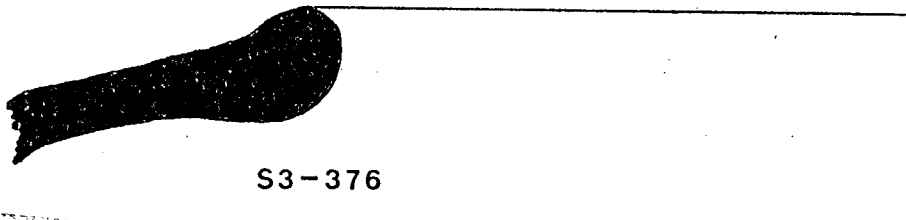
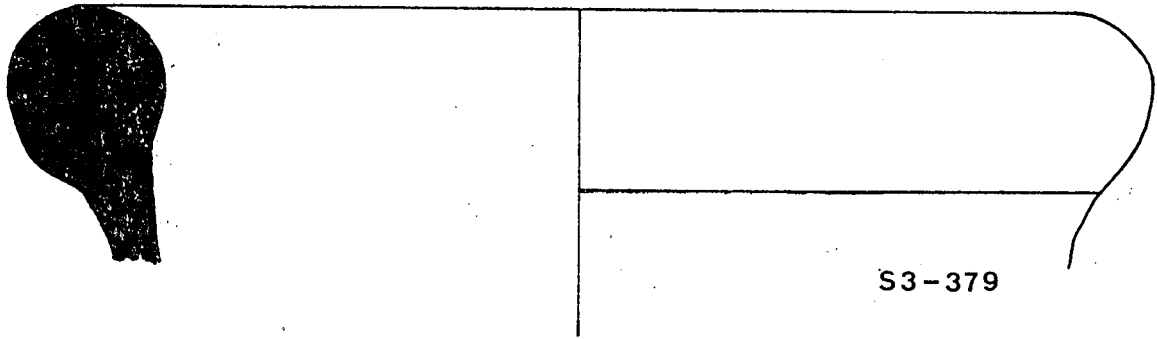
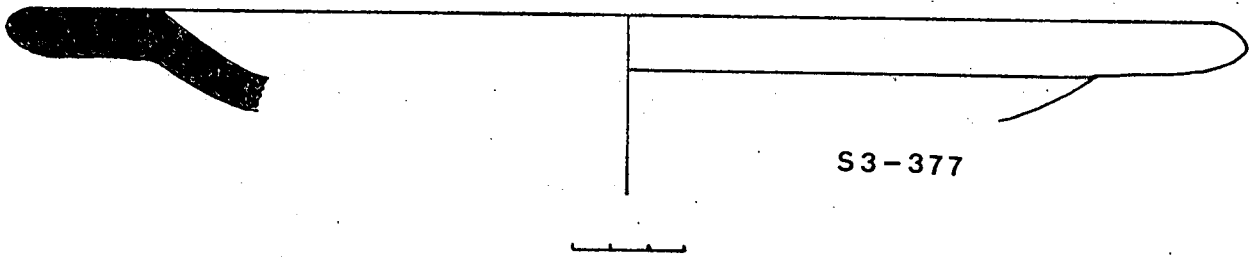

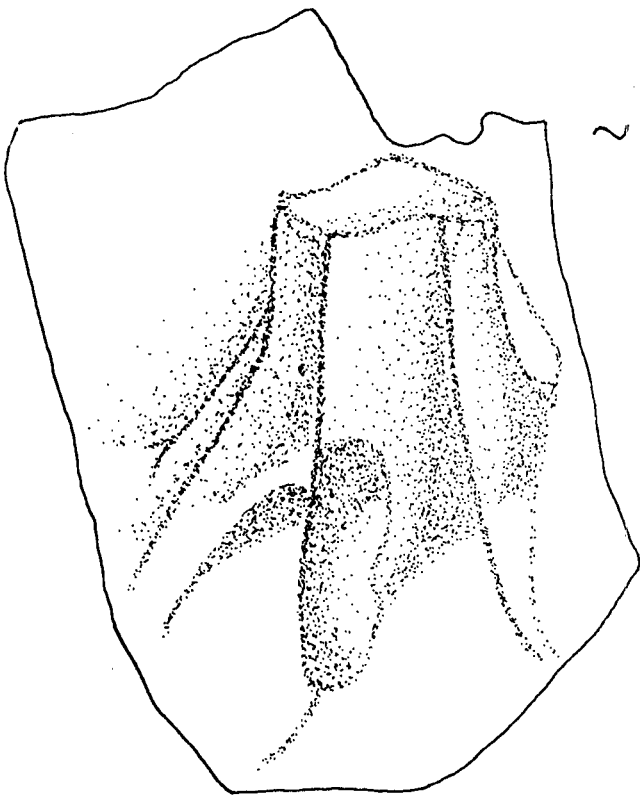
S3 - 404

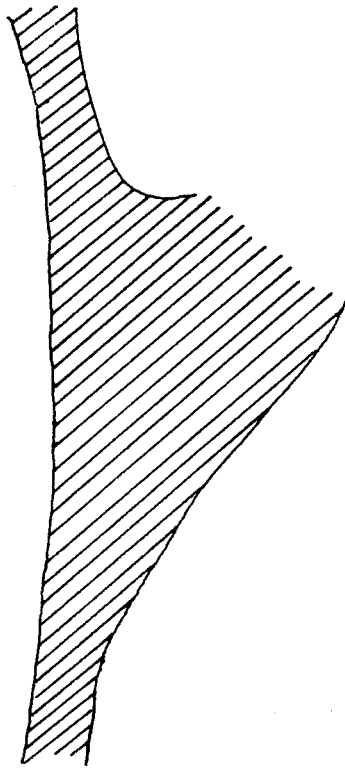
S3 - 402

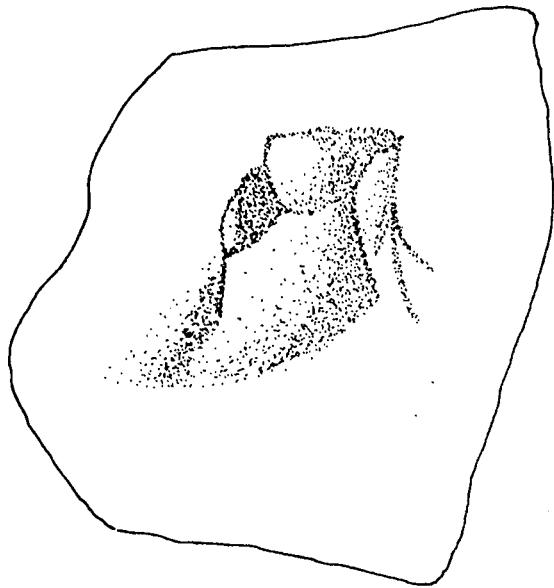
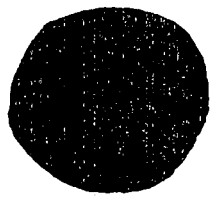

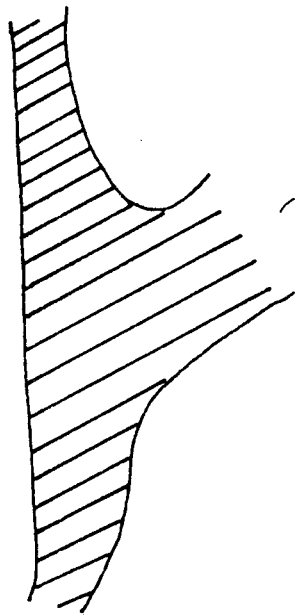
S3-382

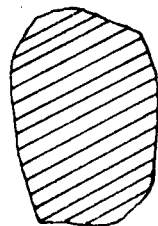
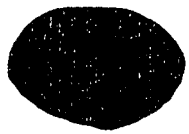
~

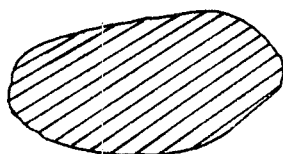
S3 - 381

~

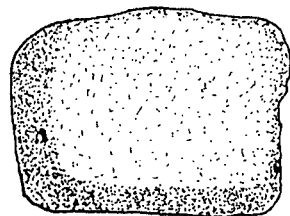

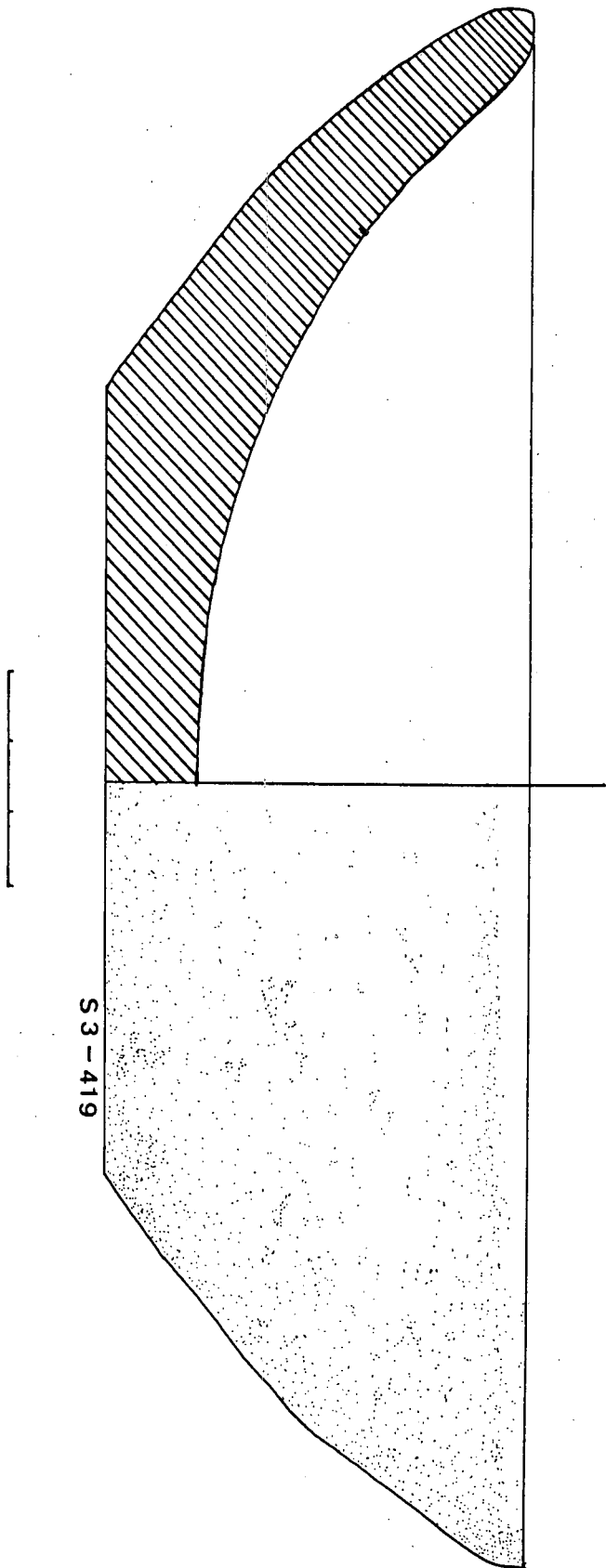
~

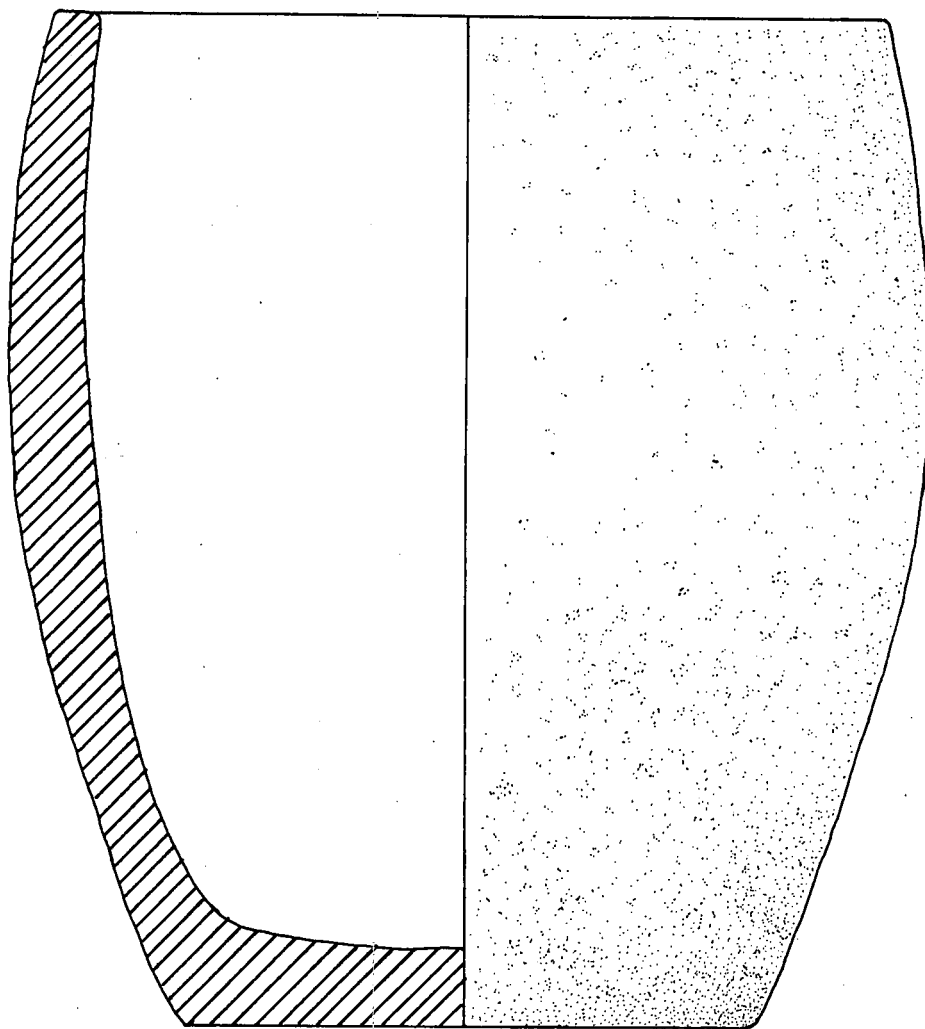
~

S3 - 448 bis

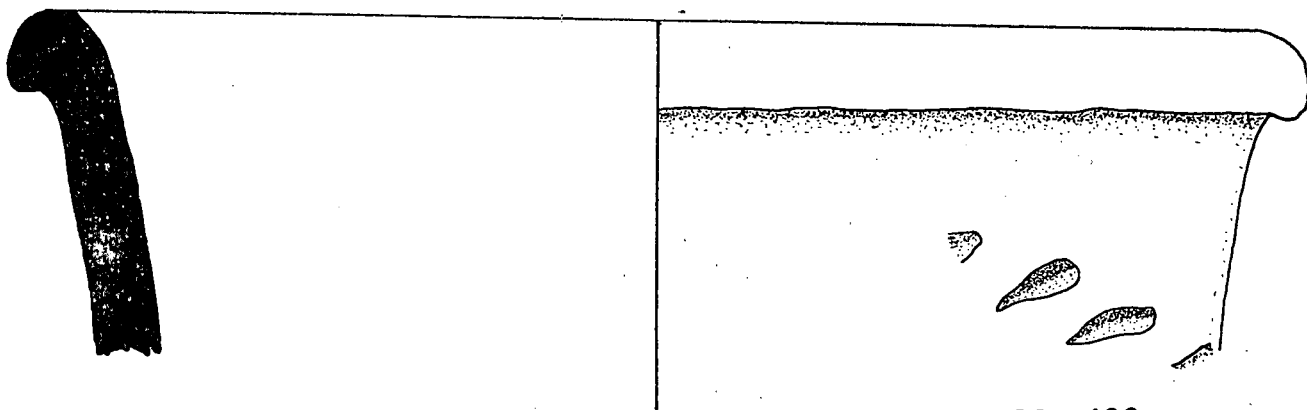

S3-419

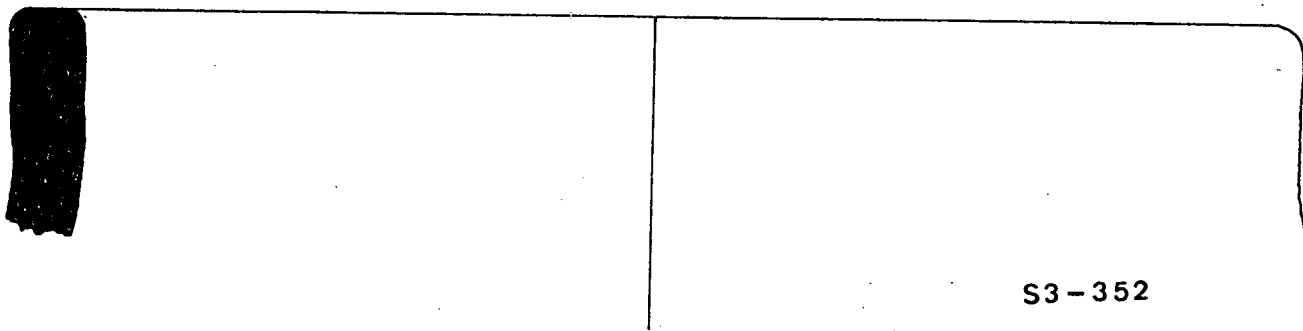

S3-290

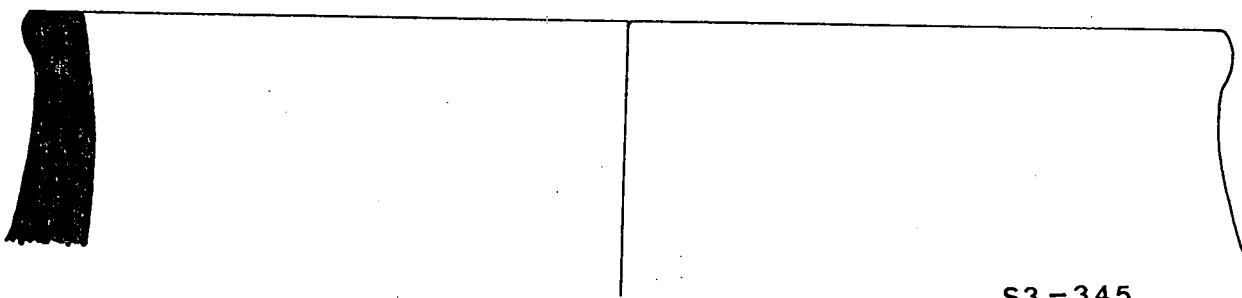

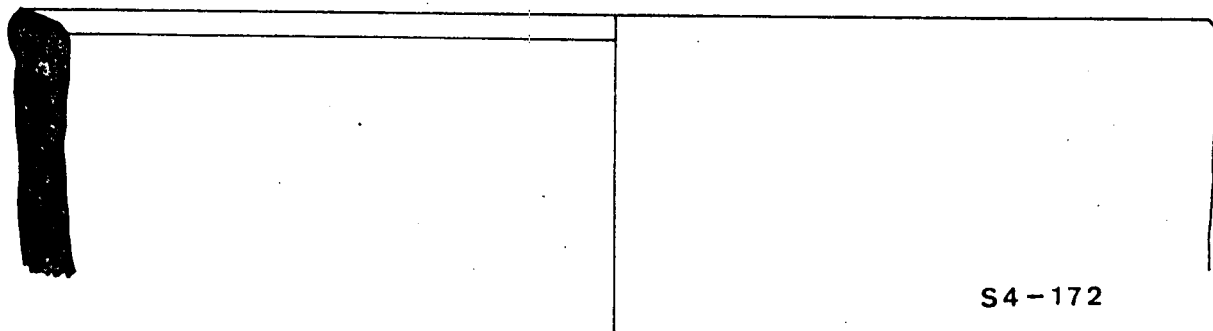
S3 - 420

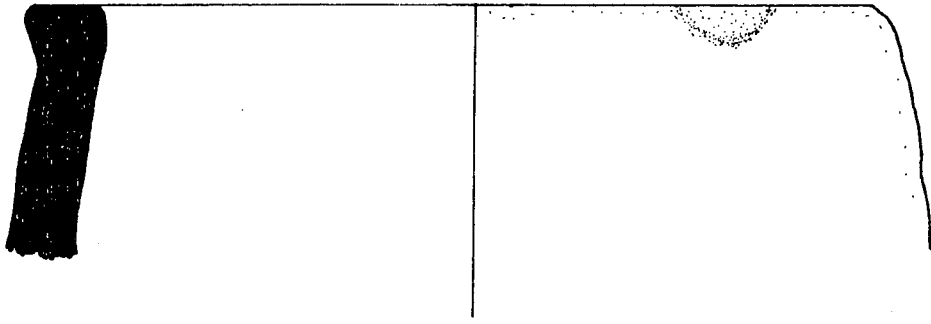
S3 - 352

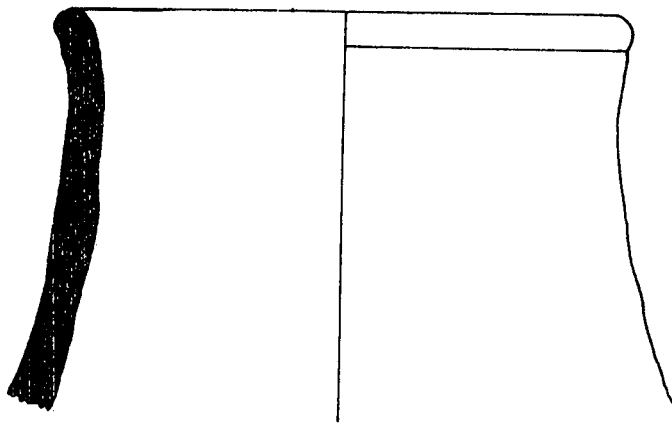
S3 - 345

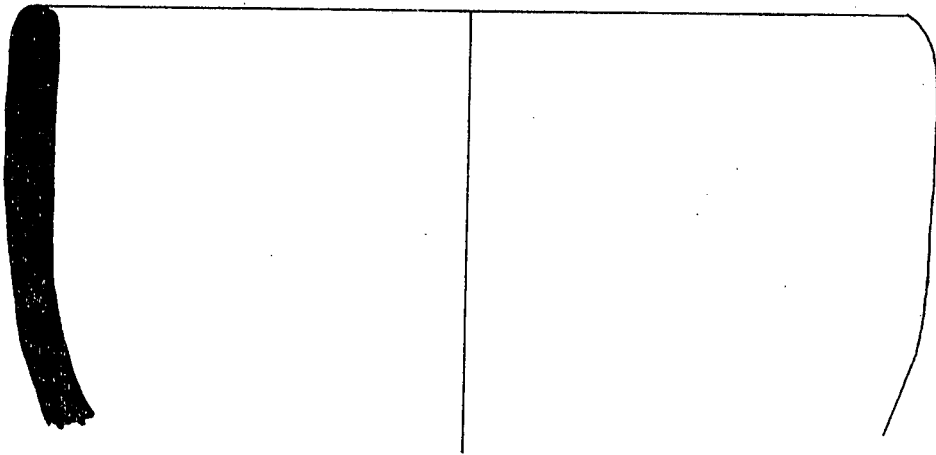
S4 - 172

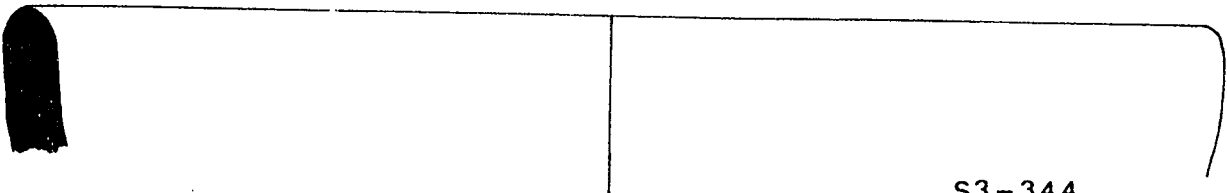
S3-339 | S3-341

S3-340

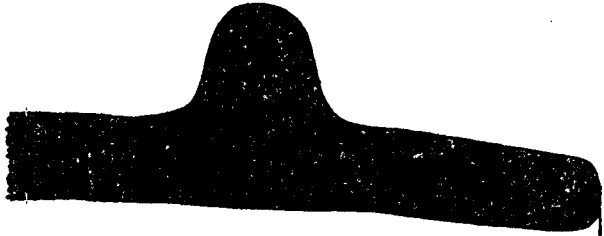
S3-287

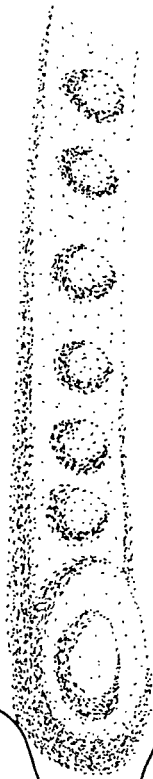
S3-344

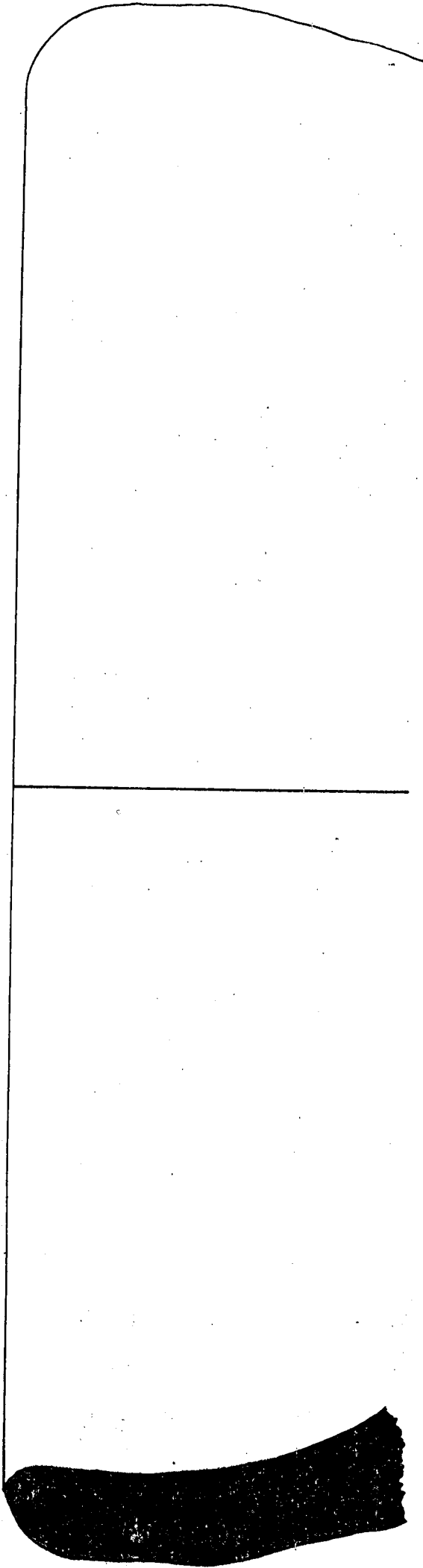

S3-337

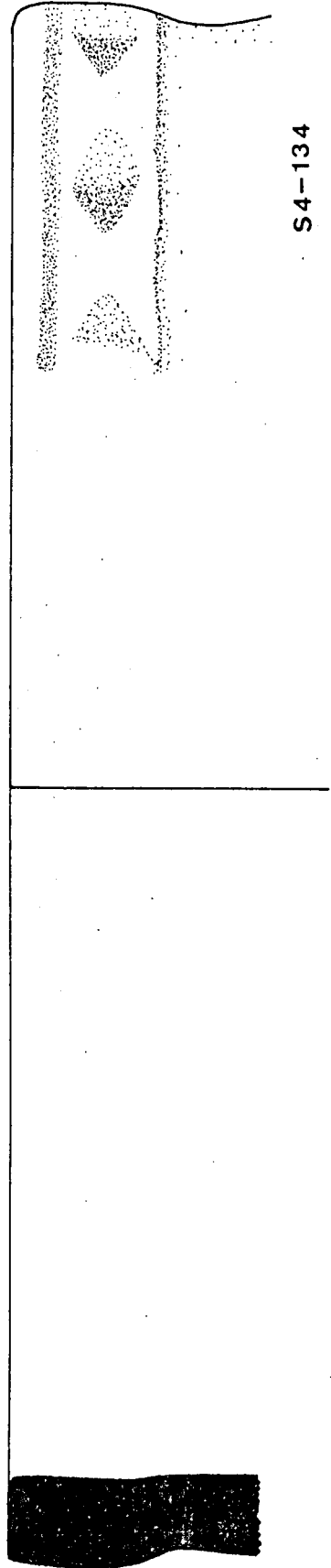

S3-353

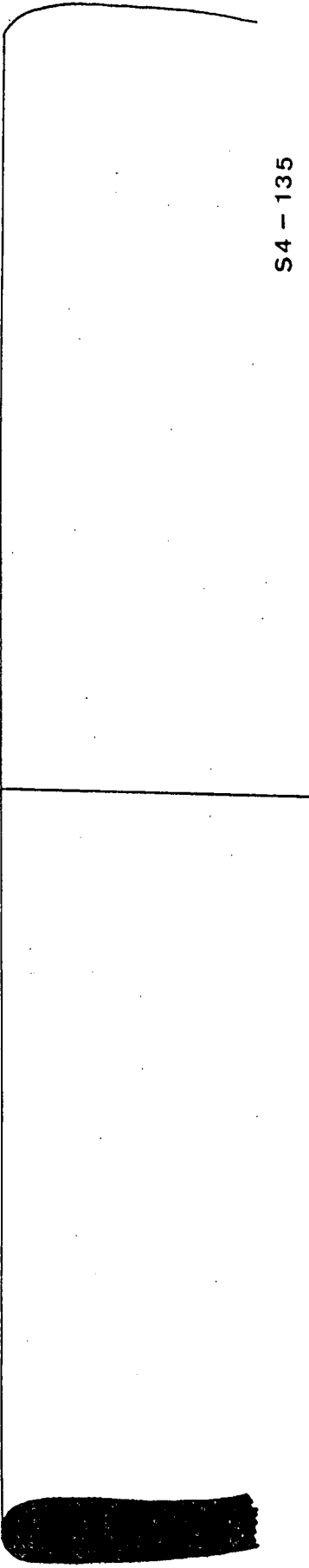

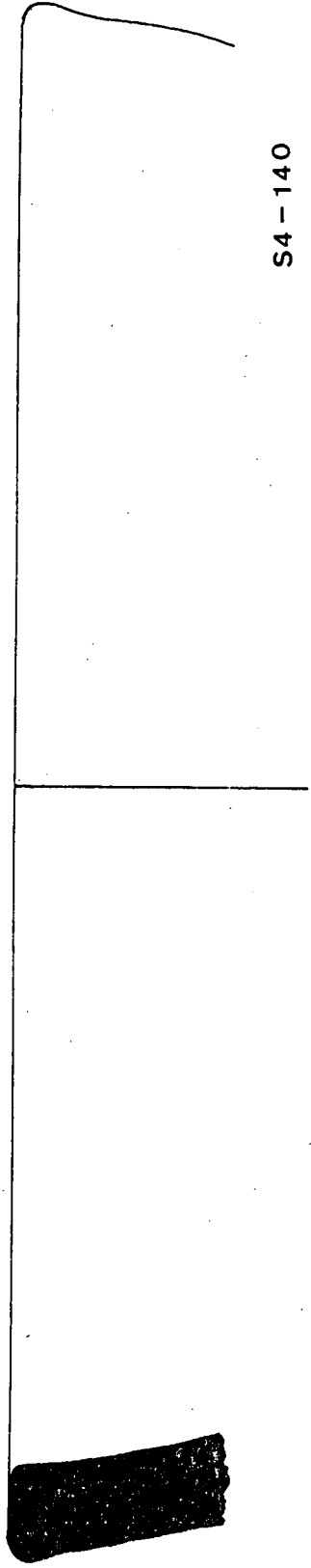
S3-421

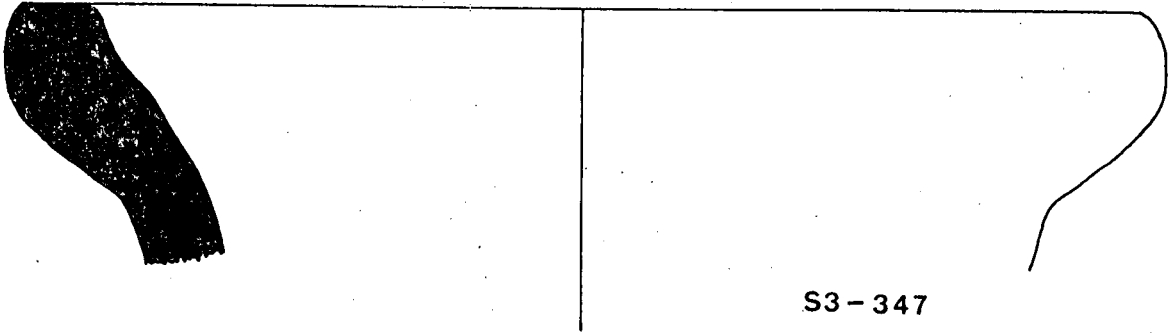
S4-134

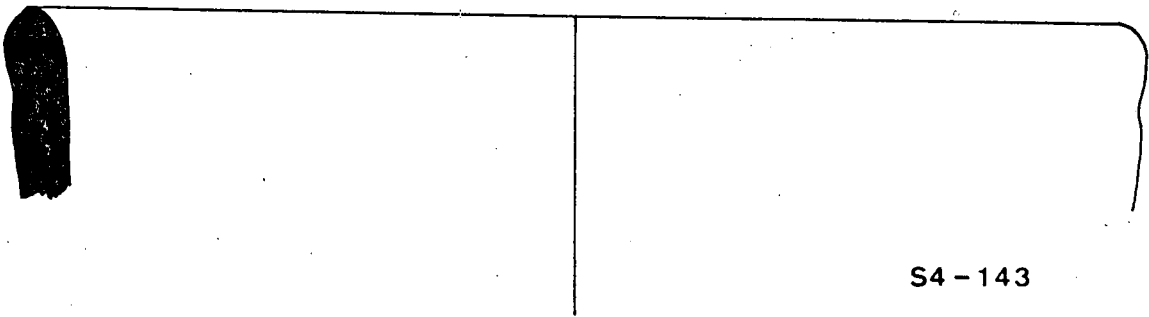
S4-135

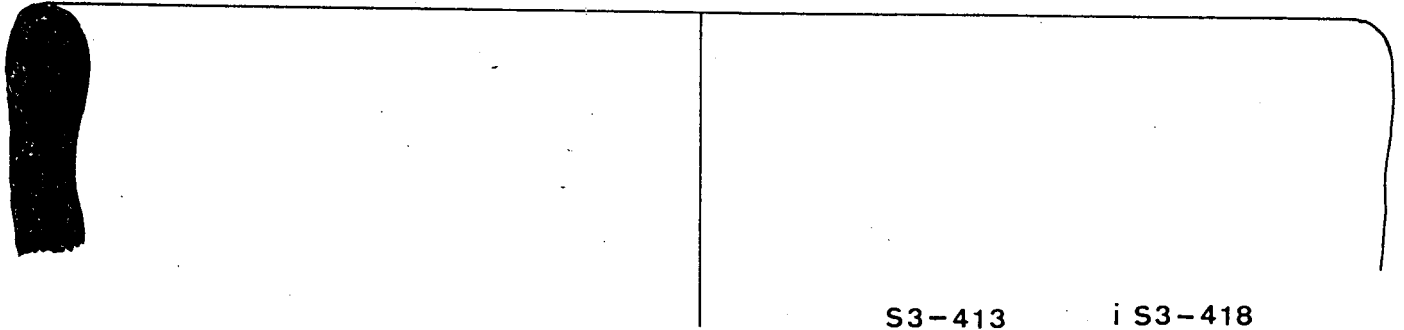
S4-140

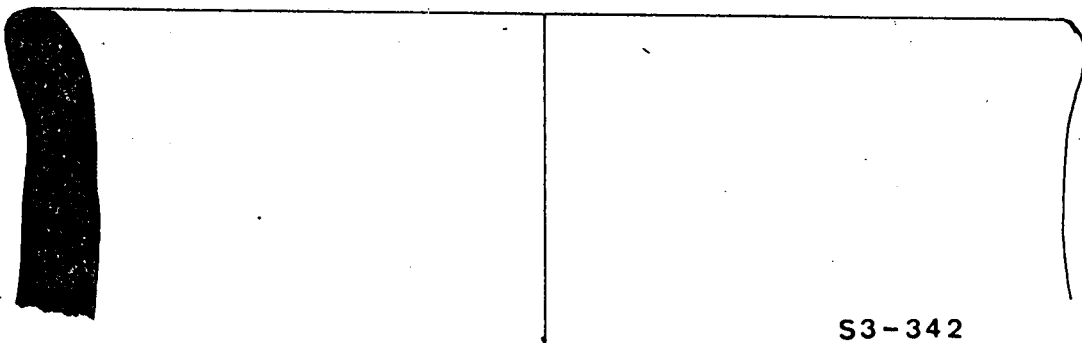
S3-347

S4-143

S3-413 i S3-418

S3-342

S3-350

S3-351

S3-283

S3-414

S3-325

S3-286

S4-136

S4-139

S4-141

S3-416

S4-146

S3-416 bis

S3-415

S4-144

S3-288

S3-289

S3-282

S3-417

S4-173

S3-346

S4-131

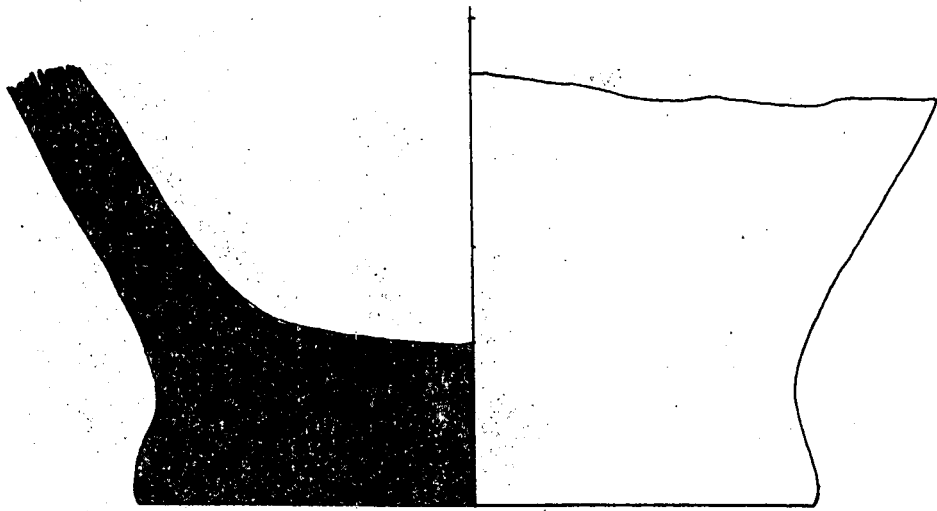

S3-338

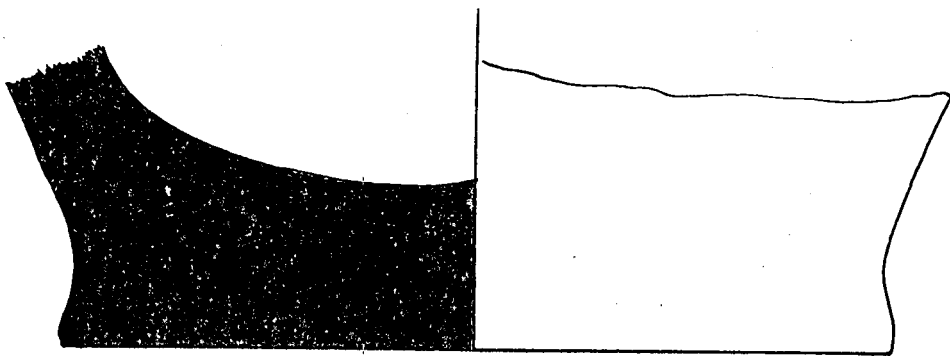

S3-343

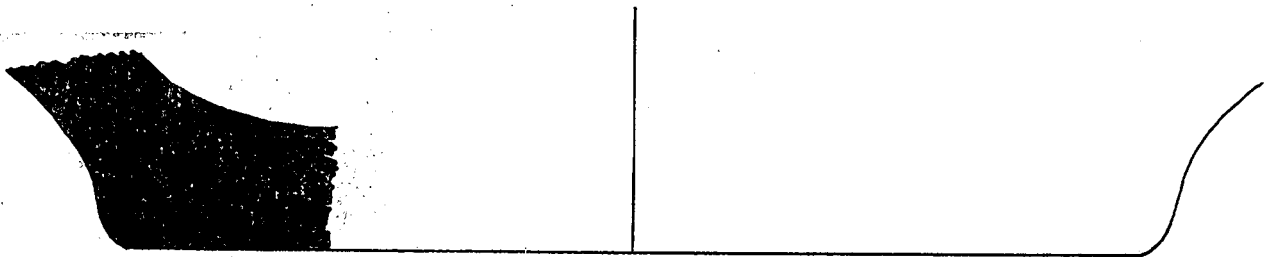

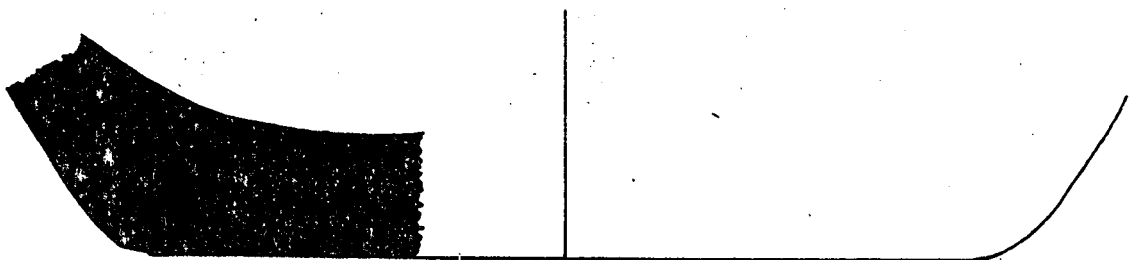
S3-429

S3 - 405

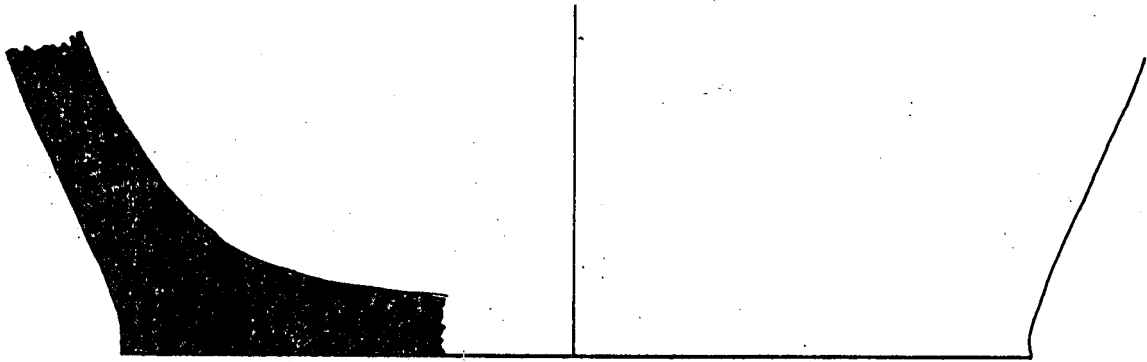

S3-357

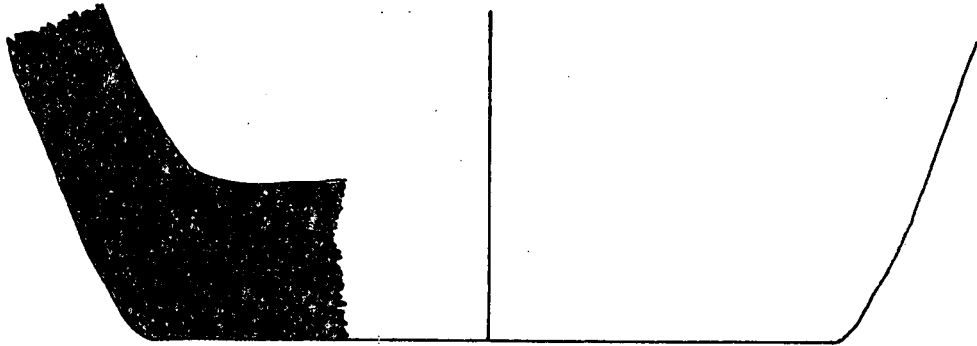

S3-355

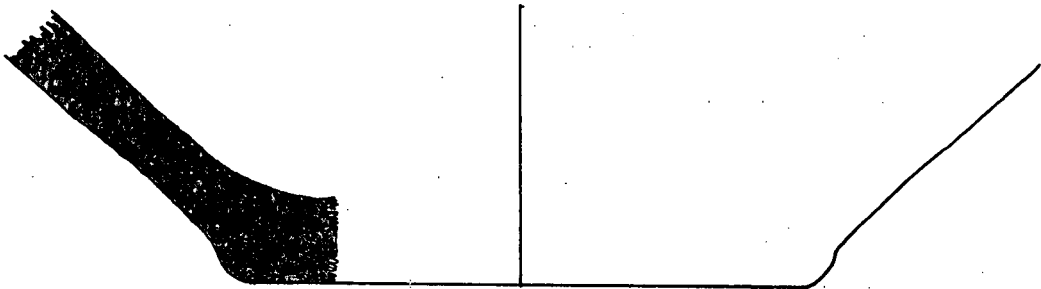

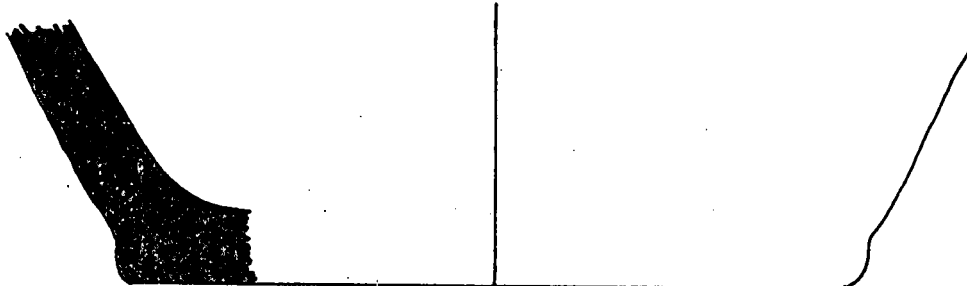
S3-291

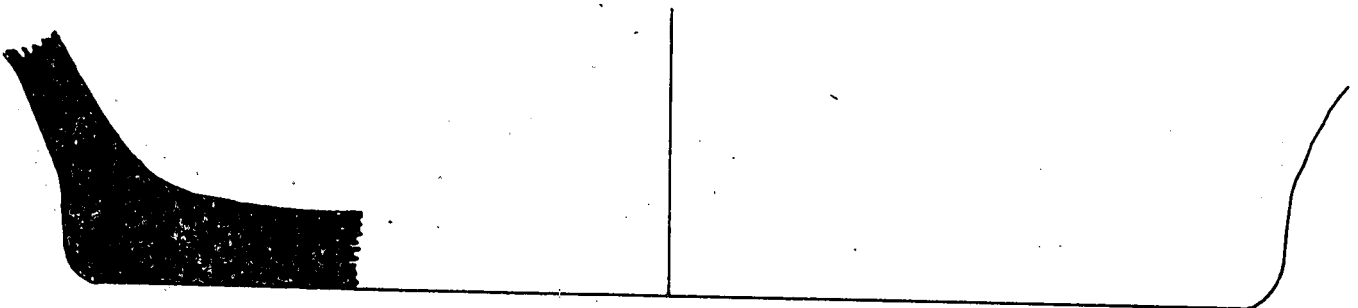
S3-422

S4-156

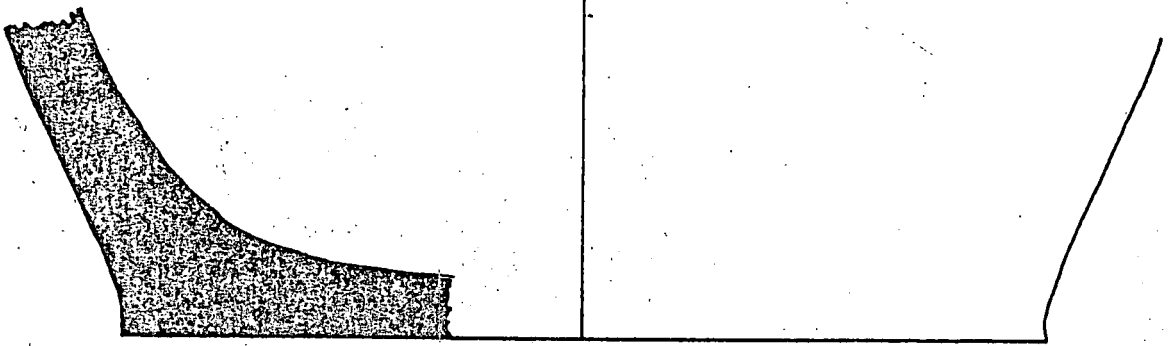

S4-150

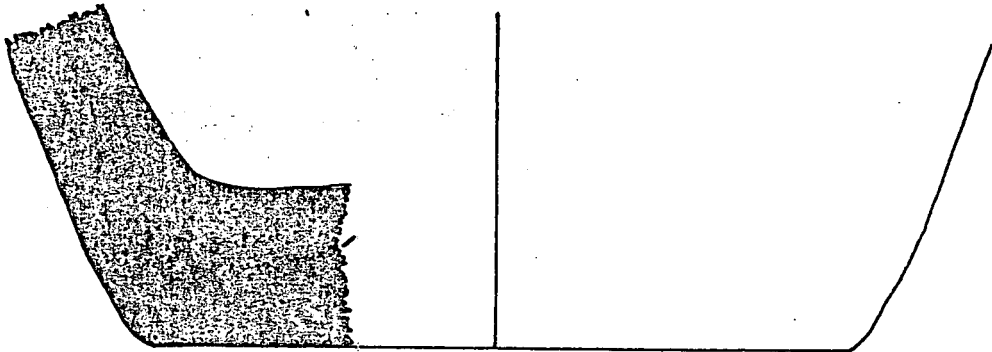

S3-354

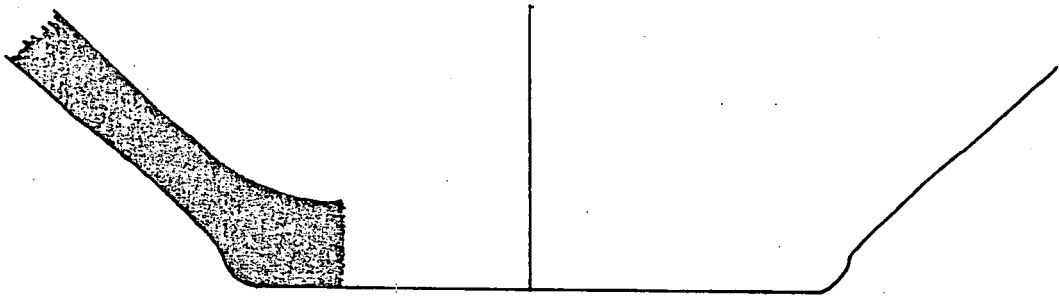

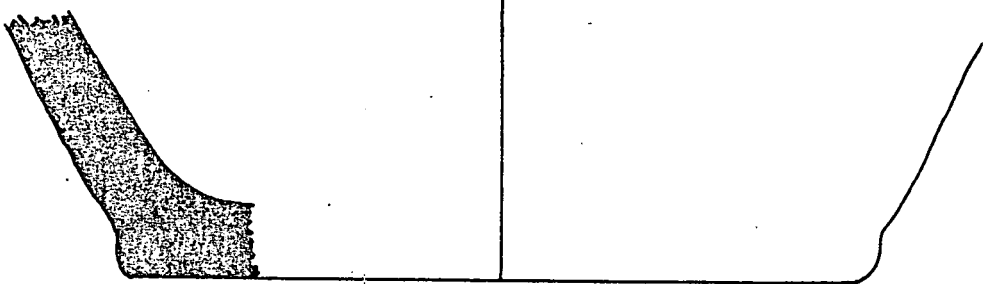
S3-291

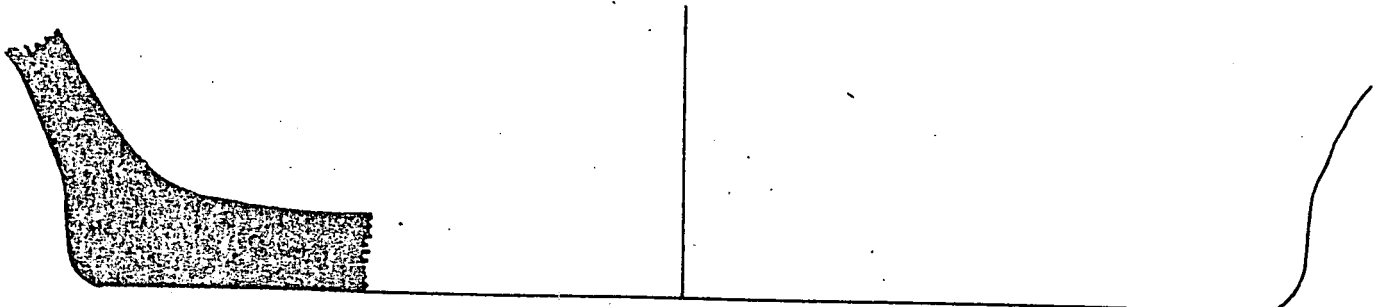
S3-422

S4-156

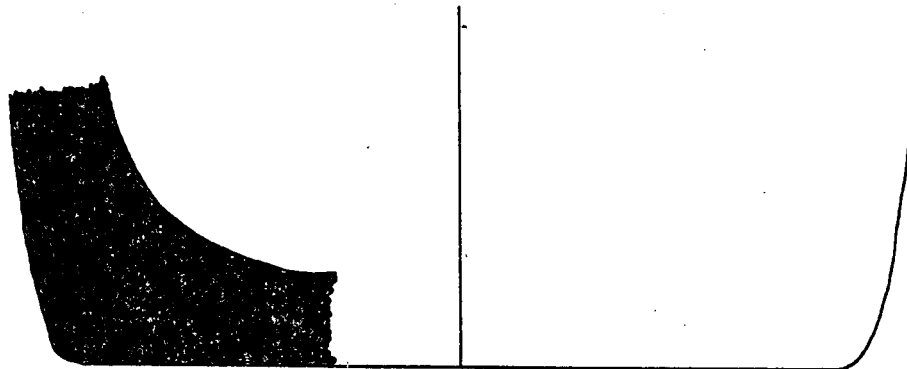

S4-150

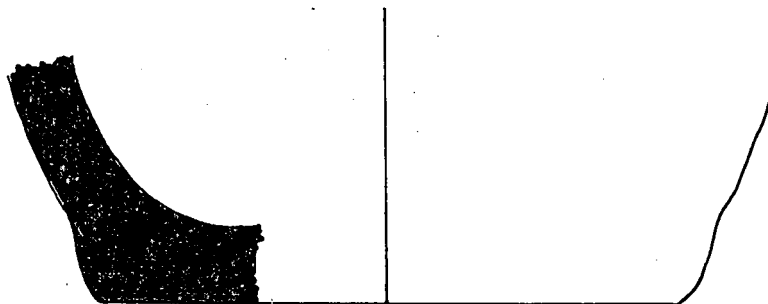

S3-354

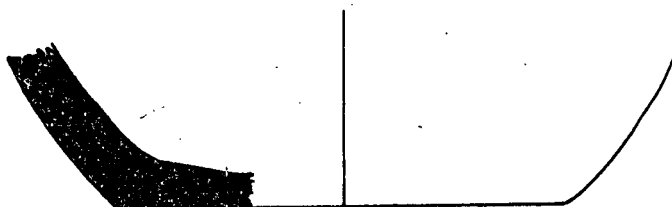

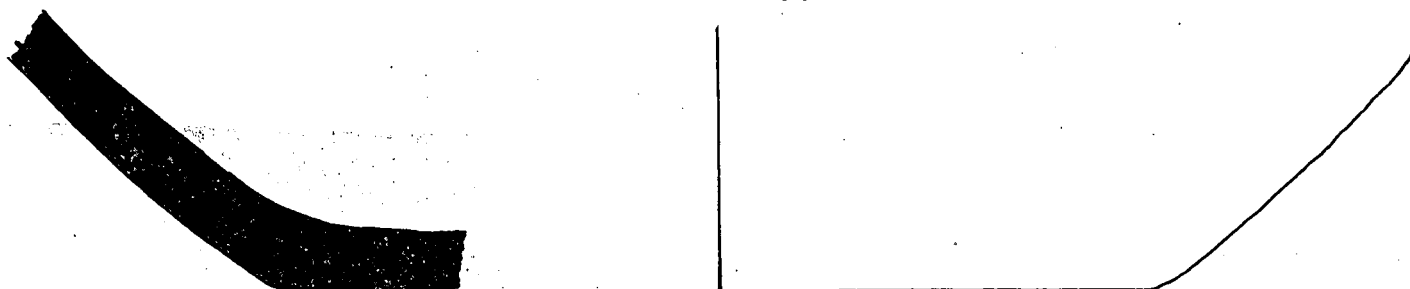
S3 - 356

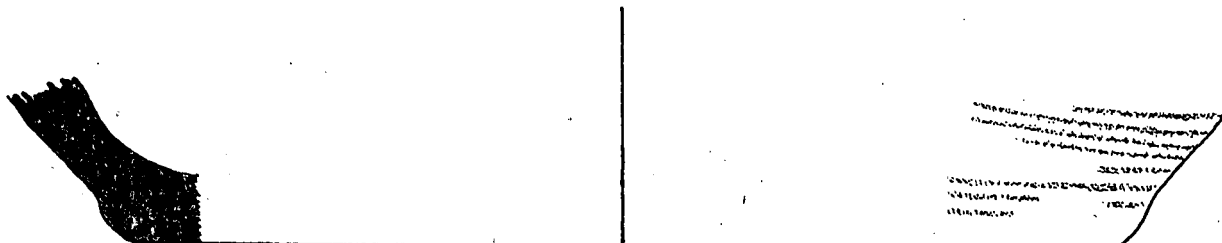
S4 - 152

S3 - 426

S3 - 350 i S4 - 151

S3 - 423

S4-160

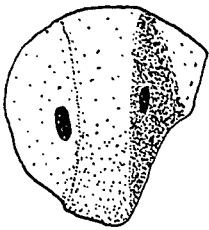
S3-293

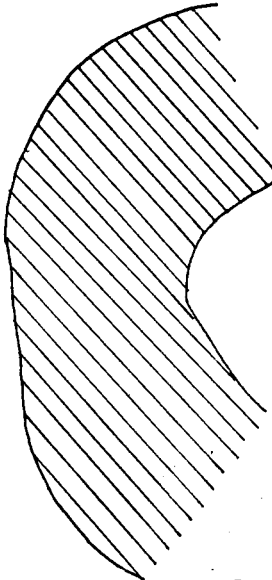
S4-157

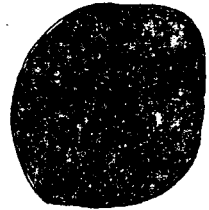
S4-153

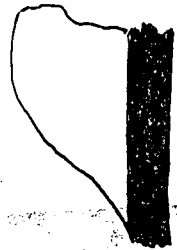
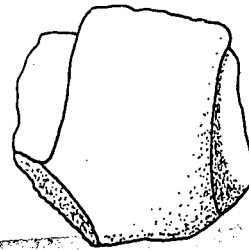
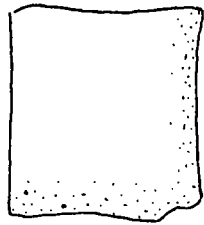
S4-161

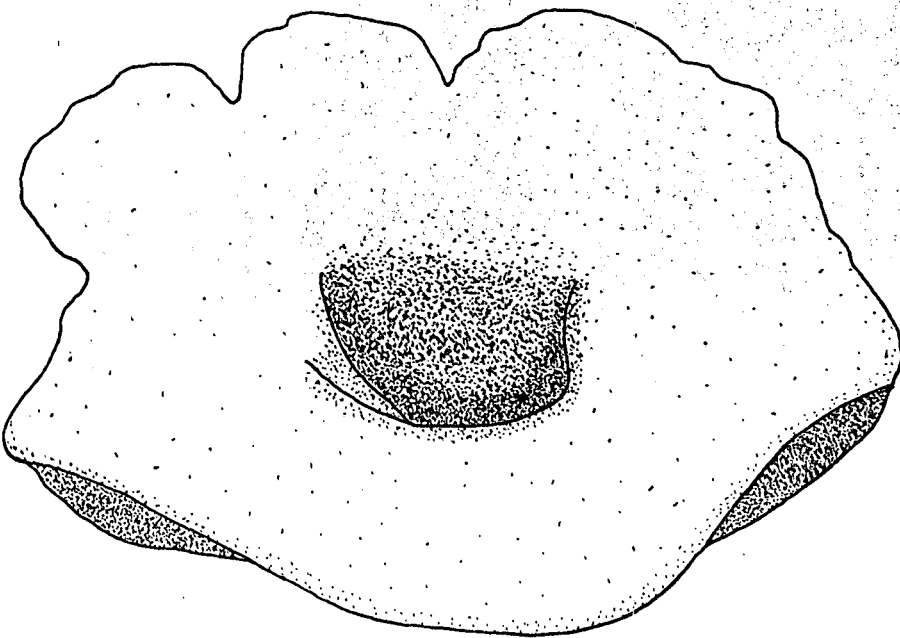
S3-295

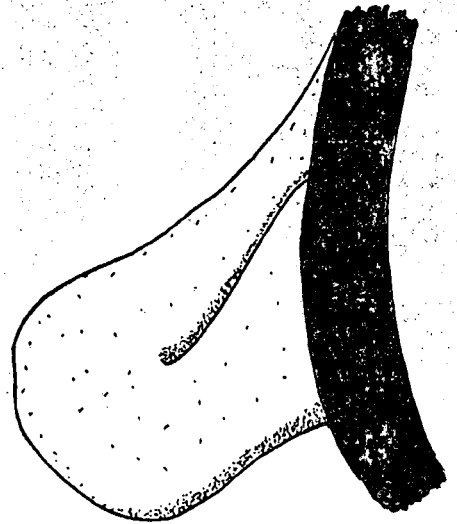
S3-377

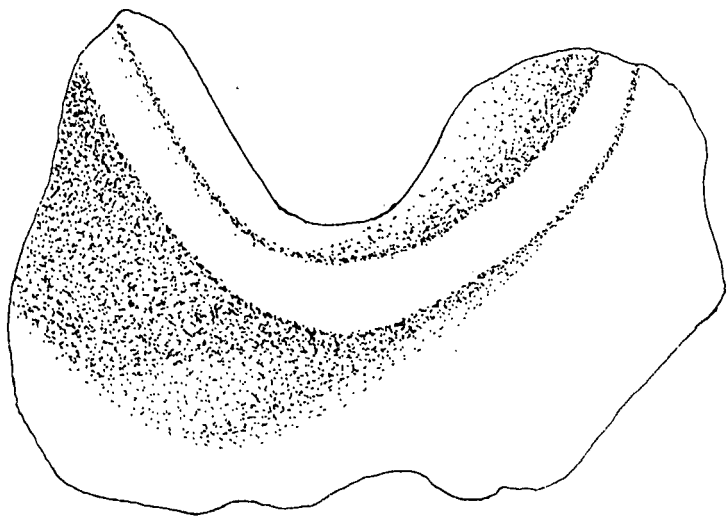

S3-367

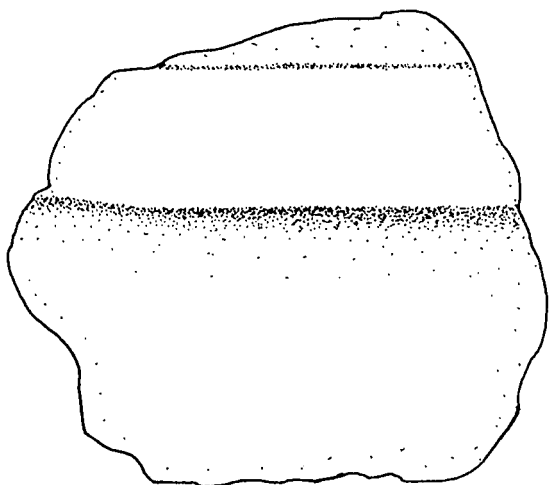
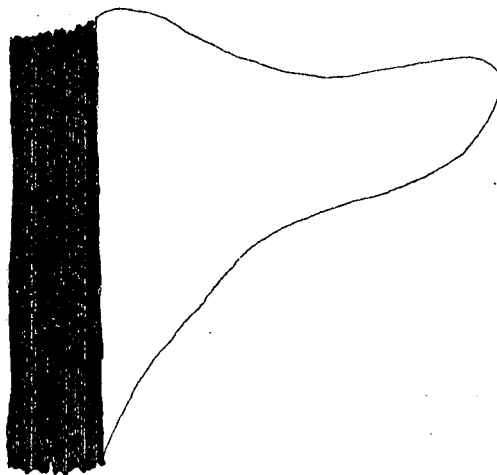

S3-294

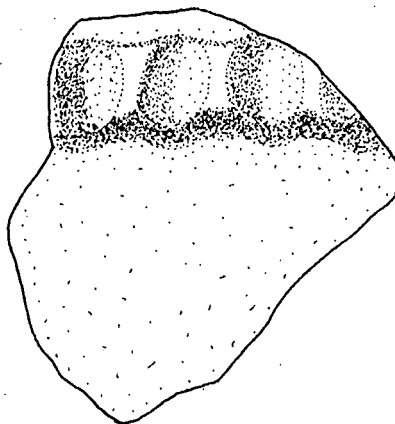
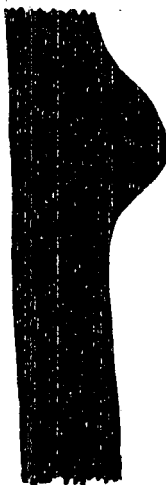

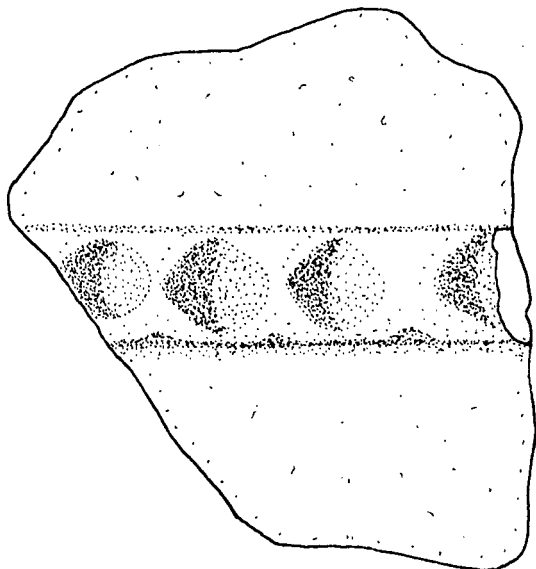
S3-436

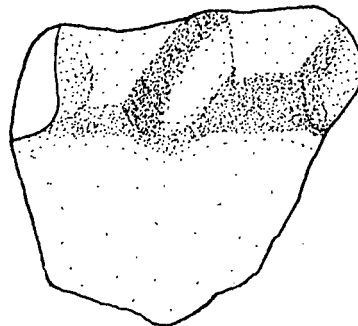
S3-300

S3-301

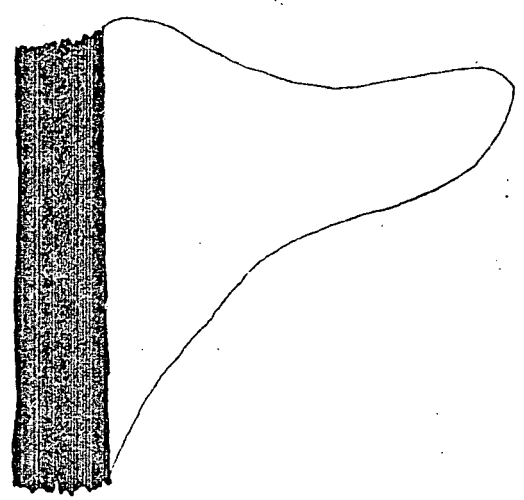
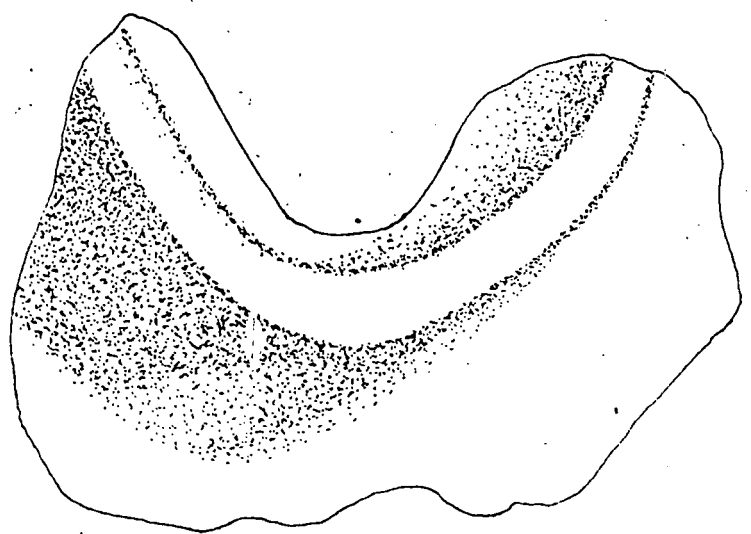

S3-359

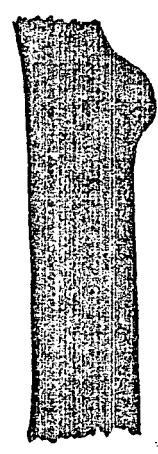
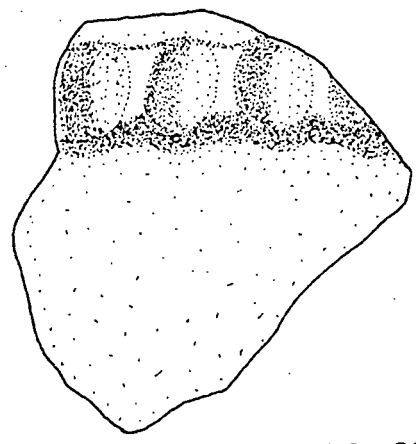
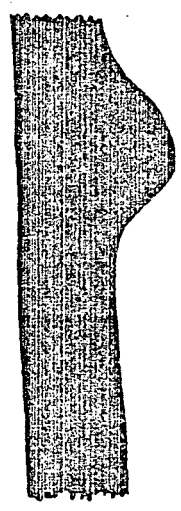
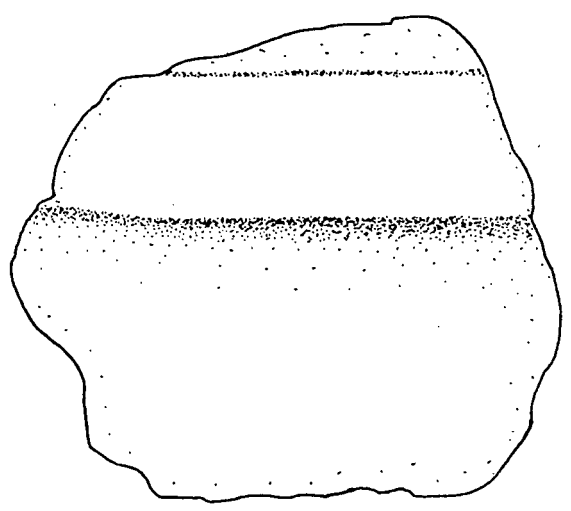

S4-164

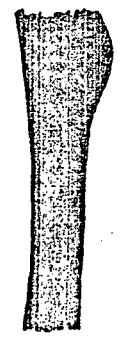
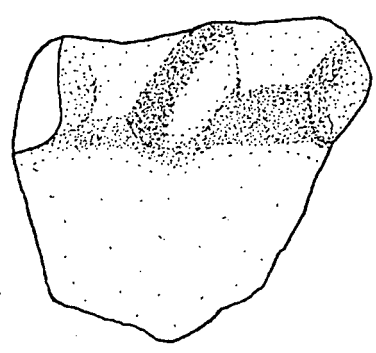
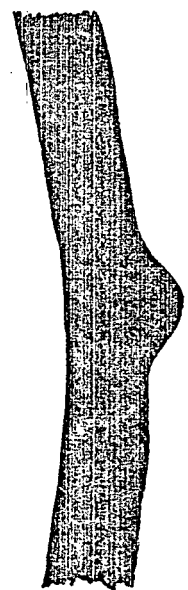
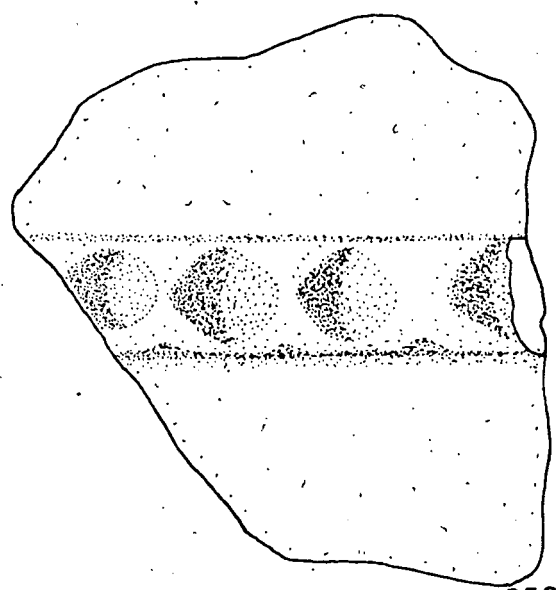

S3-436

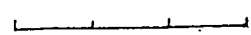
S3-301

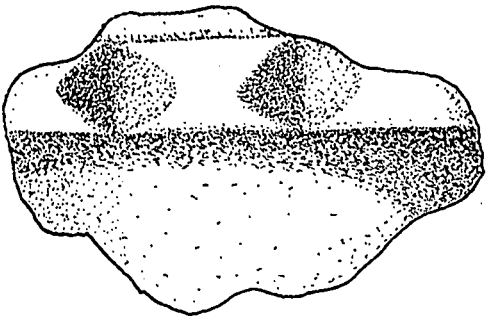
S3-300

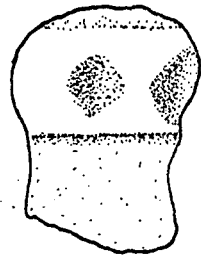
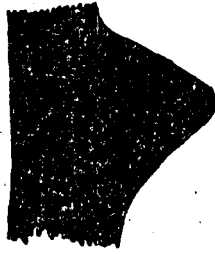
S4-164

S3-359

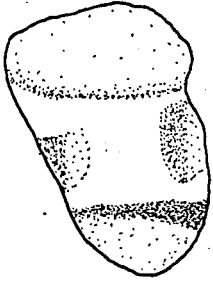

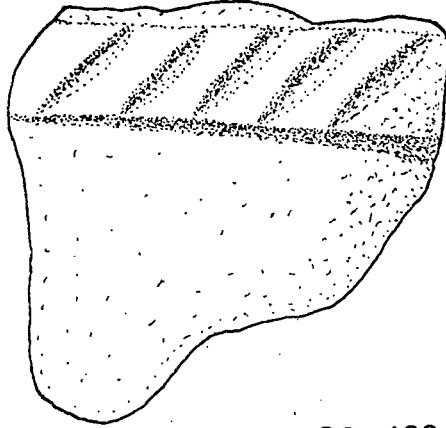
S3-431

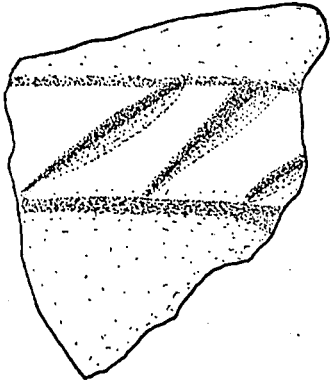
S3-433

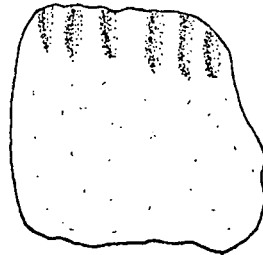
S3-299

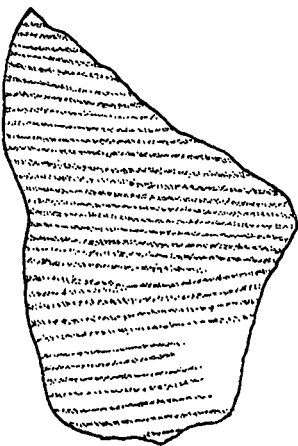
S3-432

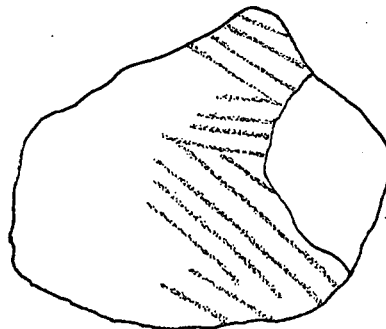
S4-165

S3-434

S3-435

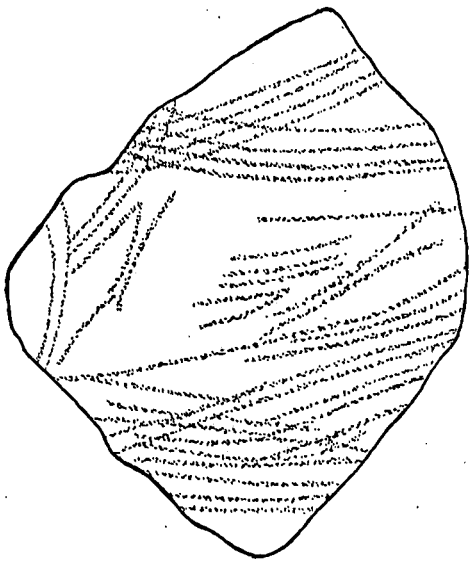

S3-365

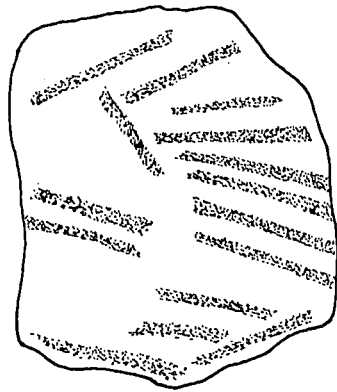

S4-166

S4-167

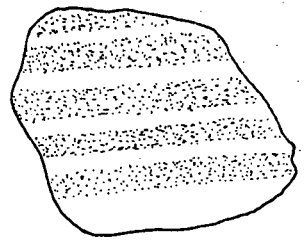
S3-367

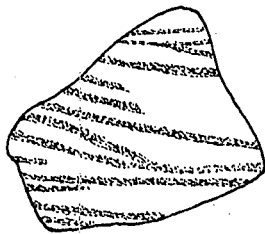
S4-171

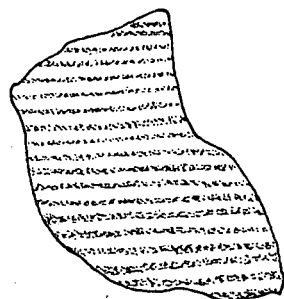
S3-364

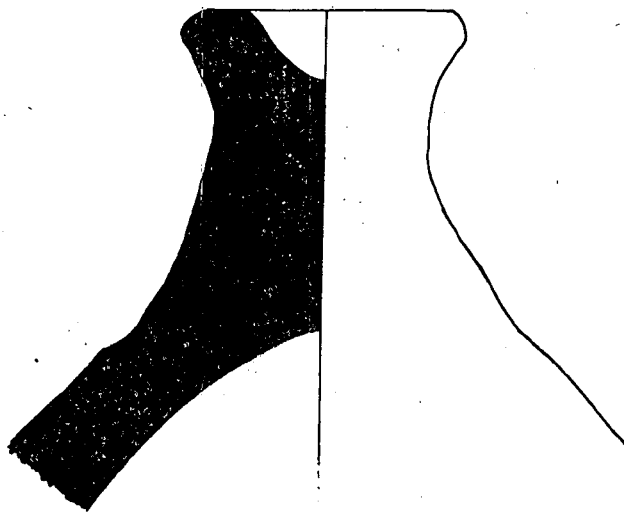
S4-179

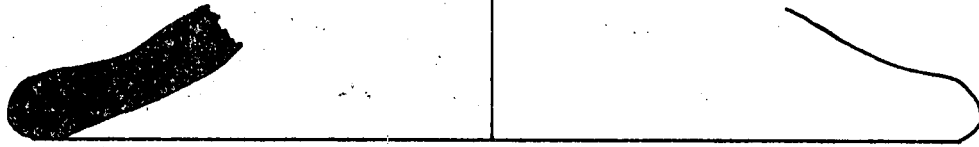
S4-169

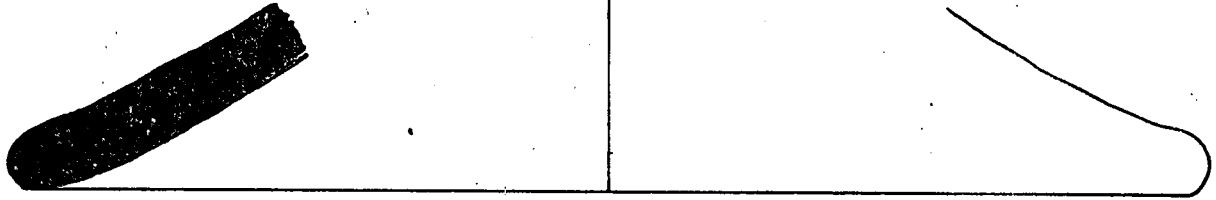
S4-166 bis

S3-437

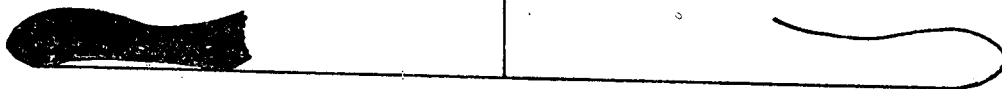
S3 - 438

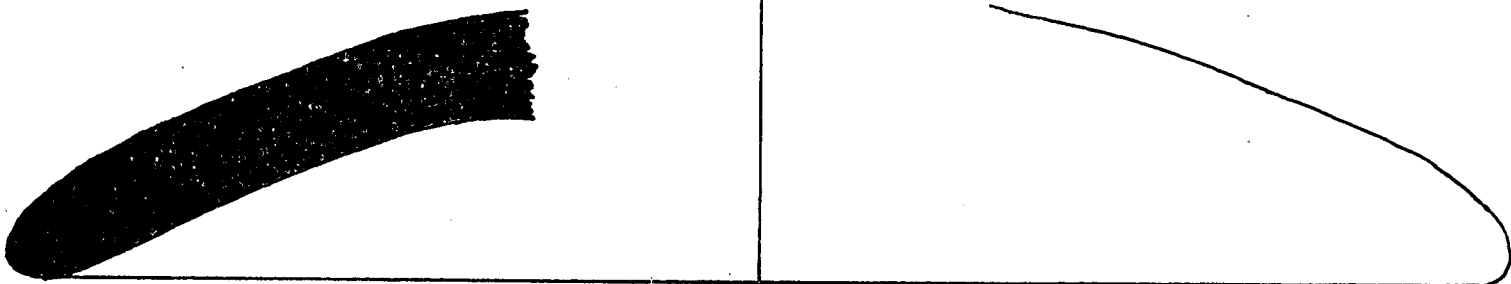
S3 - 440

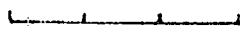
S3 - 434

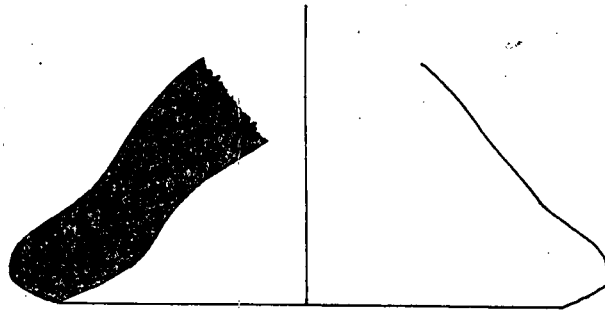

S3 - 369

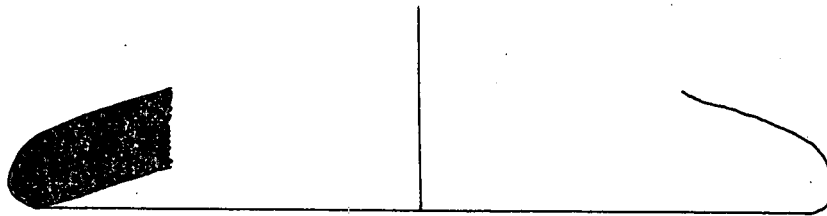

S3 - 366

S4-143

S3-370

S3-373

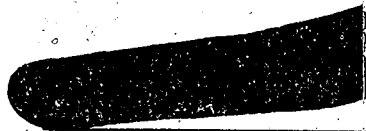
S3-285

S3-348

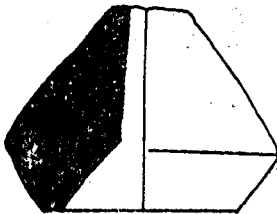
S3-372

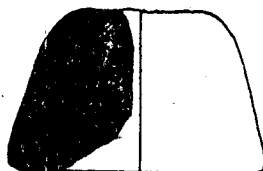
S3-281

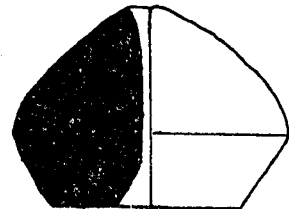
S3-371

S3-305

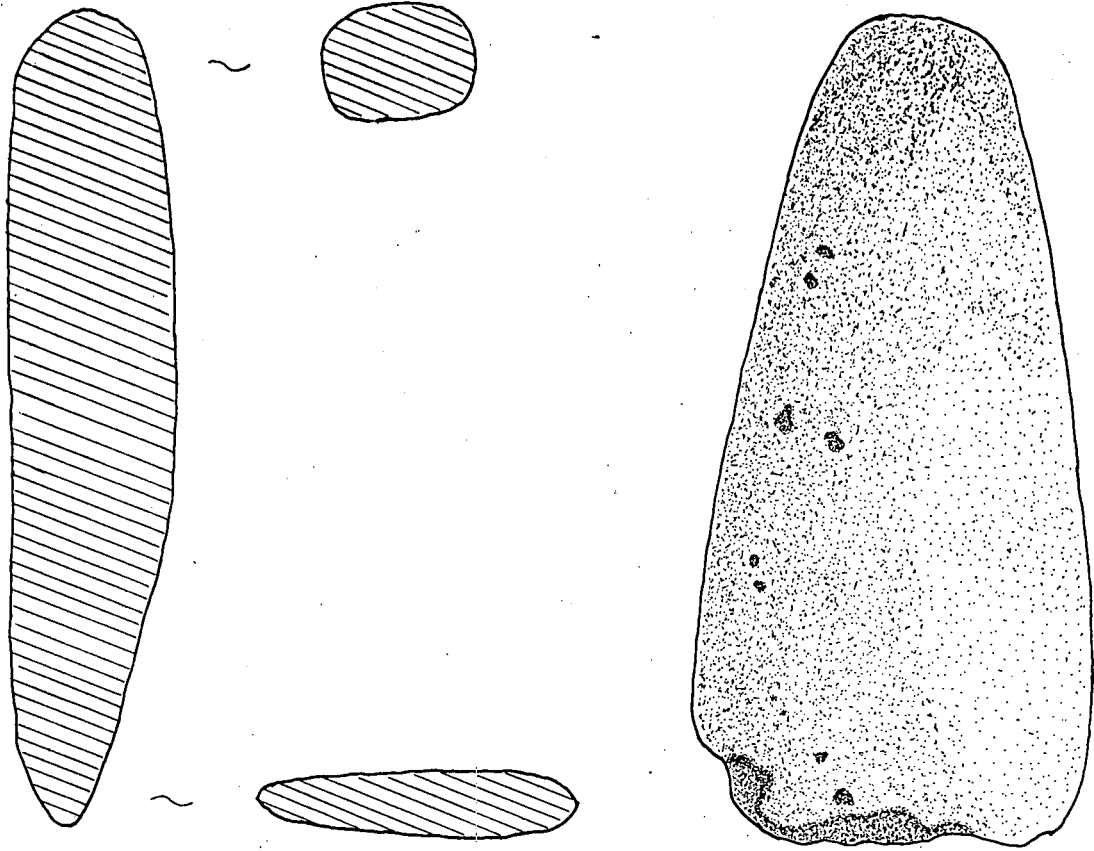

S3-446

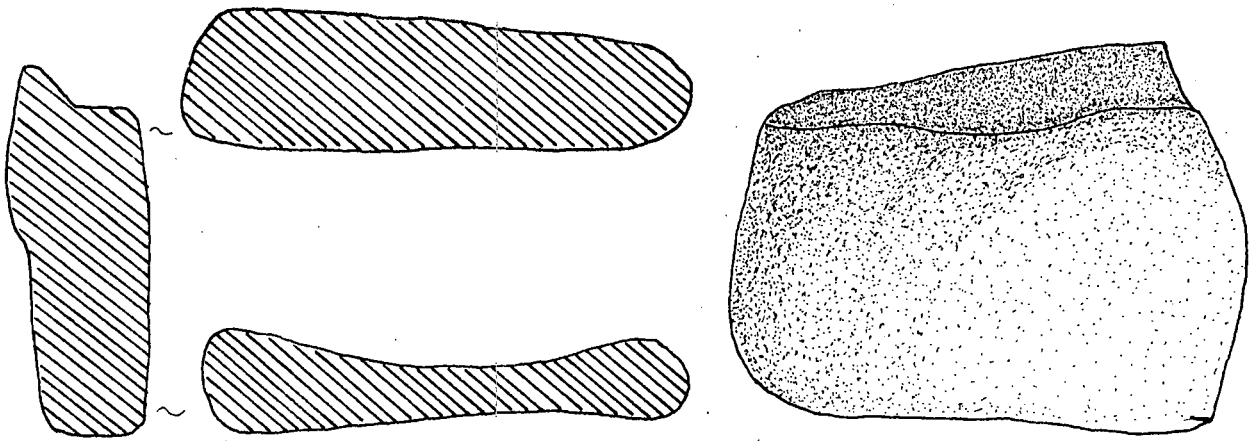

S3-386

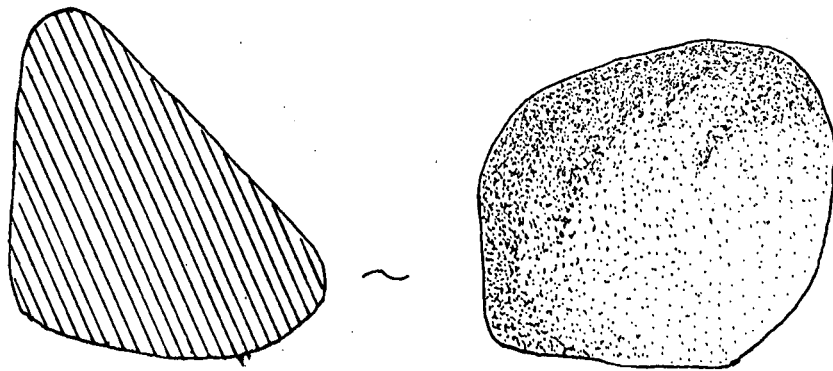

S4-177

S4-177 BIS

S3-311 BIS

TIPOLOGIA DE LES VORES

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
A0									
A1									
A2									
B0									
B1									
B2									
C0									
C1									
C2									
D0									
D1									
D2									
E0									
E1									
E2									
F0									
G0									
H0									
I0									
J0									
K0									

CERÀMICA GRISA

TIPOLOGIA DELS FONDS

II

	A	B	C		A	B	C
11				51			
12				52			
13				53			
21				61			
22				62			
23				63			
31				71			
32				81			
33							
41							
42							
43							

CERÀMICA GRISA

NANSES		SECCIÓ	
CIRCULAR			
RECTANGULAR			
CONVEXA			

CERÀMICA GRISA

TIPOLOGIA DE LES VORES

IV

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
A0									
A1									
A2									
B0									
B1									
B2									
C0									
C1									
C2									
D0									
D1									
D2									
E0									
E1									
E2									
F0									
G0									
H0									
I0									
J0									
K0									

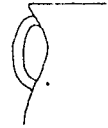

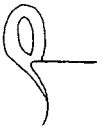
CERÀMICA COMUNA

TIPOLOGIA DELS FONNS

V

	A	B	C		A	B	C
11				51			
12				52			
13				53			
21				61			
22				62			
23				63			
31				71			
32				81			
33							
41							
42							
43							

CERÀMICA COMUNA

NANSES		
POSICIÓ	RESPECTE	DEL VAS
PARET		
VORA		
SOBRESURT VORA		
DEPASSA VORA		

CERÀMICA COMUNA

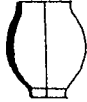

NANSES SECCIÓ			
CIRCULAR			
RECTANGULAR			
CONVEXA			

CERÀMICA COMUNA

TIPOLOGIA VORES TAPADORES				
	1	2	10	11
CO				
EO				

CERÀMICA COMUNA

TIPOLOGIA DE LES FORMES

		H
211		
214		
BOLS		
	I	
46		

CERÀMICA A MA

TIPOLOGIA DE LES VORES

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
A0									
A1									
A2									
B0									
B1									
B2									
C0									
C1									
C2									
D0									
D1									
D2									
E0									
E1									
E2									
F0									
G0									
H0									
I0									
J0									
K0									

CERÀMICA A MÀ

TIPOLOGIA DELS FONTS

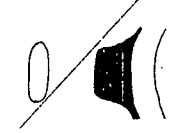

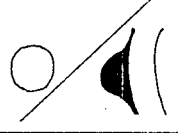
	A	B	C		A	B	C
11				51			
12				52			
13				53			
21				61			
22				62			
23				63			
31				71			
32				81			
33							
41							
42							
43							

CERÀMICA A MÀ

NANSES POSICIÓ	EXEMPTA	ENGANXADA
VERTICAL		
HORIZZONTAL		

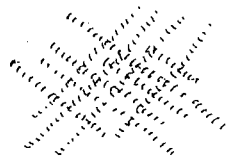
NANSES	SECCIÓ	
CIRCULAR		
RECTANGULAR		
CONVEXA		

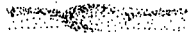
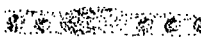
CERÀMICA A MÀ

SUSPENSIONS	
APLANADA HORIZZONTAL	
APLANADA VERTICAL	
SEMICIRCULAR	
CÒNICA	

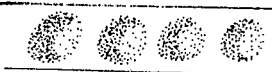
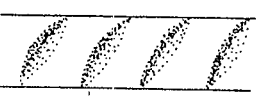
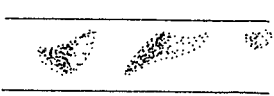
SUSPENSIONS	
APLANADES HORIZZONTALS	
LLISA	
1 DIGITACIÓ	
2 DIGITACIONS	

CERÀMICA A MÀ

DECORACIONS A LA PARET DEL VAS		
INCISIONS	REGULARS	IRREGULARS
		
IMPRESIONS	DIGITACIONS	ROMBES
		
PENTINATS	BANDES	IRREGULARS
		

MOGRONS ENLLAÇATS AMB CORDÓ	
LLIS	AMB DIGITACIONS
	

CERÀMICA A MÀ

CORDONS DECORATS		
IMPRESOS	DIGITACIONS	ROMBES
		
INCISOS	REGULARS	IRREGULARS
		

CORDONS SECCIONS			
RECTANGULAR	TRAPEZOIDAL	TRIANGULAR	SEMICIRCULAR
			

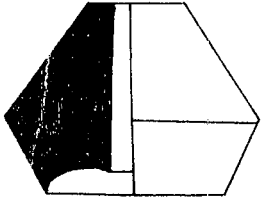
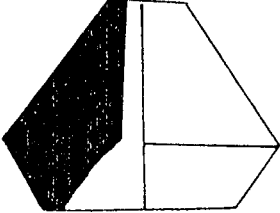
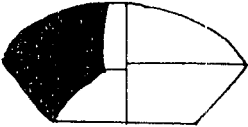
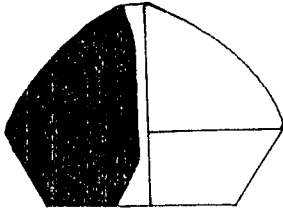
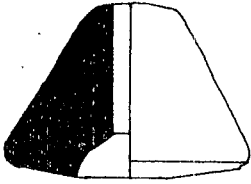
CERÀMICA A MÀ

TIPOLOGIA VORES TAPADORES				
	1	2	3	9
B 0				
B 1				
C 0				
D 0				
E 0				
L 0				
O 0				

CERÀMICA A MÀ

TAPADORES AGAFADORS	
TRONCOCONICS	TRONCOCONICS AMB 4 PUNTES

CERÀMICA A MÀ

	1	2
FORMES SECONDARIES	<p>A</p> 	<p>2</p>
FORMES	<p>B</p> 	
FORMES PRIMARIES	<p>A</p> 	
FORMES	<p>B</p>